

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI 2015.-2020.

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI 2015.-2020.

Izrađivač:

BALAconsulting

BALA d.o.o, Kringa 32A, 52444 Tinjan
www.bala.hr, info@bala.hr

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. ANALIZA STANJA	7
2.1. Geoprometni položaj, prirodna i kulturna obilježja.....	7
Slika 5: Klaustar pavlinskog samostana Sv. Petra u Šumi	16
2.2. Demografska analiza	19
2.3. Javna infrastruktura	22
2.4. Zaštita prirode i okoliša	29
2.5. Gospodarstvo	30
2.5.1. Analiza industrijske proizvodnje i poslovnih zona	31
2.5.2. Analiza poljoprivrednog sektora	32
2.5.3. Analiza turističkih pokazatelja	34
2.6. Društvene djelatnosti i civilno društvo	38
2.7. Prostorni plan uređenja.....	40
3. KOHERENTNOST PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA S DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA.....	42
4. SWOT ANALIZA.....	43
5. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI.....	52
6. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	56
6.1. STRATEŠKI CILJ 1: Dugoročno održivi razvoj malog poduzetništva	56
6.2. STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma.....	59
6.3. STRATEŠKI CILJ 3: Izgradnja komunalne i društvene infrastrukture	63
6.4. STRATEŠKI CILJ 4: Zaštita prirode i okoliša	68
7. FINACIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE.....	71
7.1. Financijski instrumenti kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2014.-2020..	75
7.2. Financiranje strateških projekata u općini Sveti Petar u Šumi	78
8. INSTITUCIONALNI MODEL RAZVOJA.....	81
8.1. Pretpostavke uvođenja institucionalnog modela razvoja.....	81
8.2. Prijedlog institucionalnog modela razvoja	82
8.3. Grafikon Institucionalnog modela razvoja (IMR) općine Sveti Petar u Šumi	83
9. PROVEDBA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI.	88
10. BAZA RAZVOJNIH PROJEKATA.....	90

1. UVOD

Program ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi (PUR) je temeljni strateški dokument razvoja lokalne zajednice, formiran u svrhu planiranja, provedbe, kontrole i ocjenjivanja ukupnog razvitka u razdoblju od 2015.-2020. godine. Općina Sveti Petar u Šumi je svoj prvi Program ukupnog razvoja izradila 2009. godine, a gospodarske, kulturne, političke i tržišne promjene uvjetovale su izradu novog Programa ukupnog razvoja s ažuriranim prioritetima za naredno razdoblje. PUR predstavlja razvojni dokument koji preporučuje što sve u narednim godinama treba učiniti da život u općini Sveti Petar u Šumi bude uspješniji, bogatiji i ljepši te služi kao vodič i okvir lokalnoj samoupravi u procesu razvoja. Stvara pogodnu poslovnu klimu za nove poslove lokalnih poduzetnika i privlačenje vanjskih ulagača te potencijalnim investitorima daje uvid u strategiju zajednice u koju žele ulagati. Za donatore je osnovni dokument na temelju kojega odlučuju o raspodjeli bespovratnih sredstava. Njegova svrha je omogućiti:

- dugoročno održivi razvoj zajednice
- postizanje zadanih ciljeva razvoja i prioriteta
- zadovoljstvo stanovnika općine
- optimalno korištenje resursa

Općina Sveti Petar u Šumi je svjesna važnosti kreiranja Programa ukupnog razvoja u definiranju razvojnog puta općine u slijedećih nekoliko godina i time stvaranja preduvjeta za uspješnu realizaciju projekata i iskoristivost sredstava namijenjenih lokalnom i regionalnom razvoju. Općina Sveti Petar u Šumi je smatrala neophodnim izraditi novi Program ukupnog razvoja kako bi on bio odraz aktualnog stanja i potreba općine te odrednica budućeg razvoja općine s konkretnim mjerama za postizanje održivog razvoja. Najznačajniji projekti općine Sveti Petar u Šumi u narednom razdoblju su projekti izgradnje i rekonstrukcije komunalne infrastrukture, projekti uređenja gospodarskih i društvenih objekata, razvoj turističke infrastrukture uz valorizaciju „sakralnog turizma“ te izrada projektne i prostorno-planske dokumentacije za sve projekte koji će biti u službi dugoročnog održivog razvoja općine Sveti Petar u Šumi. U izradi Programa primijenjena je suvremena, participativna razvojna metodologija tako da su u njenoj izradi sudjelovali predstavnici relevantnih razvojnih

dionika u općini, svi zainteresirani stanovnici – predstavnici javnog, gospodarskog i civilnog sektora. Analizom dostupnih podataka može se zaključiti da na području općine postoje brojni pozitivni procesi kao i razvojni problemi koje treba uzeti u obzir pri strateškom promišljanju. U tome su, na zajedničkoj radionici i tematskom sastanku sudjelovali predstavnici gospodarstva, društvenih djelatnosti, općinske uprave, nevladinih udruga i ostalih interesnih skupina s područja općine Sveti Petar u Šumi koji su iznosili svoja mišljenja i stavove. Nakon analize razvojnih problema i utvrđenih strateških prioriteta razvoja, definirana je razvojna vizija i ciljevi koje treba realizirati te su predložene mjere i projekti za ostvarenje zacrtanih ciljeva.

Vođen smjernicama strateških dokumenata viših razina, Program ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi izrađen je u skladu s nacionalnim i županijskim strateškim usmjerenjima. Na izradu strateških ciljeva utjecali su raspoloživi i predvidivi izvori financijske potpore domaćih i europskih fondova. Program ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi je dokument otvoren promjenama i intervencijama koje će neminovno uslijediti. Strateško promišljanje u manje razvijenim sredinama često podrazumijeva pretjerano usmjeravanje pozornosti ka postavljanju i realizaciji isključivo gospodarskih ciljeva što je ponajprije rezultat poistovjećivanja kvalitete života i materijalnog standarda. Iako je ovo neizostavna pretpostavka navedenog, kvaliteta života mnogo je širi pojam o kojem treba voditi računa, a koji, prilikom razmatranja razvoja, podrazumijeva ekonomski, socijalno i ekološki održivi razvoj koji će budućim naraštajima osigurati raspoloživost resursa najmanje u količini i stanju u kojem su danas zatečeni.

PUR je izrađen u skladu s smjernicama i metodologijom za izradu strateških razvojnih programa čime je osiguran metodološki standardizirani pristup kakav se primjenjuje u Europskoj uniji. Prvi korak u izradi Programa ukupnog razvoja obuhvaća provođenje temeljite osnovne analize razvojnih područja što je rezultiralo utvrđivanjem postojećih stanja raspoloživih resursa kao i pripadajućih razvojnih problema i potreba s kojima je suočena općina Sveti Petar u Šumi. Nakon analize postojeće situacije s obzirom na geostrateški položaj, demografske pokazatelje, stanje infrastrukture, prirodnu resursnu osnovu, kulturno-povijesnu i tradicijsku baštinu, gospodarsku situaciju, stanje u poljoprivredi te kvaliteti života

stanovnika, izdvojene su razvojne snage i slabosti općine te mogućnosti i prijetnje iz okruženja (SWOT analiza). Upravo su one predstavljale polazište za definiranje razvojne vizije koja će se nastojati realizirati putem četiri strateška razvojna cilja u okviru kojih su definirana prioritetna područja i mjere koje treba poduzeti u cilju dugoročnog održivog razvoja općine Sveti Petar u Šumi.

Cilj izrade ovog Programa je da se potakne povezivanje subjekata gospodarskog, javnog i civilnog sektora u razvojno partnerstvo radi zajedničkog osmišljavanja, financiranja i provođenja strateških ciljeva i prioriteta, u skladu sa uvjetima, resursima i kapacitetima općine. Usvajanje Programa ukupnog razvoja, tek je prvi korak u zajedničkom naporu svih razvojnih dionika prema ostvarivanju ciljeva. Važnu ulogu u tom procesu, načinu razmišljanja i djelovanja, imaju nositelj razvoja, predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora kao i svi građani općine Sveti Petar u Šumi čime preuzimaju odgovornost za gospodarski razvoj svoje općine. Programom su definirani strateški ciljevi usmjereni ka razvoju općine, jačanju i očuvanju njezinih potencijala, prema kojima će se planirati aktivnosti u općini Sveti Petar u Šumi, planirati proračun i financijska sredstva.

Sadržaj strateškog dokumenta je slijedeći:

- Uvod
- Analiza stanja
- Koherentnost programa ukupnog razvoja s dokumentima viših razina
- SWOT analiza
- Vizija razvoja općine Sveti Petar u Šumi
- Strateški ciljevi, prioriteti i mjere
- Financijski izvori za razvojne projekte
- Institucionalni model razvoja
- Provedba programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi
- Baza razvojnih projekata

Temelj svakom strateškom planu je detaljna analiza i ocjena stanja područja jer se na osnovu prepoznatih pokazatelja utvrđuju pravci budućeg razvoja. Na temelju SWOT analize

razvojnih mogućnosti, statističkih podataka, analize resursa te održanih radionica, radna skupina Programa, utvrdila je viziju općine Sveti Petar u Šumi, strateške ciljeve koji su razrađeni kroz prioritete i mjere te očekivane učinke koje bi trebalo postići u razdoblju provedbe ovog Programa. Utvrđeni su planirani izvori financiranja razvojnih projekata, njihova provedba i baza planiranih projekata za programsko razdoblje 2015. - 2020. godine.

2. ANALIZA STANJA

Da bi se došlo do realnog prikaza stanja za područje općine Sveti Petar u Šumi bilo je potrebno izvršiti analizu geoprometnog položaja, zemljopisnih, prirodnih i kulturnih obilježja područja, te prikaz demografskih i gospodarskih značajki. Korištene su službene baze podataka i interne evidencije Općine Sveti Petar u Šumi i Turističke zajednice središnje Istre, podaci Popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine, podaci Programa ukupnog razvoja iz 2009. godine, statistički pokazatelji Hrvatske gospodarske komore Istarske županije te ostali dostupni podaci.

2.1. Geoprometni položaj, prirodna i kulturna obilježja

U cilju analize geoprometnog položaja općine, prirodnih i kulturnih obilježja u nastavku je dat prikaz osnovnih karakteristika Istarske županije, Lokalne akcijske grupe „Središnja Istra“, geoprometnog smještaja općine Sveti Petar u Šumi, reljefnih i klimatskih obilježja, prirodnih resursa, kulturno-povijesne baštine te nematerijalne kulturne baštine.

Istarska županija

Istarska županija smještena je na krajnjem sjeverozapadu Republike Hrvatske, s tri strane okružena morem. Na sjeveru graniči sa Slovenijom, na istoku i jugu s Primorsko-goranskom županijom, a na zapadu ima morsku granicu s Italijom. Geografski zauzima najveći dio Istre – najprostornijeg jadranskog poluotoka te ima površinu od 2.813 km². Ima 208.055 stanovnika. Istarsku županiju čini 41 teritorijalna jedinica lokalne samouprave: 10 gradova i 31 općina. Druga je po broju naselja u Republici Hrvatskoj (655 naselja) odmah iza Zagrebačke županije. Glavno upravno, administrativno i prometno središte Istarske županije je grad Pazin, a najveće urbano središte u Istarskoj županiji je grad Pula. Istra ima povoljni zemljopisni položaj jer se nalazi na pola puta između ekvatora i sjevernog pola pa povezuje srednjoeuropski kontinentalni prostor s mediteranskim.

Lokalna akcijska grupa „Središnja Istra“

Lokalna akcijska grupa središnje Istre, LAG „*Središnja Istra*“ je udruga čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave (JLS) Grad Pazin, te Općine Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Tinjan i Sv. Petar u Šumi, predstavnici privatnog sektora te predstavnici civilnog sektora s područja središnje Istre. Osim navedenih osam JLS-ova kao osnivača, LAG „*Središnja Istra*“ od svibnja 2015. godine obuhvaća i Grad Poreč te Općine Funtanu, Sveti Lovreč, Višnjan, Vrsar i Žminj. Njegova ukupna površina iznosi 872,06 km², a broj stanovnika prema Popisu iz 2011. godine iznosi 44.386 stanovnika. LAG „*Središnja Istra*“ osnovan je s ciljem stvaranja kvalitetne baze od koje sve jedinice lokalne samouprave i članovi mogu imati višestruku korist s posebnim naglaskom na pružanje informacija o mogućnostima boljeg i kvalitetnijeg korištenja postojećih resursa te uspješnog apliciranja na razne domaće i EU fondove.

Aktivnosti LAG-a „*Središnja Istra*“ usmjerene su na prepoznavanje i unaprjeđenje već postojećih potencijala i osobitosti područja LAG-a, kako bi se zajedničkim aktivnostima osmislili projekti bazirani na specifičnim lokalnim potrebama, te definirala strategija razvoja cjelokupnog područja.

LAG „*Središnja Istra*“ potiče razvoj ruralnog područja primjenom LEADER pristupa (pristup odozdo prema gore). Svojim sugrađanima pruža informacije o natječajima za dodjelu financijskih sredstava iz nacionalnih i EU fondova te ih savjetuje o kandidiranju projekata te djeluje kao svojevrstan posrednik između krajnjeg korisnika – malog poduzetnika, poljoprivrednika, zadruga, udruga, lokalne samouprave i fondova Europske unije. Kroz međusobno povezivanje i suradnju promiče se ostvarenje zajedničkih razvojnih ciljeva te poboljšanje kvalitete života i rada za sve stanovnike područja LAG-a „*Središnja Istra*“. Sljedeća slika prikazuje područje Lokalne akcijske grupe „*Središnja Istra*“.

Slika 1: Područje Lokalne akcijske grupe „Središnja Istra“

Izvor: www.slideshare.net

Općina Sveti Petar u Šumi –geoprometni položaj

Općina Sveti Petar u Šumi formirana je početkom 1993. godine kada je prostor nekadašnje Općine Pazin podijeljen na osam novih jedinica lokalne samouprave: na Grad Pazin i Općine Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Općina Sveti Petar u Šumi smještena je u središnjem dijelu Istarske županije, u samom „srecu“ Istre. Prostire se na 14,39 km², što predstavlja 0,51% površine Istarske županije te je površinom među najmanjim općinama u županiji. Nalazi se u mikroregiji središnje Istre i graniči s tri jedinice lokalne samouprave: gradom Pazinom na sjeveroistoku, općinom Tinjan na sjeverozapadu i općinom Žminj na jugu. Općina se nalazi na cestovnom raskrižju od kojeg vode ceste prema susjednim općinama u pet smjerova (Tinjan-Poreč, Kringa, Žminj-Pula, Kanfanar-Rovinj, Pazin). Krajnjim istočnim dijelom Općine prolazi autocesta A8 (E751), dio Istarskog ipsilona, od čvorišta Kanfanar kroz Pazin i Lupoglav do čvorišta Matulji u smjeru Rijeke. Središnjim dijelom Općine u smjeru sjever – jug prolazi jednokolosječna željeznička pruga DG – Buzet – Pula. Naselje Sveti Petar u Šumi je cestovno udaljen od okolnih općinskih središta 11 km od Pazina, 7 km od Žminja i od 6 km od Tinjana; od gradskih središta Poreča

26 km, Rovinja 31 km; od regionalnog središta Pule 48 km, makro regionalnog središta Rijeke 66 km.

Okružen starim šumama i smješten na brežuljkastoj zaravni, Sv. Petar u Šumi, jedno je od najposebnijih jedinstvenih istarskih naselja. Za razliku od drugih istarskih mjesta i gradova gdje se naselje oblikuje na brdu, u Svetom Petru u Šumi u početku, ni oko crkve, ni oko samostana nije bilo kuća, sve kako bi se očuvao mir i sabranost benediktinskih redovnika. Slijedeća slika prikazuje geoprometni položaj općine Sveti Petar u Šumi u Istarskoj županiji.

Slika 2: Područje općine Sveti Petar u Šumi na karti Istre

Izvor: <http://istra.lzmk.hr>

Reljefna i klimatska obilježja

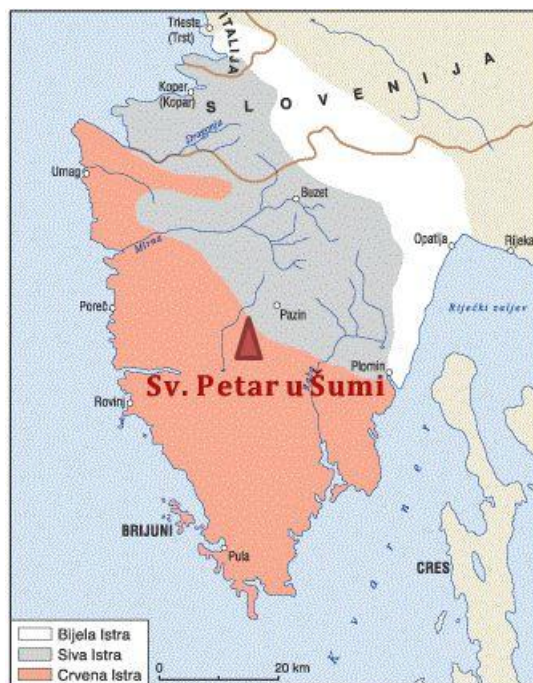
Područje Općine glede geološke građe pokazuje razmjerno jednoliki sastav. Pojavljuju se dvije geološke formacije: kvartar (zemlja crvenica) i kreda (kredni uslojeni vapnenci i kredni uslojeni vapnenci – sporadično breče i dolomiti). Najveći dio Općine nalazi se u “Crvenoj Istri”, gdje se izmjenjuju plodna zemlja crvenica i vapnenački kamenjar. Općina Sveti Petar u

Šumi nalazi se u području povoljnih klimatskih prilika. Ima obilježja blage submediteranske klime s vrućim i suhim ljetima te prohladnim i vlažnim zimama, a manjim dijelom i modificirane kontinentalne klime. Padaline su ravnomjerno zastupljene tokom cijele godine. Jaki pljuskovi mogući su u svibnju, lipnju i listopadu, a tuča u lipnju i srpnju. Snijeg je rijetka pojava, a prevladavajući vjetrovi su bura, sjevernjak (tramontana) i istočnjak (levant).

Od šumskih zajednica na ovom prostoru nalaze se listopadne šume bjelograba i medunca, a livadne zajednice i travnjaci dodatno obogaćuju raznolikost kraja. Šumske površine su najvećim dijelom u privatnom vlasništvu. Šumama u državnom vlasništvu gospodari javno poduzeće *Hrvatske šume – Šumarija Buzet*. Krajobraz općine Sveti Petar u Šumi karakteriziraju brežuljci s brojnim plodnim vrtačama (vale), kojih ima na malom prostoru preko 200. Strmije padine nalaze se uz Limsku Dragu. Poljodjelske kulture zauzimaju najveće površine Općine i tradicijsko poljodjelstvo je osnova kućanskoga gospodarstva (vinova loza, lješnjak, badem, žitarice, povrtlarske kulture), s nešto sitnoga stočarstva. Područje Općine, kao i šire područje Pazinštine, tipično je kraško područje u kojemu najvećim dijelom vlada nestašica vode. Nalazimo krške lokve, a to su mala, plitka vodena staništa nastala zadržavanjem vode u udubinama u tlu, čiji je broj u opadanju. Na vodnom području primorsko – istarskih slivova Općina Sveti Petar u Šumi pripada slivnom području „Mirna-Dragonja“. Slijedeća slika prikazuje položaj općine Sveti Petar u Šumi u *Crvenoj Istri*:

Slika 3: Općina Sveti Petar u Šumi u Crvenoj Istri

Izvor: Leksikografski zavod Miroslava Kreže 2008.

Prirodni resursi

Na području Općine razlikuju se tri krajobrazne cjeline:

1. Ostaci izvornih prirodnih prostora i vrijednog šumskog krajolika (pretežno zapadni i jugozapadni dio Općine),
2. Kultivirani krajolici (kultivirani šumski i poljodjelski krajolici),
3. Kulturni (izgrađeni) dijelovi prostora Općine.

Na području Općine, *Zakonom o zaštiti okoliša*, nema zaštićenih prostora.

Mjerama Prostornog plana uređenja Općine Sveti Petar u Šumi štite se slijedeće prirodne vrijednosti:

- U kategoriji *Osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz*: područje Limske Drage,
- U kategoriji *Osobito vrijedan predjel – kultivirani krajolik*: padine oko naselja Sveti Petar u Šumi, sjeveroistočna strana naselja Slavčići te padine istočno, južno i zapadno od naselja Glavica,

- U kategoriji *Spomenik parkovne arhitekture*: Trg ispred župne crkve Sv. Petra i Pavla sa stoljetnim skupinama košćela i ponekim hrastom meduncem.

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta treba provoditi politiku svrhovitog iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta sukladno *Zakonu o poljoprivrednom zemljištu*. Postojećim šumama, većim dijelom u privatnom vlasništvu potrebno je gospodariti u cilju zaštite šumskog zemljišta te provoditi politiku svrhovitog iskorištavanja šumskog zemljišta sukladno *Zakonu o šumama*.

Kulturno-povijesna baština

Područje Općine je bilo naseljeno u prapovijesti (gradine) i antici, a u VII-VIII.st. naselili su ga Hrvati. Sveti Petar u Šumi je dobio ime po benediktinskom samostanu koji je prvi puta zabilježen u dokumentima 1174. godine, ali je sasvim izvjesno da je samostan postojao i prije 1134. godine. U samom središtu mjesta nalazi se barokna crkva sv. Petra i Pavla koja je izgrađena u 18. Stoljeću. Uz nju se nalazi stari trošni pavlinski samostan s kamenim zidovima okruženim vrtom i velikim trgom ispred crkve i samostana. U neposrednoj blizini crkve nalazi se zgrada općine, hrvatske čitaonice, škole, sportske dvorane i dječjeg vrtića te nekoliko desetaka obiteljskih kuća. Na području Općine djeluju dvije župe: župa svetog Ivana i Pavla te župa svetog Petra i Pavla apostola, koje su u sastavu Pazinskog dekanata Porečko-pulske biskupije. Župa sv. Petra i Pavla apostola spominje se davne 1102. godine. U župi se nalaze dvije crkve: bivša župna crkva sv. Roka na groblju i današnja župna crkva sv. Petra i Pavla. Duboke korijene u župi u svom pastoralnom, kulturnom i prosvjetiteljskom radu ostavili su redovnici pavlini sve do ukinuća. Ponovnim povratkom godine 1993. te svojim pastoralnim radom pavlini nastoje vratiti stari sjaj samostanu i odgovoriti današnjim društvenim potrebama. Danas stari samostanski kompleks još uvijek nije u funkciji. Općina Sveti Petar u Šumi ima zaštićenu pokretnu i nepokretnu kulturnu baštinu evidentiranu u Registru kulturnih dobara pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Nepokretna kulturna dobra čine slijedeći sakralni kompleksi i građevine:

1. Kompleks pavlinskog samostana i crkve sv. Petra i Pavla Z-1839
2. Crkva sv. Roka na groblju Z-3265

Zaštićena pokretna kulturna dobra su:

1. Sakralni inventar crkve i samostana sv. Petra u Šumi RRI-68
2. Orgulje u crkvi sv. Petra i Pavla Z-11

Pavlinski samostan

Pavlinski samostan u Svetom Petru u Šumi je rimokatolički samostan redovnika pripadnika pavlinskog reda. Red pavlina ili Red Sv. Pavla Prvog Pustinjaka, nazvan je po prvom i glavnom utemeljitelju Reda, po sv. Pavlu, pustinjaku iz Egipta iz IV.st., koji se uslijed Decijeva progonstva, sklonio u pustinju i u njoj proveo cijeli život u molitvi, pokori i kontemplaciji. Prisutnost pavlinskog reda na području Hrvatske bilježi se 1240-ih godina. Hrvatsko sjedište pavlina, od 1577. godine nalazilo se u lepoglavskom samostanu. Početak 17. stoljeća za pavline predstavlja početak duhovne i redovničke obnove nazvan i „baroknim preporodom u redovničkom životu“. Danas u Hrvatskoj djeluju četiri samostana: u Karlovcu, Sveticama, Cavtatu i Sv. Petru u Šumi.

Car Fridrih II. dao je 1459. godine pavlinima napuštenu benediktinsku opatiju u Svetom Petru u Šumi. Prvotna benediktinska opatija prvi puta je zabilježena u dokumentima 1174. godine iako je sasvim izvjesno da je postojala i prije 1134. godine. Pavlini ovdje osnivaju samostan, u njemu novicijat i osnovnu školu za svu istarsku djecu. Povezani s austrijskim kulturnim krugom, pavlini su u samostanu razvili snažnu kulturnu i prosvjetiteljsku djelatnost. Samostan je ukinut 1786. godine, a pavlini se ponovo vraćaju u Sveti Petar u Šumi 1993. godine.

Slijedeća slika prikazuje kompleks pavlinskog samostana i crkve sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi oko kojeg nije bilo izgrađenih kuća kako bi se osigurao mir i sabranost redovnika, što karakterizira naselje Sveti Petar u Šumi, za razliku od drugih istarskih sela i gradova.

Slika 4: Kompleks pavlinskog samostana i i crkve sv. Petra i Pavla

Izvor: http://www.istria-bike.com/hr/staze/popis_staza/47-ch-0?l_over=1

Izgradnja prvog samostana koji je pripadao benediktinskom redu trajala je sve do 13. stoljeća. Najstariji grafički prikaz romaničke crkve i samostana iz vremena benediktinaca predstavlja rukopis Prospera Petronija *Memoriae Sacre, e profane dell'Istra* na kojem je vidljivo kako se samostanski sklop sastojao od crkve, slobodnostojećeg zvonika, klaustara, ladanjske kurije stambenog karaktera i zasebne gospodarske zgrade. Već tada je samostan bio okružen visokom ogradom (Cvitanović Đ., *Sv. Petar u Šumi, Peristil 16-17, Zagreb, Društvo povjesničara umjetnosti, 1973-1974.*).

U Uskočkom ratu 1616. je samostan spaljen i djelomično srušen. Graditeljski samostanski sklop temeljito je obnovljen u XVII–XVIII.st.. Pavlinski samostan skriva u sebi veliko kulturno blago. Od benediktinske gradnje sačuvana je skladna arkatura romaničkoga klaustara (gusti niz stupića s kapitelima od dvaju glatkih listova nosi srpaste lukove), koja je prigodom pregradnje klaustara dospjela na prvi kat, iznad renesansnih lukova.

Slika 5: Klaustar pavlinskog samostana Sv. Petra u Šumi

Izvor: <http://www.central-istria.com/hr/>

Crkva sv. Petra i Pavla

Pejzažom i općinom dominira crkva sv. Petra i Pavla, jedna od važnijih spomenika barokne sakralne arhitekture u Istri. Počela se graditi početkom XVII.st. na mjestu prijašnje crkve, a dovršena je i posvećena 1755. godine. Crkvu je počeo graditi Šimun Bratulić, rođen u Svetom Petru u Šumi, general pavlinskog reda i zagrebački biskup. Crkva je do godine 1459. bila benediktinska, a pavlinska od 1459. do 1786. godine kada je car Josip II. ukinuo pavline na području svoje države. Tom odlukom ugašeni su svi pavlinski samostani u Hrvatskoj. Nakon gotovo dvije stotine godina, pavlini su se ponovo vratili u Hrvatsku (Izvor: <http://www.pavlini.com>).

Pročelje crkve je tipološki srodno pročeljima pavlinskih crkava u Lepoglavi i Remetama, a zvonik (na mjestu romaničkoga) ima renesansna obilježja. Drvorezbarena oprema crkve stilska je cjelina nastala 1755-1772. godine, a djelo je pavlinske radionice koju je vodio kipar Pavao Riedl. Uz drvene kipove na oltarima njegovo su djelo i pet kamenih kipova na pročelju. Oltarne pale su djelo kasnog baroka, a slikao ih je pavlin Leopold Keckheisen. Dvije bočne kapele su i dan danas djelomično obložene tada postavljenim oslikanim baroknim, kožnatim, pozlaćenim zidnim tapetama (Venecija, XVIII.st.), što je pravi raritet.

Visoko postavljeni prozori i sustav križnih bačvastih svodova stvaraju posebne svjetlosne učinke, a takav barokni ugođaj crkve oplemenili su oko 1770.godine i zvukovi orgulja ljubljanskog orguljara Johana Georga Eisl-a, smještene u Riedlov okvir. Jedan od glavnih motiva hodočašća u supetarsku crkvu je čudotvorna slika Majke Božje iz Czestochowe koja je

izložena na glavnom oltaru. Tu je sliku izradio nepoznati pavlinski slikar po uzoru na onu koja se čuva u najvećem poljskom marijanskom svetištu Jasnoj Gori (Czestochowa). Ta slika jedinstvena je u Hrvatskoj po svojim suzama: postoje izjave i zapisi brojnih svjedoka da je supetarska slika na Badnjak 1721. godine proplakala, a u godinama koje su uslijedile dogodila su se brojna čudotvorna ozdravljenja, zbog čega je Sveti Petar u Šumi postao motiv posjećenosti. Na glavnom oltaru iz 1755. likovi su apostola, a bočni su oltari posvećeni Ružarici (1759), sv. Križu (1763), Nevinoj dječici (1766), i sv. Pavlu pustinjaku (1777). Utjecaj baroka još je očitiji na pročelju crkve: usko, visoko pročelje (9x17,5 m) djeluje još uzduženije zbog zvonika visokog 33,5 m. Simetrično organizirano pročelje u sredini kontinuirano raste (portal, prozor, niša s kipom), a na užim bočnim stranama vijencima je raščlanjeno u dvije etaže (Izvor: *Istarska enciklopedija*). Slijedeće slike prikazuju bogatstvo unutrašnjosti crkve izgrađene u baroknom stilu.

Slike 6 i 7: Crkva sv. Petra i Pavla

Izvor: <http://www.svpetarusumi.hr/Crkva.aspx>

Crkva sv. Roka

Crkva sv. Roka izgrađena je 1735. godine. Kad je car Josip II. u austrijskim zemljama 1783. ukinuo brojne crkvene redove i samostan postao državno dobro, pavlinska je crkva svetog Petra i Pavla tada postala župnom crkvom i tako sačuvala svoju ljepotu do danas, a dotadašnja

župna crkva sv. Roka postala grobljanska crkva. Crkva je križnog tlocrta, jednobrodna s parom simetrično pridruženih kapela uz trijumfalni luk, nadsvođena u zoni svetišta. Krovna konstrukcija prekrivena je kamenim škrljama, najvećim sačuvanim krovom tog tipa u Istri, obnovljen u razdoblju od 2005.-2007. godine.

Temeljem *Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara* pokrenut je postupak za zaštitu slijedećih kulturno-povijesnih spomenika: dio naselja Glavica i Slavčići; križevi i skulpture, javna čitaonica, stara škola, groblje Sv. Rok; kašun Brajdice i Boška; željeznički nadvožnjak, Glavica; čestice ograđene suhozidima. Mjerama *Prostornog plana uređenja Općine* štite se slijedeći kulturno-povijesni spomenici: dio povijesnog naselja Sveti Petar u Šumi, dio naselja Dolinci, kapelice u više zaseoka, sušiona duhana, arheološki lokaliteti Sv. Mikula i Sv. Toma, te područje benediktinskog samostana.

Manifestacije

Najznačajnije manifestacije koje se organiziraju na području općine Sveti Petar u Šumi jesu:

- „S klobasicom u Europu“, međunarodni sajam (ožujak),
- Dan Općine Sveti Petar u Šumi (lipanj),
- „Makinača po starinski“ (srpanj),
- Pučka fešta Petrova (lipanj),
- „Maša po starinski“ (kolovoz).

Međunarodni sajam „S klobasicom u Europu“, godine 2016. četvrti po redu, eno-gastronomska je manifestacija na kojoj sudjeluje stotinjak proizvođača kobasica i drugih suhomesnatih proizvoda, sira, vina, rakija, prerađevina od voća i povrća i drugih proizvoda. Hrvatske kobasice kroz ovu manifestaciju, iz godine u godinu, osvajaju Europu. Sajam svake godine okuplja proizvođače kobasica iz raznih regija Republike Hrvatske, Slovenije i Austrije te privuče mnoštvo ljubitelja suhomesnatih domaćih delicija. Popraćen je zabavnim, kulturnim i sportskim događajima te raznim sadržajima za djecu uz neizostavne medije.

Značajan doprinos očuvanju bogate istarske nematerijalne kulturne baštine daje „Maša po starinski“, manifestacija nacionalne smotre glagoljaškog i starocrkevnog pučkog pjevanja.

Smotra se održala devet godina za redom, u supetarskoj crkvi sv. Petra i Pavla, predstavljanjem starih crkvenih pjesama nakon svečanog euharistijskog slavlja od strane poznatih crkvenih zborova iz raznih krajeva Istre, drugih krajeva Hrvatske i inozemstva. Ovi su susreti audio i video zabilježeni i time je stvoren vrijedan fundus pjesama i izvedbi koje čekaju znanstvenu, muzikološku obradu. Pjesme uvježbane za "Mašu po starinski" kasnije se pjevaju na misama i na taj se način prenose na slušatelje i mlađe izvođače i čuvaju od zaborava. Svake se godine nastoji predstaviti neki novi izvođač i novopronađena pjesma, sačuvana u puku, ali još nezapisana te se tako čuvaju mnoge stare pjesme, snime se, potom zapišu i tako sačuvaju kao dio tradicije. Manifestacija je od nacionalnog interesa jer je usmjerena na hrvatske starocrkvene pjesme.

2.2. Demografska analiza

Sukladno podacima popisa stanovništva iz 2011. godine, područje općine Sveti Petar u Šumi ima 1.065 stanovnika što čini 0,51 % ukupnog broja stanovnika Istarske županije. Od toga je 505 muškaraca (47%) i 560 žena (53%). U odnosu na popis stanovništva prije 20 godina (1991.) kada je Općina imala 999 stanovnika, bilježi porast od 6,2%, a u odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine bilježi porast od 5%, dok područje Istarske županije bilježi blagi porast od 0,65%. Na području Općine nalazi se jedno statističko naselje – Sveti Petar u Šumi kojem pripada 27 sela i zaseoka koji nose imena po prezimenima. Gustoća naseljenosti iznosi 74 stanovnika/km² što je jednako razini Istarske županije. Slijedeća tablica prikazuje broj stanovnika općine Sveti Petar u Šumi s posljednjeg popisa iz 2011. godine.

Tablica 1: Broj stanovnika u općini Sveti Petar u Šumi (popis 2011.)

		Spol	
		ukupno	
		muški	žene
Ukupno		1.065	505
0 – 6 godina		86	44
0 -14 godina		186	81
0 -17 godina		239	109
0 -19 godina		267	122
Žene u fertilnoj dobi	Svega (15 – 49 godina)	-	-
	od toga 20 -29 godina	-	-
			262
			73

Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	708	365	343
60 i više godina	221	90	131
65 i više godina	171	59	112
75 i više godina	85	25	60
Prosječna starost	39,4	38,5	40,2
Indeks starenja	82,8	73,8	90,3
Koeficijent starosti	20,8	17,8	23,4

Izvor: www.dzs.hr

Na temelju podataka iz Popisa 2011. napravljena je analiza stanovništva u općini Sveti Petar u Šumi. Iz tablice se vidi da je prosječna starost stanovništva bila 39,4 godine (muškarci 38,5 godina, a žene 40,2 godine), dok je stanovništvo Istarske županije bilo prosječno staro 43 godine, a Republike Hrvatske 41,7 godina. Stanovništvo Republike Hrvatske svrstava se među najstarije nacije Europe što je posljedica pada nataliteta i porasta očekivanog trajanja života. U 2011. godini indeks starenja u Općini iznosio je 82,8%, a koeficijent starenja odnosno udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu Općine iznosio je 20,8%. Pokazatelji starenja, indeks i koeficijent starenja kazuju da je stanovništvo Općine zašlo u proces starenja koji je karakterističan za cijelu Istarsku županiju i cijelu Hrvatsku. Dobno-spolna struktura pokazuje nerazmjer broja muškaraca i žena prema dobnim skupinama. Udio muškaraca veći je u dobnoj skupini 0-6 godina, dok je u ostalim dobnim skupinama veći udio žena. Udio mladih 0-19 godina iznosi 25%, dok je taj udio u Istarskoj županiji 18,2%, a u Republici Hrvatskoj 21%. U 2011. udio žena u reproduktivnom razdoblju (žene u fertilnoj dobi 15-49 godina) iznosio je 46,8% što je više od Republike Hrvatske (43,9%). Udio žena 20-29 godina u ukupnom broju žena u fertilnoj dobi iznosio je 13% što je više od udjela u Republici Hrvatskoj (12,2%). Udio radno sposobnog stanovništva (osobe u dobi 15-64 godine) iznosi 66,5% i nešto je niži od udjela radno sposobnog stanovništva u Istarskoj županiji (68,6%).

U spolnoj strukturi stanovništva gledajući ukupnu populaciju Općine, muškog dijela populacije ima 6% manje od ženskog. Najizraženije je to u dobnim skupinama između 5 – 9 godina, 65 – 69 godina i 75 – 79 godina gdje je razlika u korist ženske populacije više od

36%. Najbrojnija je dobna skupina 20 – 24 godine s 91 stanovnikom i dobna skupina 40 – 44 godine s 93 stanovnika s ukupno 17,3% udjela u ukupnom stanovništvu Općine.

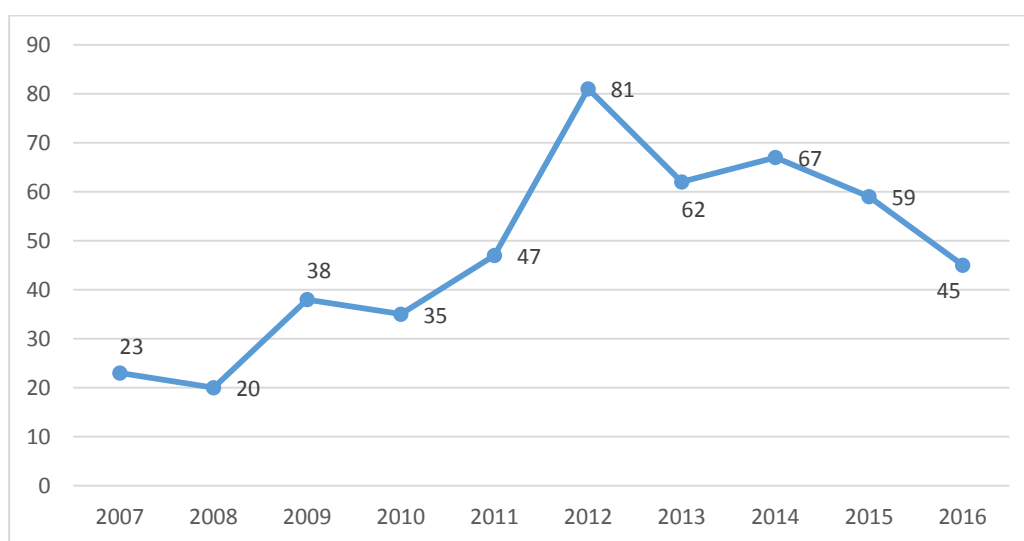
Područje LAG-a *Središnja Istra*, kao i većina gradova i općina u Istarskoj županiji, od pojave gospodarske krize bilježi porast broja nezaposlenih osoba, s većim udjelom žena, dok se u općini Sveti Petar u Šumi taj broj u posljednjih nekoliko godina smanjuje. Broj nezaposlenih u općini Sveti Petar u Šumi se posljednjih nekoliko godine kreće oko 60, dok je u posljednjoj godini analize (2016) bilo je 45 osobe bez zaposlenja. Taj postotak otprilike i predstavlja prirodnu stopu nezaposlenosti te se može zaključiti da nezaposlenost ne predstavlja veliki problem za Općinu Sveti Petar u Šumi. Isto tako, u posljednje je vrijeme na području općine uočljiv trend okretanja lokalnog stanovništva turizmu i raznim inicijativama za razvoj i unapređenje kvalitete turističke ponude što je doprinijelo naglom povećanju smještajnog kapaciteta i ostvarenih noćenja. Sljedeća tablica i grafikon prikazuju kretanje broja nezaposlenih osoba u općini Sveti Petar u Šumi u razdoblju od 2007.-2016. godine.

Tablica 2. Broj nezaposlenih u Općini Sveti Petar u Šumi od 2007.-2016.

Godina	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Broj nezaposlenih	23	20	38	35	47	81	62	67	59	45

Izvor: www.hzz.hr

Grafikon 1: Broj nezaposlenih u Općini Sveti Petar u Šumi od 2007.-2016. – grafički prikaz

Izvor: www.hzz.hr

Iz grafikona je vidljivo da Općina Sveti Petar u Šumi nema veliku stopu nezaposlenih osoba te da je prosječna stopa u posljednjoj godini analize iznosila 6,36% što ju svrstava među najbolje općine u Republici Hrvatskoj.

2.3. Javna infrastruktura

Javnu (komunalnu) infrastrukturu na području općine Sveti Petar u Šumi čine cestovni, željeznički, telekomunikacijski, elektroenergetski sustav, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda i zbrinjavanje otpada. Područje Općine ima u potpunosti riješenu vodovodnu, elektroenergetsku i telekomunikacijsku mrežu s potrebom da se u pojedinim dijelovima naselja ona rekonstruira i pojača, dok asfaltirane prometnice nema samo nekolicina manjih zaseoka. Svake se godine sukladno proračunskim mogućnostima ulaže u izgradnju nove i rekonstrukciju dotrajale javne infrastrukture. Otvaranjem mogućnosti korištenja fondova Europske unije Općina se intenzivno priprema za kandidiranje vlastitih projekata na te fondove (nerazvrstane ceste, sustav odvodnje, uređenje trga, javna rasvjeta i dr.).

Na području Općine od važnosti za Republiku Hrvatsku nalazi se autocesta A8 (Istarski ipsilon), željeznički kolodvor Sveti Petar u Šumi (Izvor: *Prostorni plan Istarske županije 2016.*), a od važnosti za Istarsku županiju nalazi se: županijska cesta ŽC5074, ŽC5075 i ŽC5076, željeznička pruga I reda R101 i magistralni vodoopskrbni cjevovod.

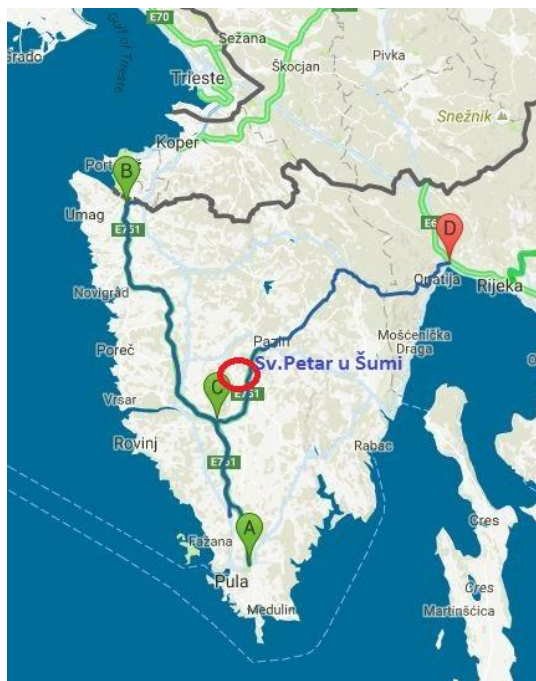
Cestovni sustav

Povoljan zemljopisni položaj i razmjerno dobra cestovna povezanost s glavnim gospodarskim i turističkim središtima Istre pruža dobre mogućnosti za razvoj gospodarstva i ruralnog turizma Općine. Geoprometni položaj općine Sveti Petar u Šumi određen je dionicom Istarskog ipsilona - autocestom A8 (od čvorišta Kanfanar kroz Pazin i Lupoglav do čvorišta Matulji u smjeru Rijeke) te županijskim cestama ŽC 5074 (Lovreč – Mofardini – Kringa), ŽC 5075 (Tinjan – Sv. Petar u Šumi – Žminj), ŽC 5076 (A.G. Grada Pazina – Sv. Petar u Šumi – Kanfanar) i lokalnim cestama (*Odluka o razvrstavanju javnih cesta, od 14. listopada 2016., Narodne novine br. 96/16*). Općina ima dobar geoprometni položaj jer se nalazi na cestovnom raskrižju od kojeg vode ceste prema susjednim općinama u pet smjerova (Tinjan-Poreč, Kringa, Žminj-Pula, Kanfanar-Rovinj, Pazin).

Cestovni prijelaz u dvije razine preko željezničke pruge izveden je za nerazvrstanu cestu u sjeveroistočnom dijelu Općine uz zaseok Glavica. Cestovni prijelaz u jednoj razini preko pruge izveden je za županijske ceste ŽC 5075 i ŽC 5076 preko željezničke pruge I. reda R101 (I 102). Većina cesta je asfaltirano, a u planu je rekonstrukcija pojedinih postojećih nerazvrstanih cesta ili njihovih dijelova kako bi se osigurao kvalitetniji pristup do gospodarskog područja, kao i mogućnost obilaznice središta općinskog naselja. Lokalni i međumjesni autobusni prijevoz ponajviše je u funkciji radnih i školskih putovanja čemu je usmjerena većina linija te je stoga njihova učestalost zadovoljavajuća u vrijeme najvećih jutarnjih i popodnevni opterećenja. Izvan tih perioda, pokrivenost područja općine autobusnim linijama vrlo je loša.

Slijedeća slika prikazuje cestovnu prometnu povezanost Općine putem Istarskog ipsilona s ostalim dijelovima Istre: na jugu s Pulom (A), kroz čvorište Kanfanar (C) s Plovanijom na sjeverozapadu (B) i čvorištem Matulji na sjeveroistoku (D).

Slika 8: Geoprometni položaj općine Općinu Sveti Petar u Šumi

Izvor: <http://hac-onc.hr/hr/interaktivna-karta-autocesta->

Željeznički promet

Područjem općine Sveti Petar u Šumi prolazi željeznička pruga od značaja za regionalni promet, oznake R101 (I 102), naziva: (Podgorje) – Državna granica – Buzet – Pazin – Pula (skraćeni naziv DG – Buzet – Pula), građevinske duljine 91,140 km. Sukladno Odluci o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 3/2014) željeznička pruga R101 je od značaja za regionalni promet. Prostornim planom Istarske županije 2016. određeno je da su željeznička pruga R101 i željeznički kolodvor Sveti Petar u Šumi od važnosti za Republiku Hrvatsku (Izvor: *Službene novine Istarske županije*, 29.07.2016.).

U svrhu određivanja načina upravljanja i gospodarenja te skladnoga i učinkovitoga planiranja izgradnje, modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture u Republici Hrvatskoj prema Nacionalnom programu željezničke infrastrukture iz članka 8. Zakona o željeznici, u skladu s člankom 14. stavkom 1. Zakona o željeznici, željezničke pruge u Republici Hrvatskoj razvrstane su na:

- pruge od značaja za međunarodni promet (M),
- pruge od značaja za regionalni promet (R)
- pruge od značaja za lokalni promet (L).

Željezničke pruge za regionalni promet su pruge koje u smislu daljinskoga prometa povezuju:

- željezničke prometne regije u Republici Hrvatskoj,
- željezničke prometne regije u Republici Hrvatskoj sa željezničkim prugama za međunarodni promet,
- željezničke prometne regije susjednih država sa željezničkim prometnim regijama u Republici Hrvatskoj ili sa željezničkim prugama za međunarodni promet u Republici Hrvatskoj.

Željezničke pruge Republike Hrvatske nalaze se u sustavu *Hrvatskih željeznica*. Željeznička infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i upravitelj je tvrtka *HŽ Infrastruktura d.o.o.* koja izgrađuje i investira u željezničku infrastrukturu, brine se o njenom održavanju i osuvremenjivanju, upravlja sustavom sigurnosti, osigurava pristupa i dodjeljuje infrastrukturne kapacitete svim željezničkim prijevoznicima koji ispunjavaju zakonske uvjete, određuje pristojbe za korištenje infrastrukturnih kapaciteta, izrađuje i

objavljuje vozni red te organizira i regulira željeznički prijevoz. HŽ Infrastruktura d.o.o. upravlja prugama u Republici Hrvatskoj u duljini nešto većoj od 2604 km.

Željezničke pruge označene su oznakom koja se sastoji od oznake velikoga slova koje označava pripadnost kategoriji te troznamenkastoga broja gdje prva znamenka označava pripadnost skupini unutar svake kategorije, a druga i treća znamenka označavaju redni broj pruge unutar svake skupine. Željeznička pruga R101 koja prolazi općinom Sveti Petar u Šumi pripada kategoriji R – pruga za regionalni promet, I skupina, „ostale pruge I reda“. Ona povezuje hrvatsko-slovensku granicu s Pulom te se koristi za terenski i putnički promet. Željeznička povezanost Svetog Petra u Šumi s ostalim hrvatskim županijama moguća je isključivo preko Republike Slovenije. Slijedeća slika prikazuje rutu željezničke pruge R101 koja prolazi općinom Sveti Petar u Šumi i povezuje Pulu s Divačom u Republici Sloveniji.

Slika 9: Željeznička pruga R101 Pula - Divača

Izvor: www.szh.hr

Pruga R101 ima slijedeće karakteristike: prema podjeli pruga – jednokolosiječna pruga; sustav elektrifikacije: neelektrificirana; vrsta regulacije prometa – kolodvorski razmak; vrste

telekomunikacijskih uređaja – pruga bez RD sustava (HŽ Infrastruktura d.o.o., Izvješće o mreži 2016.). Putnički željeznički kolodvor nalazi se u zaseoku Dajčići. Preko željezničke pruge izveden je cestovni prijelaz županijskih cesta ŽC 5075 i ŽC 5076 u istoj razini te jedan prijelaz za nerazvrstanu cestu u sjeveroistočnom dijelu općine, uz zaseok Glavica.

Telekomunikacijski sustav

Prostornim planom uređenja Općine određena su načela vođenja i smještaja telekomunikacijskog sustava, a kapaciteti i točan položaj sustava pošte i javnih telekomunikacija određuju se u postupku ishoda lokacijskih dozvola prema tehničkim i sigurnosnim zahtjevima cjelokupnog područja Općine te svake pojedine zone koju opskrbljuju. Jedinica poštanske mreže i mjesna telefonska centrala javnih telekomunikacija u nepokretnoj mreži nalazi se u zaseoku Dajčići, unutar područja središnjeg općinskog naselja Sveti Petar u Šumi, kod zgrade općine. Magistralni vod javnih telekomunikacija u nepokretnoj mreži prolazi uz županijsku cestu ŽC 5075 i ŽC 5076. Svi zaseoci Općine pokriveni su korisničkim i spojnim vodovima javnih telekomunikacija u nepokretnoj mreži. Prostornim planom uređenja Općine podržava se širenje i modernizacija postojećeg sustava pošte i javnih telekomunikacija prema potrebama korisnika. Na području Općine moguća je gradnja radio i TV odašiljača/pretvarača u sustavu radio i TV veza te antenskih stupova javne telekomunikacije u pokretnoj mreži. Pokretna telekomunikacijska mreža može se graditi izbjegavajući biološke i krajobrazno vrijedne lokacije te u skladu s obilježjima tradicijske arhitekture okolnog prostora.

Elektroenergetski sustav

Područje Općine u potpunosti je pokriveno elektroenergetskim razvodom. Elektroenergetski sustav na području općine Sveti Petar u Šumi čine objekti distribucije koji su dio distribucijske mreže Hrvatske Elektroprivrede d.d.. Današnje napajanje potrošača općine Sveti Petar u Šumi vrši se putem dva dalekovoda iz pravca Pazina i Karojbe sa 40 kV te dva voda iz pravca Žminja i Tinjana od 20 kV. Elektroopskrbni sustav Općine sastoji se od 10 TS i niskonaponske distributivne mreže, rasklopnih postrojenja i prijenosnih uređaja.

Na području Općine nalaze se trafostanice 10(20) kV/0.4 kV (do kojih vodi mreža 10(20)kV elektrovođa) koje pretvaraju visoki napon 10(20)kV u niski napon 0.4 kV i tako opskrbljuju naselja i izdvojena područja van naselja. Predviđa se širenje i modernizacija postojećeg EE sustava i gradnja novih trafostanica napona 10(20)kV, a prema lokalnim potrebama građevinskih područja naselja te izdvojenih građevinskih područja van naselja. Na području općine Sveti Petar u Šumi moguća je gradnja uređaja i građevina za proizvodnju električne energije do najviše 30 kW instalirane snage uz pomoć solarnih panela.

Vodoopskrba

Lokalni vodoopskrbni sustav izgrađen je u većem dijelu Općine. Područjem Općine prolaze magistralni vodoopskrbni cjevovodi uz županijsku cestu ŽC5075 i ŽC5076 te uz istočni rub Općine u smjeru sjever-jug, a koji snabdijevaju među ostalim i Općinu. U krajnjem istočnom dijelu Općine, uz samu granicu s područjem Grada Pazina nalazi se vodosprema iz koje se račvaju tri magistralna vodoopskrbna cjevovoda (prema sjeveru, zapadu i jugu). Onaj zapadni služi za opskrbu naselja Sveti Petar u Šumi sa svim pripadajućim zaseocima. Izuzetak je zaselak Glavica koji ima vodoopskrbu direktno sa područja Grada Pazina. Područje Općine nema izvorišta vode pogodnih za eksploataciju te se opskrbljuje vodom iz sustava Sv. Ivan sustava „Istarskog vodovoda“ Buzet. Planom se predviđa širenje i modernizacija postojećeg lokalnog vodoopskrbnog sustava prema lokalnim potrebama korisnika građevinskih područja naselja te izdvojenih građevinskih područja van naselja. Područje Općine nema značajnijih vodnih tokova. Uglavnom su to maleni potoci, a neki od njih povremeno poniru.

Odvodnja otpadnih voda

Područje općine Sveti Petar u Šumi nema riješen sustav odvodnje otpadnih voda. Do izgradnje cjelokupnog sustava odvodnje, na cijelom građevnom području Općine, moraju se graditi zatvoreni sustavi odvodnje – nepropusne sabirne jame ili višedjelne sabirne jame sa biopročištačem ili ugradnja uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda, ali isključivo za otpadne sanitarne vode, a sve u skladu s *Odlukom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite Istarske županije*. Odvodnja otpadnih voda u Općini, rješava se septičkim jamama, a u poslovnoj zoni *Škripelj* u funkciji je pročištač otpadnih voda kapaciteta cca 800m³/danu.

Općina je uključena u projekt IVS-a *Organizacija, izgradnja i održavanje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za mala naselja u obuhvatu vodozaštitnih područja u Istarskoj županiji* te se kroz taj projekt predviđa realizacija izgradnje kompletnog sustava odvodnje otpadnih voda općine Sveti Petar u Šumi.

Gospodarenje otpadom

Organizirano sakupljanje i odlaganje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada za područje Općine Sveti Petar u Šumi, kao i za ostale Općine Pazinštine i Grada Pazina provodi komunalno poduzeće „Usluga“ d.o.o. Pazin. Općina Sv. Petar u Šumi je 13. travnja 2010. godine usvojila Plan gospodarenja otpadom Općine Sveti Petar u Šumi za razdoblje do 31. prosinca 2015. godine (u daljnjem tekstu: Plan). Glede gospodarenja otpadom i realizacije Plana, Općina je u 2015. godini odradila slijedeće aktivnosti:

- sanacija odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V“ i pretovarna stanica
- odvojeno prikupljanje otpada („Zeleni otoci“)
- odlagalište građevinskog otpada i sanacija divljih odlagališta na području općine Sveti Petar u Šumi.

Općina Sveti Petar u Šumi komunalni otpad odlaže na odlagalištu „Jelenčići V“ na području Grada Pazina. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Usluga d.o.o. Pazin, Grad Pazin i općine Cerovlje, Gračišće, Lupoglav, Motovun, Sveti Petar u Šumi i Tinjan zaključili su Ugovor o korištenju sredstava Fonda u sufinanciranju programa sanacije odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V“ kojim su regulirana međusobna prava i obveze na sanaciji predmetnog odlagališta. Predmetnim ugovorom, a kasnije i Aneksima utvrđene su financijske obveze Fonda u iznosu od 40%, a Grada Pazina i Općina u iznosu od 60% u provođenju programa sanacije. Za potrebe projekta cjelovitog gospodarenja otpadom na nivou Istarske županije očekivao se početak rada županijskog odlagališta otpada *Kaštijun* u drugoj polovici 2015. godine. U Pazinu je u toku izgradnja pretovarne stanice kao nastavak projekta sanacije i zatvaranja odlagališta „Jelenčići V“. Nakon otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Kaštijun“ provest će se završna faza sanacije odlagališta „Jelenčići V“. Projekt vodi komunalno društvo „Usluga“ d.o.o.. Grad Pazin i općine Cerovlje, Gračišće, Lupoglav, Motovun, Sveti Petar u Šumi i Tinjan potpisali su 17. lipnja 2015. godine Sporazum o

sufinanciranju nabave mobilnog reciklažnog dvorišta zbog čega se nije išlo u pojedinačne nabave kontejnera. Nabavom mobilnog reciklažnog dvorišta bitno će se povećati kvaliteta usluge odvojenog prikupljanja otpada za naselja koja su udaljenija od fiksnog reciklažnog dvorišta u Pazinu. Na području Općine postoji 14 lokacija „zelenih otoka“ putem kojih se odvojeno sakuplja papir, staklo, PVC i ambalaža, a prikupljeni otpad odvozi komunalno poduzeće Usluga d.o.o. Pazin.

Prostornim planom uređenja Općine određena je lokacija za odlaganje krutog otpada i to između zaselaka Jopi i Juršići, na kojoj se udubina nastala iskopom zemlje nastoji zatrpati i tako sanirati. Redovitim upozoravanjem stanovništva smanjeno je pojedinačno odlaganje glomaznog otpada u prirodi i zato nema novih divljih odlagališta. U cilju zaštite okoliša Općina je donijela Odluku o uspostavi sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i evidentiranja lokacija odbačenog otpada na području Općine Sveti Petar u Šumi. Isti je uspostavljen putem web stranice Općine. Po prijavi, upravni odjel Općine poduzima daljnje korake. Općina Sveti Petar u Šumi predviđa donijeti Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2017.-2022. koji mora biti usklađen s planskim dokumentom višeg reda - *Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.*, a kojeg je Vlada usvojila 05. siječnja 2017. (NN 3/2017).

2.4. Zaštita prirode i okoliša

U skladu s mjerama sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš određene *Zakonom o zaštiti okoliša*, na cijelom području Općine ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili posredno nepovoljno utjecale na okoliš. Procjene utjecaja zahvata na okoliš i ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš potrebno je izrađivati u skladu s *Zakonom o zaštiti okoliša* i *Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš*. *Prostornim planom uređenja Općine Sveti Petar u Šumi* određuju se kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaća zaštitu tla; vode; zraka; zaštitu od buke; prirodnih i krajobraznih, kulturno-povijesnih cjelina i građevina te ambijentalnih vrijednosti.

Na području Općine evidentirano je poljoprivredno zemljište II. kategorije klasificirano kao P2 – vrijedna obradiva tla i poljoprivredna zemljišta III. kategorije klasificirane kao P3 – ostala obradiva tla koja su povremeno obrađena. Ovoj kategoriji pripadaju i zemljišta na strmim padinama za koje je potrebno planirati mjere zaštite od erozije i klizanja. Odgovarajućim mjerama treba zaštititi najvrednije zemljište povoljne prirodne dreniranosti i najmanje stjenovitosti kao i antropogena zemljišta ove kategorije.

Na području Općine evidentirano je šumsko zemljište isključivo osnovne namjene, Š1 – gospodarske u privatnom a manje u državnom vlasništvu (Š2). U cilju održavanja površina pod šumom potrebno je spriječiti širenje poljoprivrednih i drugih površina na štetu šumskih površina, osim opravdanog krčenja zbog infrastrukturnih koridora; voditi računa o primjerenoj sanaciji i oplemenjivanju devastiranog šumskog područja, očuvanja šumaraka, živica, pojedinačnih stabala koja se isprepleću s površinama druge namjene pri čemu se čuva stabilnost, raznolikost i međusobna povezanost staništa te predvidjeti rekultivaciju devastiranih područja.

2.5. Gospodarstvo

Općina Sveti Petar u Šumi treba temeljiti svoj gospodarski razvitak na optimalnom korištenju komparativnih prednosti područja i na odgovarajućoj disperziji gospodarskih sadržaja u prostoru uz neophodnu izgradnju infrastrukture, ozbiljno vodeći računa o problemu demografskog potencijala i o zaštiti i unapređivanju okoliša. Vodeći računa o razvoju onih gospodarskih djelatnosti kod kojih to raspoloživi resursi omogućavaju, potrebno je definirati i konkretne prioritete i mjere koji će podržati takvo promišljanje i strategiju. Dugoročni razvoj gospodarstva temelji se na razvoju postojećih gospodarskih struktura, razvoja poljoprivredne proizvodnje te razvoju ruralnog turizma koji se iz godine u godinu sve više razvija. Prostorno relevantne gospodarske aktivnosti s obzirom na prirodne resurse područja, te naslijeđeno stanje u prostoru i dalje su: prerađivačka industrija, građevinarstvo, uslužne djelatnosti i turizam.

Općina Sveti Petar u Šumi je prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske kojim je uređeno ocjenjivanje i razvrstavanje jedinica lokalne i regionalne samouprave prema razvijenosti razvrstana u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti (posljednji podaci za 2013. godinu) između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske (100,51). Općina Sveti Petar u Šumi je u svojoj prošlosti bila poznata po proizvodnji pilića, purana i svih prerađevina od tog mesa (tvrtka Puris), a sada se u istim pogonima proizvode suhomesnati proizvodi za druge robne marke. Općina ima razvijeno malo poduzetništvo i nedovoljno razvijen ruralni turizam, no s velikim potencijalom za razvoj istoga zbog svoje bogate nematerijalne kulturne baštine. Analiza sektorskih djelatnosti na području općine Sveti Petar u Šumi ukazuje na podatak da se najviše poduzetnika i obrtnika bavi građevinskim poslovima, a najveći je broj zaposlenih u sektoru prerađivačke industrije. Prema posljednjim dostupnim informacijama u registru poduzetnika u općini Sveti Petar u Šumi registrirano je 28 poduzetnika, a prema podacima Obrtnog registra Ministarstva poduzetništva i obrta, na području općine Sveti Petar u Šumi evidentirano je 74 registriranih obrta. Najveće tvrtke i obrti koji djeluju na području Općine Sveti Petar u Šumi bave se:

- Građevinskim i obrtničkim radovima u građevinarstvu,
- Industrijskom proizvodnjom s naglaskom na preradu mesa,
- Autoprijevozom,
- Raznim uslužnim djelatnostima,
- Pružanjem ugostiteljskih usluga.

2.5.1. Analiza industrijske proizvodnje i poslovnih zona

Uzimajući u obzir proizvodni kapacitet i ostvarenu dodatnu vrijednost iz proizvodnje, analiza industrijske proizvodnje ukazuje na činjenicu da općina Sveti Petar u Šumi spada u razvijenije općine. Najznačajniji gospodarski prostor općine Sveti Petar u Šumi čini gospodarska zona Škripelj koja planski obuhvaća 28,03 ha površine, no za sada je izgrađeno cca. 5,5 ha. U zoni djeluju dva gospodarska subjekta (jedan se bavi klanjem pilića i purica te proizvodnjom prerađevina i suhomesnatih proizvoda, a drugi pružanjem usluga tiska) koja ukupno

zapošljavaju oko 180 radnika. U planu je realizacija i druge gospodarske zone – Dragovanci, no ona za sada nije u gospodarskoj funkciji.

2.5.2. Analiza poljoprivrednog sektora

S obzirom na svoje karakteristike mikrolokacije, zemljišta i prirodno-klimatskih pogodnosti općina Sveti Petar u Šumi ima znatnih izgleda za razvitak poljoprivrede, što može pozitivno utjecati na druge gospodarske grane, kao što je prehrambeno-prerađivačka djelatnost i turizam. U skladu s prirodnim obilježjima, područje općine pripada poljoprivredno-ekološkoj regiji umjerenog kontinentalnog klimatskog pojasa. Prema podjeli na proizvodne skupine poljoprivrednih tala (pedološka karta) područje općine spada u područje povoljno za razvoj poljoprivrede. Prirodni resursi (poglavito veličinom, te strukturom i kvalitetom) nisu dostatni za intenzivniji razvitak velikih poslovnih subjekata, pa se razvitak temelji na malim gospodarstvima (obiteljska gospodarstva mješovite poljodjelske proizvodnje, s time da je moguć razvoj i gospodarstava sa specijaliziranom proizvodnjom čija će veličina, oblik i karakter gospodarstva ovisiti o prostornoj lokaciji) i što boljem korištenju karakteristika prostora.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva se nakon ulaska u Europsku uniju, živeći u vremenu sve veće globalizacije, moraju prilagoditi novonastalim uvjetima na tržištu te nalaziti određene niše poljoprivredne proizvodnje kako bi mogli opstati na sve zahtjevnijem tržištu. Jedan od osnovnih problema, odnosno kočnica intenzivnijeg razvoja poljoprivredne proizvodnje na području općine Sveti Petar u Šumi, čini usitnjenost poljoprivrednog zemljišta i nemogućnost obrade zemlje u jednom komadu čime se podižu troškovi proizvodnje i dolazi do nekonkurentnosti u odnosu na druge proizvođače koji imaju pogodnije uvjete za proizvodnju. Usitnjenost zemljišta vrlo je teško riješiti u praksi s ciljem okrupnjavanja zemljišta iz razloga što vlasnici nisu voljni vršiti razmjenu svog zemljišta, a ne postoje lakoprovodljivi zakonski mehanizmi i pravni propisi kojima bi bila regulirana mogućnost izvršenja komasacije.

U posljednje je vrijeme u poljoprivrednoj proizvodnji sve više potrebno praćenje novih tehnoloških dostignuća i razvoj poljoprivredne struke uz primjenu rezultata biotehnologije, a sve u cilju unapređenja postojećih i razvoja novih proizvodnih procesa uz primjenu suvremenih i kontroliranih agrotehničkih postupaka (hidromelioracija, agromelioracija, komasacija i drugo). Takve bi mjere trebale doprinijeti proširivanju kvalitetnih poljodjelskih površina i povećanju njihovih proizvodnih doprinosa. Agrotehničke aktivnosti treba usuglasiti s vodnim gospodarstvom i drugim relevantnim korisnicima prostora. Da bi došlo do održivog razvoja poljoprivredne proizvodnje na području općine Sveti Petar u Šumi bit će potrebno osmisлити alternativne načine plasmana poljoprivrednih proizvoda kroz finalne proizvode krajnjim kupcima i turistima kojih iz godine u godinu ima sve više. Manifestacija „S klobasicom u Europu“ može poslužiti kao odlično mjesto prezentacije vlastitih lokalnih proizvoda i odličan marketinški alat upoznavanja posjetitelja sajma s lokalnim proizvođačima.

Područje općine Sveti Petar u Šumi spada u prirodno vrlo čisto područje te bi poljoprivredni proizvođači trebali svoju proizvodnju usmjeravati ka čistoj ekološkoj proizvodnji čiji finalni proizvodi iz godine u godinu imaju sve više kupaca i spremni su za takve proizvode platiti skuplju cijenu, a poljoprivredne bi površine na kojima se odvija intenzivna poljoprivredna proizvodnja trebalo u dugoročnom razdoblju prenamijeniti u područja integrirane proizvodnje. Uz razne načine korištenja tla javljaju se i mogućnosti pružanja podrške tradicijskim obrascima „održivog“ gospodarenja tlom, te zaštite tla s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i drugih ekološki povoljnih učinaka. Kvalitetno poljoprivredno zemljište potrebno je i dalje štititi od prenamjene i potencijalne izgradnje. Takva je zaštita preduvjet za obnovu poljoprivredne djelatnosti, a značajniji poljoprivredni prostori koje treba štititi od nenamjenskog korištenja, definirani su i označeni u Prostornom planu uređenja općine Sveti Petar u Šumi. Poljoprivredno tlo na području općine Sveti Petar u šumi umjereno je pogodno za uzgoj ratarskih kultura te ograničeno pogodno za uzgoj povrća. Vezano uz uzgoj vinove loze i voćnih kultura identificirana su područja kao dobra, umjereno dobra, ograničeno pogodna i trajno nepogodna za uzgoj ratarskih kultura, vinove loze i voćnih kultura. Sukladno tome napravljena je klasifikacija i određena namjena tla prikazana u Prostornom planu općine, kako slijedi:

- Vrijedno obradivo tlo (P2) – površine pogodne za uzgoj višegodišnjih kultura za razvoj vinogradarstva i voćarstva te površine koje se mogu navodnjavati, a pogodne su za uzgoj ratarskih kultura;
- Ostalo obradivo tlo (P3) – odnosi se na vrlo mali dio poljoprivrednih površina pogodnih za uzgoj žitarica, industrijskih kultura, krmnog bilja i povrtlarstva;
- Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumske površine (PŠ) – predstavlja izdvojeno obradivo zemljište manjeg gospodarskog značenja i ostalo šumsko tlo.

Na području općine Sveti Petar u Šumi djeluje desetak poljoprivrednih gospodarstva koja se najviše bave uzgojem voća, povrća, svinja te proizvodnjom suhomesnatih proizvoda. Također, većina obitelji posjeduje nekoliko poljoprivrednih parcela (koje su vrlo često raspršene na više lokacija), a u većini slučajeva te obitelji posjeduju i osnovnu mehanizaciju za obrađivanje tih poljoprivrednih površina te proizvode hranu isključivo za vlastite potrebe koristeći rad vlasnika i njegove obitelji.

2.5.3. Analiza turističkih pokazatelja

Prostor središnje Istre, u posljednjih nekoliko godina, postaje sve atraktivniji na turističkom tržištu i sve se više turista odlučuje za odabir svog ljetovanja u ruralnim kućama s bazenom u mirnoj atmosferi. Područje općine Sveti Petar u Šumi krajobrazno je atraktivno turističko područje, a u kombinaciji s povoljnim prostornim smještajem ima veliki turistički potencijal za razvoj raznih selektivnih oblika ruralnog turizma. Prema definiciji Vijeća Europe, ruralni turizam je turizam na seoskom području sa svim aktivnostima koje se provode na tom području, a najvažnije karakteristike takve vrste turizma su mirna sredina, odsutnost buke, očuvani okoliš, komunikacija s domaćinima, domaća hrana i upoznavanje seoskih poslova. S obzirom na opći trend koji se u posljednjih nekoliko godina sve više širi u središnjoj Istri, općina Sveti Petar u Šumi bi trebala svoj dugoročno održivi turistički razvoj temeljiti na revitalizaciji već postojeće tradicijske gradnje, odnosno baštine, kojoj se daje nova turistička namjena, te na gradnji novih turističkih kapaciteta od kojih će lokalno stanovništvo i zajednica imati višestruke koristi.

Koristeći statističke podatke dolazi se do zaključka da se turizam ozbiljnije počeo razvijati na području općine Sveti Petar u posljednjih 10-15 godina prateći trendove potražnje za mirnim, očuvanim, autohtono oblikovanim i neindustrijaliziranim područjima. Karakteristika većine naselja središnje Istre (uključujući i općinu Sveti Petar u Šumi) jest postojanje starogradske jezgre, zidina, starih urušenih kamenih građevina koje treba urediti te neorganizirane turističke ponude zbog nedovoljno aktivnog privatnog sektora koji oskudijeva s financijskim sredstvima za investicije u turističku ponudu. U cilju dugoročno održivog razvoja turizma na svome području privatni će se iznajmljivači morati više udruživati i tražiti alternativna rješenja zajedničkog nastupa na tržištu i nuđenja zajedničke ponude. Udruživanjem više vlasnika (investitora) u jedan zajednički projekt po predmetnom modelu mogao bi se kreirati jedan potpuno novi oblik turizma u Općini po uzoru na primjere dobre prakse iz razvijenih turističkih destinacija. S obzirom da u Svetom Petru u Šumi postoji pavlinski samostan Sv. Pavla Pustinjaka u kojem borave pavlini (kao jedna od tri župe u republici Hrvatskoj), potrebno je uzeti u obzir turistički potencijal koji bi se zbog te činjenice mogao razviti u obliku vjerskog turizma. Manifestacija „S klobasicom u Europu“ označila je Sveti Petar u Šumi kao nezaobilaznu gastro mjesto koje treba posjetiti u vrijeme sajma, ali i koja je učinila Općinu prepoznatljivu po proizvodnji kvalitetnih lokalnih suhomesnatih proizvoda s naglaskom na istarsku kobasicu.

Bez obzira na globalne ekonomske krize i recesije, turizam postaje sve više ljudska potreba, a ne razonoda te je i to jedan od razloga povećanja turističke potražnje za ruralnim turizmom u središnjoj Istri i općini Sveti Petar u Šumi. Zahvaljujući općem trendu povećanja potražnje za boravkom u mirnim ruralnim sredinama u Istarskoj županiji, došlo je i do izgradnje novih smještajnih kapaciteta u općini Sveti Petar u Šumi te povećanja broja dolazaka i noćenja turista u proteklih nekoliko godina. Sljedeća tablica prikazuje porast broja dolazaka i noćenja u općini Sveti Petar u Šumi u posljednjih osam godina.

Tablica 3: Broj dolazaka i noćenja turista u općini Sveti Petar u Šumi od 2009.-2016. godine

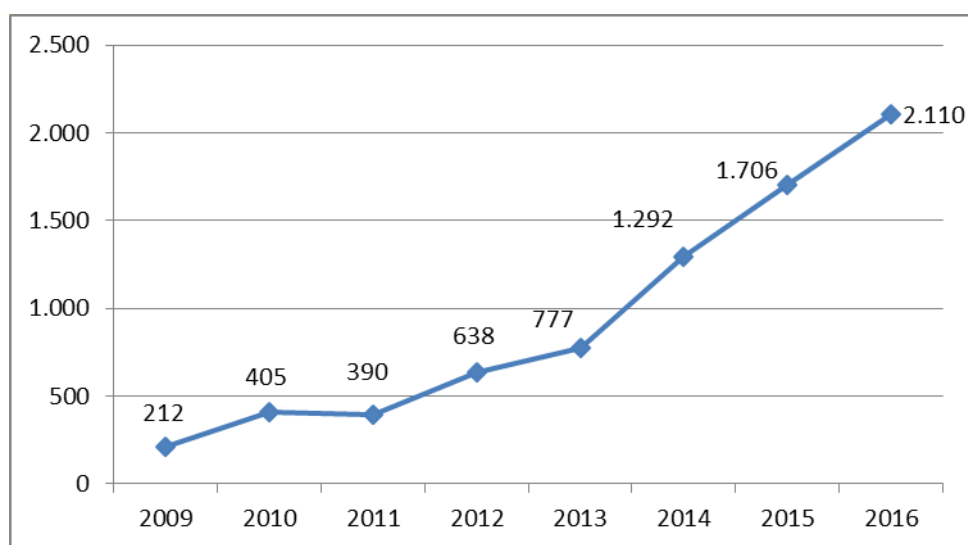
Godina	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dolasci	212	405	390	638	777	1.292	1.706	2.110
Noćenja	1.469	3.200	3.712	5.388	7.440	11.621	15.559	20.625

Izvor: Podaci Turističke zajednice Središnje Istre

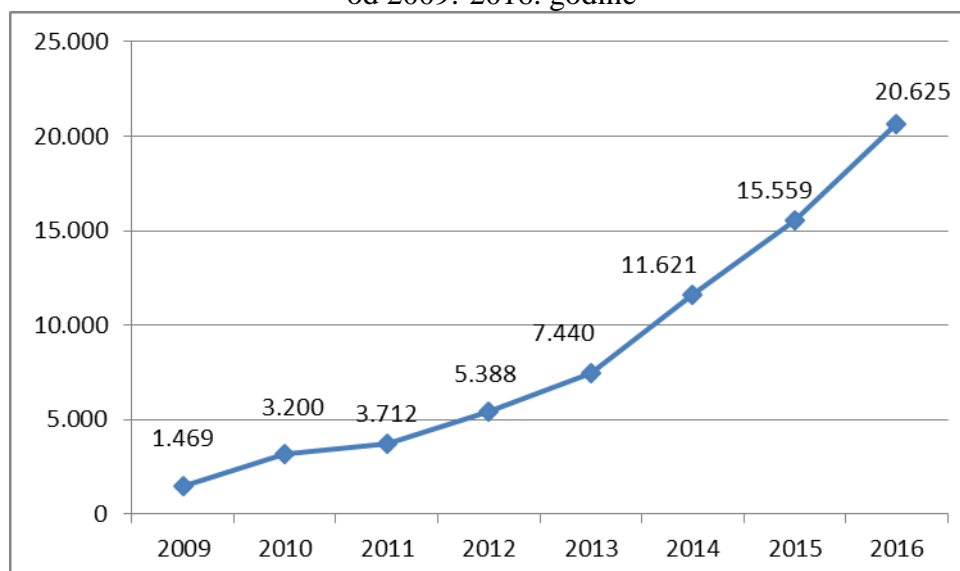
Iz tablice je vidljivo da se broj dolazaka i noćenja iz godine u godinu povećava te da je 2016. godine broj noćenja povećan za čak 14 puta, a broj dolazaka za nešto manje od 10 puta u odnosu na baznu 2009. godinu. Sljedeći grafikoni slikovito prikazuju povećanje broja dolazaka i noćenja turista u općini Sveti Petar u Šumi u razdoblju od 2009.-2016. godine.

Grafikon 2: Ukupni dolasci turista u općinu Sveti Petar u Šumi od 2009.-2016. godine

Izvor: Podaci Turističke zajednice Središnje Istre

Grafikon 3: Ukupno ostvarena noćenja turista u općini Sveti Petar u Šumi od 2009.-2016. godine

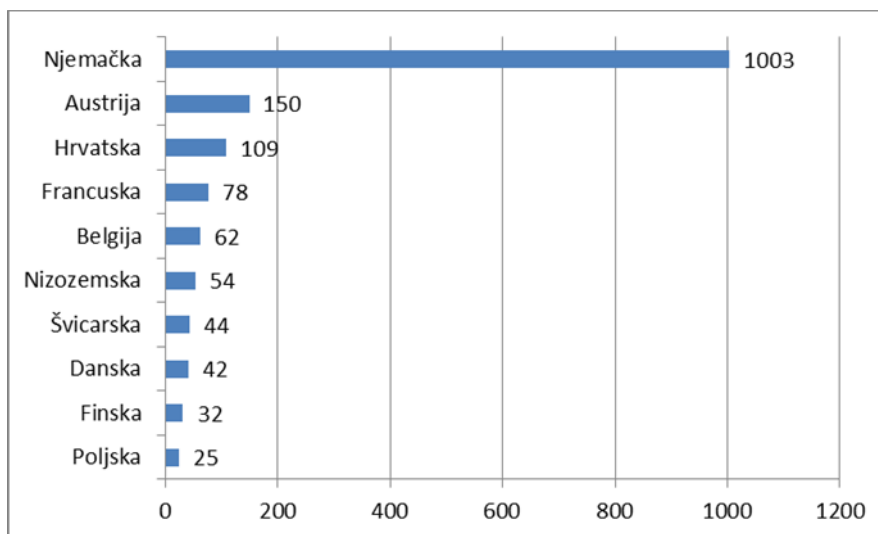

Izvor: Podaci Turističke zajednice Središnje Istre

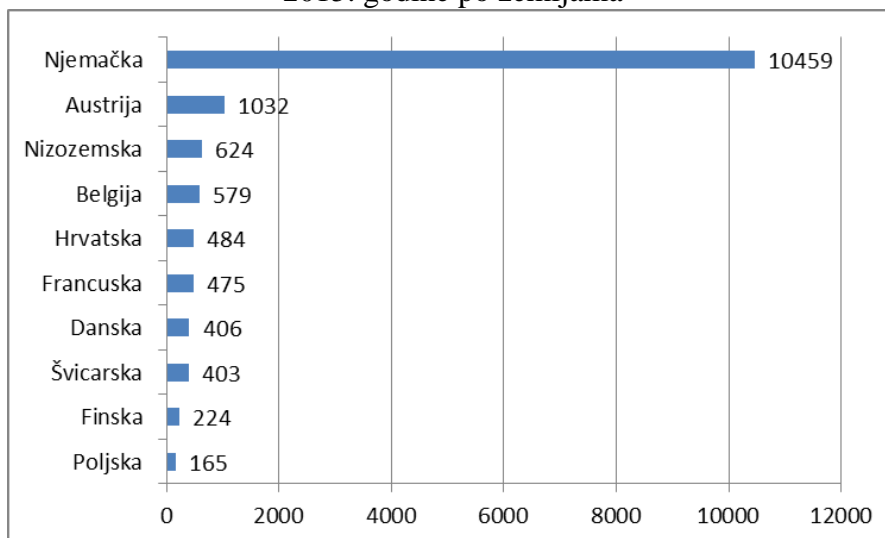
Kao i većina turističkih područja Istarskog poluotoka, Općina Sveti Petar u Šumi ima sličnu strukturu dolazaka turista po zemljama, a sljedeći grafikoni prikazuju broj dolazaka i noćenja za deset najemitivnijih zemalja u 2015. godini.

Grafikon 4: Ukupni dolasci turista u općinu Sveti Petar u Šumi 2015. godine po zemljama

Izvor: Podaci Turističke zajednice Središnje Istre

Grafikon 5: Ukupno ostvarena noćenja turista u općini Sveti Petar u Šumi 2015. godine po zemljama

Izvor: Podaci Turističke zajednice Središnje Istre

2.6. Društvene djelatnosti i civilno društvo

Sustav društvenih djelatnosti razvijen je sukladno razini razvijenosti cijele Općine. Postojeća mreža društvenih djelatnosti smještena je u središnjem i jedinom naselju Općine.

Odgojno obrazovna infrastruktura

Sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj sastoji se od: ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja. Na području općine Sveti Petar u Šumi djeluje jedan od sedam područnih vrtića *Dječjeg vrtića Olga Ban Pazin* i jedna od deset područnih škola *Osnovne škole Vladimira Nazora Pazin*. Dječji vrtić je suvremeno opremljen, izgrađen je 2007.godine u suterenu sportske dvorane osnovne škole, površine 350 m², u kojem se nalaze dvije sobe za dnevni boravak djece, s pripadajućim sanitarijama, polivalentna dvorana, kuhinja, soba za sastanke, spremišta, praonica i hodnici. Uz vrtić je uređeno dvorište te su postavljene sprave za igru.

U pedagoškoj 2016./2017.godini vrtić polazi ukupno 31 djece raspoređenih u dvije odgojne skupine (stanje 19. rujna 2016.). Cjelodnevni 9(10)-satni program obuhvaćeno je 24 djece, a poludnevni 6-satni programom 7 djece (Izvor: Godišnji plan rada *Dječjeg vrtića Olga Ban Pazin* 2016./2017.). U odnosu na prošlu pedagošku godinu broj upisane djece je jednak. Slijedeća slika prikazuje zgradu osnovne škole i dječjeg vrtića u Svetom Petru u Šumi.

Slika 10: Zgrada osnovne škole i dječjeg vrtića

Izvor: <http://www.os-vnazora-pazin.skole.hr/ps/svetipetarusumi>

Područna škola Sveti Petar u Šumi djeluje u sklopu *Osnovne škole Vladimira Nazora Pazin*. U školskoj godini 2016./2017. broji ukupno 100 učenika u 8 razrednih odjela s prosječno 12 učenika po razrednom odjelu, što je povećanje za 4 učenika u odnosu na školsku godinu 2015./2016. (Izvor: Godišnji plan rada *OŠ Vladimira Nazora Pazin 2015./2016.*). Osnovna škola u Svetom Petru u Šumi otvorena je 1857. godine kada se bilježe počeci osnovnog školstva u Istri. I prije otvorenja osnovne škole u Svetom Petru u Šumi postojalo je obrazovanje mladeži koje su održavali pavlini. Pučka škola otvorena je 16. studenog 1857. godine u zgradi u kojoj se danas nalazi supetarska općina. O tome svjedoče ploče iznad ulaznih vrata zgrade Općine. Godine 1912. izgrađena je nova škola, među najljepšima u Istri. Djeca su bila obavezna pohađati školu od 6. do 14. godine, a nakon toga, djeca su trebala polaziti tečajeve za daljnju izobrazbu. Godine 2003. otvorena je preuređena i dograđena moderna školska zgrada. Od svibnja 2005. godine učenici koriste novu školsku sportsku dvoranu koja je opremljena najsuvremenijom opremom za odvijanje nastave tjelesne i zdravstvene kulture kao i za održavanje rekreativnih i sportskih aktivnosti.

Općina Sveti Petar u Šumi ima dugogodišnji „epitet“ vrlo aktivne općine po pitanju sporta, tako da na području općine djeluje više sportskih klubova i udruga i to: NK Puris s 40-ak članova u seniorskoj i U-11 momčadi, Odbojkaški klub „Draga“ s 30-ak članova, Boćarski klub „Puris“ s 20-ak članova, Konjički klub s 10-ak članova te novoosnovana udruga „S klobasicom u EU“, a postoji i nekoliko inicijativa za osnivanjem drugih klubova i udruga. U cilju ulaganja u edukaciju i obrazovanje stanovnika na svome području, Općina Sveti Petar u Šumi svake godine dodjeljuje nove učeničke i studentske stipendije te postoji inicijativa povećanja broja stipendija.

Sporazum o osnivanju Lokalne akcijske grupe Središnja Istra, Općina Sveti Petar u Šumi je potpisala 2012. godine s gradom Pazinom te općinama Tinjan, Gračišće, Lupoglav, Cerovlje, Karojba i Motovun. Udruženje obrtnika Pazin i LAG Središnja Istra, redovito informiraju obrtnike i poduzetnike s područja LAG-a, o načinu korištenja EU fondova, o natječajima, aktivnostima putem radionica, seminara i web stranice te na taj način omogućuju svim zainteresiranim poduzetnicima i poljoprivrednim gospodarstvima da apliciraju svoje projekte na EU natječaje.

2.7. Prostorni plan uređenja

Općina Sveti Petar u Šumi kao nositelj razvoja svoga područja, nastoji povećati vlastitu djelotvornost i učinkovitost, s ciljem što potpunijeg zadovoljavanja zahtjeva i očekivanja svojih građana i drugih zainteresiranih strana. Jedan od osnovnih mehanizama utjecaja na dugoročno održivi strateški razvoj predstavlja donošenje Prostornog plana uređenja te njegovo kasnije usklađivanje s realnim potrebama javnog i privatnog sektora. Da bi došlo do ostvarenja dugoročnog održivog razvoja na području općine bilo je potrebno definirati namjenska područja za gradnju, proizvodnju te posebne namjene. Prvi prostorni plan Općina Sveti Petar u Šumi donijela je 2003. godine te je isti usklađen s prostorno-planskom dokumentacijom Istarske županije. Planom je utvrđena koncepcija i organizacija prostora na području općine Sveti Petar u Šumi, smjernice i mjere za provođenje Plana i izradu prostornih planova užeg područja, te prava i obveze subjekata u planiranju na području općine Sveti Petar u Šumi. Plan je predvidio mjere kojima se razvoj u prostoru usmjerava u cilju kvalitetnijeg korištenja postojećih gospodarskih resursa i spomenika kulture; određivanja veličine, strukture, kvalitete i kapaciteta turističke ponude; racionalizacije površine građevinskog područja; određivanja mjera za zaštitu voda, zaštićenog obalnog područja mora, šuma, ostalih osobito vrijednih dijelova prirode, poljoprivrednog zemljišta, graditeljske baštine.

Cilj prve izrade prostornog plana bio je definirati osnovnu namjenu i korištenje površina s zatečenim prostornim strukturama, zaštititi i sačuvati temeljna obilježja i vrijednosti prostora te osiguravati temeljne uvjete za ukupni društveni i gospodarski razvitak, zaštitu okoliša te racionalno i svrhovito korištenje prostora, prirodnih i kulturno-povijesnih dobara. Godine 2012. izrađena je prva izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Sveti Petar u Šumi kojom je prostorni plan prilagođen potrebama stanovništva, a grafički je dio dao dodatne mogućnosti gradnje i formiranja zona posebne namjene sukladno zahtjevima stanovnika i poduzetnika, a godine 2015. uslijedila je druga izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Sveti Petar u Šumi u kojoj se tekstualni dio plana prilagodio novim zakonskim propisima.

Prostorni plan uređenja općine Sveti Petar u Šumi utvrđuje mjere za uređenje i oblikovanje naselja Sveti Petar u Šumi kao općinskog sjedišta i za uređenje i oblikovanje ostalih naselja te za uređenje građevinskih područja i građevina van građevinskih područja. U Prostornom su planu definirani ciljevi budućeg željenog prostornog razvoja i uređenja, plan prostornog uređenja s prikazom prostornog razvoja u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije. Isto tako, definirana je organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina, prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti, uvjeti korištenja i zaštite prostora, razvoj infrastrukturnog sustava, postupanje s otpadom, sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš i mjere zaštite od ratnih opasnosti. U odredbama za provođenje definirani su opći uvjeti, uvjeti za određivanje namjena površina na području općine, uvjeti za uređenje prostora, građevine i zahvati od važnosti za Državu i Istarsku županiju, građevinska područja naselja, izgrađene strukture izvan naselja, uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti, uvjeti smještaja društvenih djelatnosti, uvjeti uređivanja koridora i površina za komunalnu infrastrukturu, mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, postupanje s otpadom, mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš, mjere provedbe plana, obveza izrade prostornih planova uređenja (UPU), rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni te mjere zaštite od ratnih razaranja.

U cilju prilagodbe postojećeg Prostornog plana uređenja novonastalim potrebama javnog i privatnog sektora Općina Sveti Petar u Šumi će svakih nekoliko godina vršiti izmjene i dopune Prostornog plana uređenja kako bi omogućila realizaciju raznih projekata u javnom i privatnom sektoru, koji su od strateškog značaja za Općinu, a čija je realizacija onemogućena zbog aktualnih odredbi Plana koje su na snazi.

3. KOHERENTNOST PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA S DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA

Da bi došlo do ostvarenja ciljeva Programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi, potrebno je imati ažuriranu prostorno plansku dokumentaciju, strateške dokumente razvoja i pridržavati se smjernica navedenim u nadređenim strateškim dokumentima Europske unije, Republike Hrvatske i Istarske županije. Prilikom izrade Programa ukupnog razvoja općine Žminj vodilo se računa da on bude u skladu i koherentan sa strateškim planovima viših razina, tj. izrađen je u skladu s europskim i nacionalnim politikama, odnosno u skladu sa ciljevima:

- Međunarodne strategije Europe 2020 za 2014.-2020;
- Partnerskog sporazuma Republike Hrvatske, krovnog plansko-programskog dokumenta kojim RH utvrđuje nacionalnu strategiju za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova za razdoblje 2014.-2020.;
- Strategije Vladinih programa za 2015.-2017.;
- Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.;
- Strateškog plana MRRFEU za 2014.-2016.;
- Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.;
- Županijske razvojne strategije Istarske županije;
- Strategije razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.;
- Strategije razvoja turizma RH do 2020.;
- Lokalne razvojne strategije Lokalne akcijske grupe „Središnja Istra“.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine, osnovni strateški dokument Europske unije – Strategija 2020 postaje vodič i temelj svim razvojnim strategijama i programima na području Europske unije te je i predmetni Program izrađen u skladu s tri prioriteta koja strategija predlaže i koji se međusobno nadopunjuju, a to su:

- Pametan rast – razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji;
- Održiv rast – promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija;
- Uključiv rast – njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

Pristupanjem Europskoj uniji Republika Hrvatska je partnerskim sporazumom definirala nacionalne ciljeve do 2020. godine koji su usmjereni na povećanje konkurentnosti, smanjenje regionalnih nejednakosti i siromaštva te jačanje ljudskih resursa. Glavni ciljevi Partnerskog sporazuma temelj su i Strategije Vladinih programa za 2015.-2017. koja na trogodišnjoj osnovi određuje glavna prioritetna područja i instrumente primjenom kojih će se postići ti ciljevi. Sukladno načelima Strategije Europa 2020 izrađen je Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske, na osnovu kojeg je Republika Hrvatska stekla pravo korištenja sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Usklađenost sektorskih ciljeva Programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi sa strateškim dokumentima viših razina je važna jer daje prednost pri dobivanju financijskih sredstava iz domaćih i EU fondova za implementaciju razvojnih projekata od strateškog značaja za Općinu Sveti Petar u Šumi.

4. SWOT ANALIZA

Područje općine Sveti Petar u Šumi, kao i cijelo područje središnje Istre, posjeduje određene specifične karakteristike i komparativne prednosti, a da bi se došlo do detaljne analize svih čimbenika koji čine sastavni dio društveno – gospodarskog sustava u općini Sveti Petar u Šumi izrađena je SWOT analiza. Analizom osnovnih čimbenika razvoja s područja općine Sveti Petar u Šumi došlo se do niza korisnih informacija o internim snagama, slabostima te vanjskim prilikama i prijetnjama iz okruženja. Analiza razvojnih snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji ključni je instrument prepoznavanja razvojnih perspektiva općine Sveti Petar u Šumi. Razvojne snage i slabosti ukazuju na potencijal Općine sadržan u njezinim materijalnim i nematerijalnim resursima, odnosno prikazuju što općina Sveti Petar u Šumi, odnosno općinska uprava može učiniti imajući u vidu mogućnosti i prijetnje iz šireg okruženja koje također predstavljaju neizostavni dio SWOT analize. Izradom SWOT analize vrednuje se usklađenost sposobnosti općine Sveti Petar u Šumi s uvjetima koji prevladavaju u njezinoj okolini čime se stvara ključni prijelaz iz osnovne analize ka strateškom promišljanju o budućim razvojnim pravcima. Kao rezultat SWOT analize izrađena je SWOT matrica u kojoj su transparentno prikazane, u osnovnoj analizi utvrđene, snage i slabosti općine Sveti Petar u Šumi koje će se nastojati angažirati na način da se iskoriste mogućnosti i/ili minimiziraju prijetnje iz okruženja. Izradi SWOT matrice pristupilo se na sljedeći način:

- Definirani su elementi SWOT analize rangirani prema važnosti i vjerojatnosti pojavljivanja;
- Utvrđene su razvojne snage i slabosti te izdvojile prilike i prijetnje iz okruženja po pojedinim razvojnim područjima općine Sveti Petar u Šumi;
- Analizirani su međuođnosi prilika sa snagama i slabostima te prijetnji sa snagama i slabostima čime se stvorilo polazište za donošenje vizije, strateških ciljeva, prioriteta i razvojnih mjera.

U cilju izrade sveobuhvatne SWOT analize općine Sveti Petar u Šumi – analizirana su i razrađena slijedeća razvojna područja:

1. Prirodni i demografski resursi, okoliš, prostor i infrastruktura
2. Gospodarstvo
3. Turizam
4. Poljoprivreda i
5. Društvene djelatnosti i civilni sektor.

U posljednjih desetak godina područje Općine Sveti Petar u Šumi postaje sve atraktivnije mjesto boravka i dolaska turista. Općina postaje sve prepoznatljivija po razvijenom malom poduzetništvu, bogatoj kulturnoj i nematerijalne baštini te s velikim potencijalom za razvoj ruralnog turizma, a sve to kao posljedica prirodnih, socijalnih, ekonomskih i kulturnih značajki, velikim dijelom nastalih zbog učinka četiri skupine čimbenika koji danas određuju razvojni proces općine Sveti Petar u Šumi i to:

- Prirodni potencijal područja (klimatski i hidrološki uvjeti, kvaliteta tla, šuma, podjela naselja);
- Gospodarski faktori – udaljenost do tržišta, naročito većih gradskih centara, struktura i organizacija lokalnog tržišta, pristup osnovnoj infrastrukturi, financijska snaga lokalnog proračuna, ekonomska učinkovitost tvrtki, poduzetništvo;
- Povijesno-kulturološki i socijalni faktori – tradicija, posljedice promjene političkih sustava (migracije, politička svijest i sudjelovanje u procesu donošenja odluka, lobiranje, organizacija lokalne zajednice), dob i obrazovna struktura stanovništva (postotak starih ljudi koji nisu skloni promjenama u usporedbi s mladim poduzetnicima), svijest o kulturnom nasljeđu i tradicionalnim vrijednostima;
- Administrativni faktori – zakoni i propisi njihovo provođenje, stupanj lokalnog sudjelovanja u donošenju odluka, učinkovitost administracije.

U cilju izrade SWOT analize korištene su informacije dobivene od učesnika radionica, općinske uprave te razni članci dostupni na elektronskim medijima. SWOT analiza Općine Sveti Petar u Šumi temelji se na prikupljenim i analiziranim podacima, kao i na stručnim i razvojnim dokumentima koji su dobiveni na uvid. Uzimajući u obzir analizu stanja stvorena je polazišna osnova za definiranje prijedloga institucionalnog modela razvoja općine Sveti Petar u Šumi. Sljedeća tablica daje prikaz unutarnjih snaga i slabosti te vanjskih prilika i prijetnji raspoređenih na prethodno nabrojana razvojna područja.

Tablica 4: SWOT analiza općine Sveti Petar u Šumi

SNAGE	SLABOSTI
-------	----------

<p>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">• Blizina Istarskog ipsilona• Dobra prometna povezanost sa širom regijom• Blizina administrativnog središta Istarske županije – Grada Pazina• Ugodna submediteranska klima povoljna za život ljudi i obavljanje većine gospodarskih djelatnosti• Brojni, očuvani i raznoliki prirodni resursi• Biološka raznolikost zaštićenog krajolika Limske drage, ekološki očuvane i atraktivne prirodne ljepote• Veliki potencijal daljnjeg razvoja neizgrađenog prostora• Niska stopa nezaposlenosti• Pristupačnija obrazovanost mladih• Entuzijazam mladih za uključenjem u javne aktivnosti• Izrazita gostoljubivost lokalnog stanovništva• Kontinuirano povećanje broja stanovništva i pozitivan natalitet	<p>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">• Nedovoljno razvijena prometna infrastruktura u svim naseljima• Nedovoljan broj parkirnih mjesta u naselju Sveti Petar u Šumi• Nedovoljno iskorišten geoprometni položaj• Nedovoljno učinkovito gospodarenje otpadom: neriješena divlja odlagališta, i odlagališta građevinskog otpada• Neizgrađen sustav kanalizacije i odvodnje otpadnih voda za naselje Sveti Petar u Šumi i okolna naselja• Nedovoljno organiziran lokalni javni prijevoz• Nedovoljna usklađenost postojeće prostorno planske dokumentacije sa potrebama gospodarskog razvoja i realnim mogućnostima općine• Nepostojanje planova nižeg reda i konzervatorske podloge• Dotrajalost komunalne infrastrukture u pojedinim naseljima
<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none">• Veliki broj malih poduzetnika• Duga tradicija proizvodnje• Duga tradicija malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te njihova međusobna povezanost• Opremljena gospodarska zona• Heterogeni – disperzirani razvoj poduzetništva na području općine• Međusobna suradnja malih poduzetnika na području općine• Omogućen pristup raznim oblicima transporta (željeznica, cesta)• Sve više obrazovanih mladih stručnjaka koji završavaju visoke škole te	<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none">• Nedostatnost vlastitih izvora financiranja za nova ulaganja i nove projekte• Neiskorištenost potencijalnih prostora i resursa (pr. bivše Purisove farme)• Stagnirajući razvoj poslovno-gospodarskih zona• Smanjenje industrijske proizvodnje, zastarjela tehnologija i nedostatak značajnijih investicija• Nedostatak ponude tradicijskih obrta i registriranih majstora tradicijskih obrta• Neusklađenost obrazovne strukture sa potrebama tržišta rada

<p>posjeduju najnovija znanja iz raznih područja tehnike, poduzetništva, zdravstva, obrazovanja, inovacija i dr.</p> <ul style="list-style-type: none">• Čista industrija bez većih zagađivača	<ul style="list-style-type: none">• Nedovoljna pripremljenost za apliciranje projekata na natječeaje EU fondova• Nesređeni imovinsko pravni odnosi• Nedostatak poslovne infrastrukture za mikro poduzetnike
<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none">• Prepoznatljivi kulturni, povijesni i turistički proizvodi (naselje Sveti Petar u Šumi, pavlinski samostan)• Pogodnost terena za izgradnju novih staza (pješačkih, biciklističkih, moto-cros staza)• Značajan potencijal za razvoj turizma i pozicioniranje općine Sveti Petar u Šumi kao prepoznatljive ruralne turističke destinacije središnje Istre• Bogata nematerijalna kulturna baština• Rastuća gradnja ruralnih kuća za odmor• Sve veća uredenost naselja• Relativna blizina poznatih turističkih destinacija (Poreč i Rovinj)• Dobra infrastrukturna povezanost s morem	<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none">• Nema većih turističkih objekata koji bi bili pokretači razvoja i podizanja turističke ponude (hotelski smještaj ili sl.)• Nedovoljno diferencirana turistička ponuda• Nedovoljno razvijena turistička infrastruktura: pješačke i biciklističke staze, odmorišta, izletišta• Nedovoljna promocija turističkih potencijala• Sezonska turistička ponuda• Nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni resursi, kulturna i povijesna baština• Ne postoji vlastita turistička zajednica
<p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none">• Tradicijsko znanje bavljenja poljoprivredom• Područje plodne zemlje crvenice koja je bogata raznim mineralima• Poljoprivredno zemljište nije zagađeno i spremno je za ekološku proizvodnju• Povoljna i blaga mediteranska klima• Zemljišne površine pogodne za uzgoj mediteranskih kultura• Povoljni klimatski uvjeti i reljef za podizanje plastenika i staklenika• Dugogodišnja tradicija uzgoja vinove loze, proizvodnje vina i domaćih likera• Mogućnost predstavljanja lokalnih proizvoda na sajmu „S klobasicom u Europu“	<p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none">• Usitnjenost poljoprivrednog zemljišta, neusklađenost stanja u zemljišnim knjigama sa stanjem u katastru i na terenu• Neracionalna iskorištenost poljoprivrednog područja• Neriješeni imovinsko-pravni odnosi• Dugoročni postupci davanja državnog zemljišta u zakup• Nedovoljno razvijena poljoprivredna proizvodnja i poljoprivredna infrastruktura• Nezadovoljavajuća organiziranost i povezanost poljoprivrednih proizvođača• Ne postoji sustav navodnjavanja

	<ul style="list-style-type: none">• Slaba povezanost poljoprivredne proizvodnje s turizmom i trgovinom• Nedovoljno uključeni poljoprivrednici u turističke pakete• Visoka cijena zemljišta• Nepostojanje centralnog skladišta ili centralnog frižidera za poljoprivredne proizvode
DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR <ul style="list-style-type: none">• Osiguran rad dječjeg vrtića i osnovne škole• Duga tradicija sportskih aktivnosti te uključenosti mladih u sport• Dovoljan broj kvalitetnog ljudskog kadra koji je spreman uključiti se u razne javne aktivnosti i organizacije raznih manifestacija• Velika uključenost stanovništva u rad kulturnih udruga, volonterske aktivnosti i organizaciju raznih lokalnih manifestacija• Stipendiranje studenata• Održavanje brojnih kulturnih i sportskih manifestacija	DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR <ul style="list-style-type: none">• Mali udio visokoobrazovanog stanovništva• Niska kvaliteta usluga u kulturi (kazališne, scenske, galerijske)• Nedovoljan broj osoba koje će se aktivno uključiti u društveno – kulturna zbivanja u općini• Udaljenost zdravstvenih ustanova i socijalnih ustanova• Nedostatak konstantne zainteresiranosti za rad u civilnom sektoru• Nedostatna financijska sredstva u proračunu koja bi omogućila kvalitetan i kontinuiran rad raznim udrugama
PRILIKE	PRIJETNJE
PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA <ul style="list-style-type: none">• Mogućnosti korištenja EU fondova za realizaciju raznih infrastrukturnih projekata• Turistička atraktivnost središnje Istre je u porastu• Postoji mogućnost korištenje poticaja za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost• Mogućnost sanacije i razvoj sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda• Učinkovito gospodarenje otpadom:	PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA <ul style="list-style-type: none">• Neodgovarajuća obrazovna struktura predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja• Devastacija okoliša zbog daljnje neodgovarajuće izgrađenosti sustava kanalizacije, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te neučinkovitog sustava upravljanja otpadom• Neracionalno korištenje resursa• Nedovoljno razvijena ekološka svijest• Nizak stupanj korištenja inovacija i novih tehnologija rezultira

<p>izgradnja pretovarne stanice, selektivno prikupljanje otpada</p> <ul style="list-style-type: none">• Dovršetak izgradnja komunalne infrastrukture u poslovnim zonama• Plinifikacija• Zaštita i valorizacija nematerijalnog kulturnog nasljeđa uz jačanje svijesti o vrijednosti nasljeđa• Razvoj prometne infrastrukture: rekonstrukcija cesta i makadamskih putova• Daljnji razvoj telekomunikacijske i mrežne infrastrukture• Prenamjena neiskorištene infrastrukture (gospodarski objekti, stare škole, domovi)• Očuvanje objekata i imovine od daljnjeg propadanja• Izmjene i dopune prostornog plana usklađene s potrebama gospodarstva i stanovništva općine Sveti Petar u Šumi• Donošenje planova upravljanja i mjera zaštite zaštićenih područja• Programi povećanog ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost• Razvoj ekološke svijesti stanovništva• Daljnji nastavak pozitivne natalističke politike i povećanje broja stanovnika• Porast broja visokoobrazovanih osoba	<p>obavljanjem djelatnosti s niskom dodanom vrijednošću</p> <ul style="list-style-type: none">• Depopulacija lokalnog stanovništva• Jačanje trenda odljeva mladih i obrazovanih kadrova• Nesređeno i nejasno zakonodavstvo i preklapanje ingerencija različitih nadležnih institucija• Neučinkovita i spora državna administracija• Nedostatak analiza i alternativa u slučaju klimatskih promjena• Centralizacija na državnoj razini u upravljanju infrastrukturom, u zaštiti okoliša, javnim uslugama
<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none">• Poticanje raznih oblika udruživanja i umrežavanja gospodarstvenika: zadruga, klastera• Mogućnosti korištenja raznih oblika javno – privatnog partnerstva• Financiranja korištenjem sredstava iz EU i domaćih fondova, te povoljnih poduzetničkih kredita• Stavljanje u funkciju cjelokupnog prostora u poslovnim zonama• Valorizacija neiskorištene industrijske infrastrukture (stare farme i dr.) za	<p>GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none">• Utjecaj ekonomske krize na lokalno gospodarstvo• Nedostatne potpore za poduzetnike• Nedovoljna zainteresiranost investitora za ulaganje• Nekonkurentnost proizvodnje i gospodarskih subjekata zbog zastarjele tehnologije i loše organizacije• Pravna nesigurnost• Brojnost, neusklađenost, neizvjesnost i nedorečenost zakonskih propisa i

<p>potrebe razvoja</p> <ul style="list-style-type: none">• Korištenje potencijala gospodarske zone• Povećanje investicijskih ulaganja u svim djelatnostima posebno u turizmu, poljoprivredi, prerađivačkoj industriji• Modernizacija i uvođenje suvremenih i inovativnih tehnologija za jačanje konkurentnosti gospodarstva• Poslovno pozicioniranje na novim tržištima• Otvaranje novih radnih mjesta• Stvaranje sinergije između turističkog, poljoprivrednog i industrijskog sektora• Poticanje razvoja OPG-a, obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva• Modernizacija obrazovnog sustava i njegova prilagodba tržištu radne snage• Revitalizacija starih obrta i zanimanja	<p>njihovih tumačenja</p> <ul style="list-style-type: none">• Nedostatak efikasnih mjera za povećanje izvoza• Nedostatak kvalificirane radne snage• Neusklađenost katastra i zemljišnih knjiga• Nedovoljni izvori financiranja i visoke kamatne stope• Neuvažavanje povratnih učinaka i iskustava koja gospodarstvenici i JLS-i imaju u svom poslovanju• Negativni utjecaji novih zakonskih izmjena na proračune jedinica lokalne samouprave• Rasprodaja privatne imovine strancima• Prijevoz opasnih tereta• Pritisak strane konkurencije na nespemne domaće proizvođače• Velike oscilacije cijena energenata• Neiskorištavanje EU sredstava zbog pomanjkanja znanja
<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none">• Razvoj selektivnih oblika turizma• Razvoj cjelogodišnjeg turizma• Turističko povezivanje priobalja i unutrašnjosti• Rastući interes emitivnih tržišta za ruralnim turizmom središnje Istre• Korištenje EU fondova za obnovu i izgradnju novih turističkih kapaciteta• Realizacija raznih programa razvoja turizma i spremnost države na davanje financijskih potpora• Mogućnost vezivanja branda općine uz naziv „Istra“ kao jednog od najjačih brandova u Republici Hrvatskoj• Turistička valorizacija pavlinskog samostana• Pобољшanje konkurentnosti turističke ponude uz bolju turističku promociju• Osmišljavanje turističkih projekata vezanih uz razne oblike ruralnog turizma	<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none">• Turbulentno i nepredvidljivo okruženje• Promjena trendova na tržištu• Nemogućnosti dobivanja povoljnih kredita za nove investicije• Globalna konkurencija• Konkurencija ostalih istarskih ruralnih destinacija i turističkih destinacija sa sličnom ponudom• Potencijalno zagađenje• Vizualna degradacija prostora• Nedovoljno ulaganje u obrazovanje i edukaciju vlasnika objekata u ruralnom turizmu• Nedovoljno dobra zajednička suradnja svih pružatelja ugostiteljskih usluga u općini (zajedničke marketinške akcije i dr.)

<ul style="list-style-type: none">• Izgradnja nove turističke infrastrukture u cilju dugoročno održivog razvoja ruralnog turizma• Uređenje i izgradnja biciklističkih, pješačkih staza, vinskih cesta, ceste kobasica i sl.• Potpore privatnim iznajmljivačima• Stvaranje autohtonih suvenira i očuvanje starih zanata	
POLJOPRIVREDA <ul style="list-style-type: none">• Stvaranje udruženja poljoprivrednih proizvođača• Podizanje kvalitete i kvantitete proizvodnje mediteranskih kultura i razvoj visokokvalitetnih poljoprivrednih proizvoda• Rastući interes tržišta za poljoprivredne proizvode koji u svom tehnološkom postupku koriste prirodne karakteristike područja• Davanje poljoprivrednih površina u državnom vlasništvu u dugoročnu koncesiju i zakup• Mogućnost korištenja sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj• Korištenje komparativne prednosti za ekološki uzgoj voća i povrća	POLJOPRIVREDA <ul style="list-style-type: none">• Usitnjenost poljoprivrednog zemljišta usporava unaprjeđenje tehnologije i mehaniziranost poljoprivredne proizvodnje• Nekontroliran uvoz poljoprivrednih proizvoda i nekonkurentnost domaće proizvodnje (uvozni lobi destimulira domaću proizvodnju)• Nemogućnost dobivanja sredstava iz EU onih koji nisu upisani u Upisnik• Zagađenje tla• Konkurencija poljoprivrednih proizvođača iz ostalih zemalja EU• Nemogućnost izgradnje sustava navodnjavanja zbog neriješenih imovinsko-pravnih pitanja• Neusklađenost gruntovno-katastarskih evidencija usporava komasaciju poljoprivrednog zemljišta
DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR <ul style="list-style-type: none">• Povećanje razine obrazovanja• Stambeno zbrinjavanje mladih• Poticanje nataliteta i naseljavanja mladih ambicioznih obitelji• Daljnji razvoj odgojno-obrazovnog sustava• Podizanje kvalitete zdravstvenih usluga, te usluga za starije i nemoćne osobe• Informatizacija cjelokupnog društva• Jačanje civilnog sektora kroz aktivnije	DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR <ul style="list-style-type: none">• Nemogućnost financiranja potrebnog kadra te održavanja prostora i opreme zbog smanjenja fiskalnih prihoda• Nedostatak sredstava za izgradnju kvalitetne društvene infrastrukture• Smanjenje standarda zdravstvene zaštite zbog ograničenih sredstava državnog proračuna i zakonske regulative• Izostanak financijske potpore

<p>uključivanje mladih</p> <ul style="list-style-type: none">• Mogućnosti korištenja vanjskih izvora sredstava za izgradnju društvene infrastrukture• Organizacija međunarodnih sportskih i kulturnih događanja• Europski programi cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije• Razvoj domaće i međunarodne suradnje na svim područjima od značaja za gospodarski i društveni razvoj	<p>civilnom društvu</p> <ul style="list-style-type: none">• Opadanje motiva kod mladih ljudi za bavljenje društvenim djelatnostima• Nedostatak stručnog kadra u kulturi, zdravstvu, sportu, odgoju i obrazovanju• Nedovoljna osjetljivost društvene zajednice prema određenim socijalnim kategorijama• Socijalna isključenost ugroženih skupina ljudi• Smanjen interes za kulturu zbog tehnoloških dostignuća
--	---

5. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI

Temeljem prijedloga sudionika provedene radionice, rezultata SWOT analize te uzimajući u obzir karakteristike područja, definirana je vizija općine Sveti Petar u Šumi koja glasi:

*DUGOROČNO ODRŽIVI RAZVOJ PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE, MALOG
GOSPODARSTVA I RURALNOG TURIZMA, TE PROMOCIJA OPĆINE KAO
PREPOZNATLJIVE GASTRO I KULTURNE DESTINACIJE SREDIŠNJE ISTRE*

Vizija općine Sveti Petar u Šumi kreirana je na bazi strateških projekata Općine te potrebe da se sve relevantne institucije, fizičke i pravne osobe uključe u osmišljavanje novih ideja, projekata i znanja, a sve u cilju ostvarenja dugoročnog održivog razvoja općine na svim područjima. Sama izjava o viziji bila je predložena u širem obliku gdje su naznačene potrebe razvoja ekološke svijesti na cijelom ciljanom području, potrebe kompletiranja infrastrukture u komunalnoj i institucionalnoj formi, kao i visoke razine socijalne osviještenosti, razvijenog civilnog društva, poduzetnički iskoristivog potencijala i drugo što je bilo navedeno u SWOT analizi, a bilo je prikazano kao iskoristiv potencijal. Ideja definiranja vizije Općine, bila je vođena mišlju stanovništva kako želi vidjeti svoju općinu za pet do deset godina te plansko socio-ekonomskim razvojem, odnosno uspješnim gospodarenjem. Da bi se postigao i u konačnici valorizirao takav menadžerski pristup u razvoju općine, potrebno je pretpostaviti nekoliko važnih komponenti tj. odgovoriti na konkretna pitanja:

- Koje su najvažnije gospodarske aktivnosti općine Sveti Petar u Šumi? (koji su nosioci; koliko doprinose razvoju općine; s kolikim učešćem su u proračunu općine; kako iskorištavaju resurse; kakvi su daljnji potencijali i kako djeluju na okoliš?)
- Koje djelatnosti zapošljavaju najviše osoba te u kojim se djelatnostima može akumulirati dodatna potreba za novim zapošljavanjem? (uključenost lokalne zajednice; kvalifikacija; potrebne vještine; doseljena i sezonska radna snaga; demografska slika; položaj uposlenika; socijalni status; mogućnost obrazovanja i perspektiva?)
- Koje su usluge na raspolaganju u općini te koja je njihova kvaliteta? (vrste i kvaliteta usluga; nedostatak usluga; cijene usluga; pravovremenost i trend pružanja usluga?)

- Što drugi govore o općini Sveti Petar u Šumi i po čemu je Općina Sveti Petar u Šumi prepoznatljiva? (usporedba sa sličnim jedinicama lokalne samouprave po određenim kriterijima; stav medija; stav susjednih općina i gradova; status u Istarskoj županiji; status u RH; status u Europi i šire?)

Definirana vizija opisuje očekivanu budućnost općine Sveti Petar u Šumi kakva se želi realizirati do 2020. godine. To je konačni ili ukupni cilj Programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi na osnovu kojeg će se donijeti ostale odluke vezane uz izradu i kasniju implementaciju projekata od strateškog značaja za lokalnu zajednicu i poduzetnike s područja općine.

Predložena vizija općine Sveti Petar u Šumi „*Dugoročno održivi razvoj prerađivačke industrije, malog gospodarstva i ruralnog turizma, te promocija općine kao prepoznatljive gastro i kulturne destinacije središnje istre*“ realno i izvedivo treba opisati sliku i imidž općine Sveti Petar u Šumi kroz najvažnije gospodarske aktivnosti uključujući i usluge uz jasno definiranje kvantitete i kvalitete zapošljavanja. Vizija je najvećim dijelom bazirana na neposrednim pokazateljima osnovne SWOT analize. Općina Sveti Petar u Šumi je već od ranije prepoznatljiva po svojim komparativnom prednostima (gospodarskim, kulturnim i turističkim), ali je neophodno uskladiti niz drugih potencijalnih čimbenika koji također sudjeluju u kreiranju slike ciljanog područja. Bez planskog i promišljenog razvoja gospodarstva nemoguće je ostvariti dugoročno održivi razvoj lokalne zajednice pa je iz tog razloga gospodarstvo dominantna tema strateškog plana, no ipak izjava o viziji uključuje sve elemente društvenih aktivnosti. Nikako se ne smije zanemariti niti obveza realnosti same izjave, jer iako zvuči vrlo jednostavno s elementima vrlo uspješne i marketinški prihvatljive parole, izjava o viziji općine Sveti Petar u Šumi jasno ukazuje na oportunitetnu želju za poboljšanom institucionalnom organizacijom i potrebom određenog restrukturiranja postojećeg gospodarskog, poljoprivrednog i turističkog sektora kao i identificiranje novih gospodarskih mogućnosti. Upravo tu leži snaga uključivanja lokalne zajednice u prepoznavanju i definiranju pravaca razvoja što dokazuje transparentnost i osigurava održivost. Vizija razvoja općine Sveti Petar u Šumi je usklađena sa svim postojećim

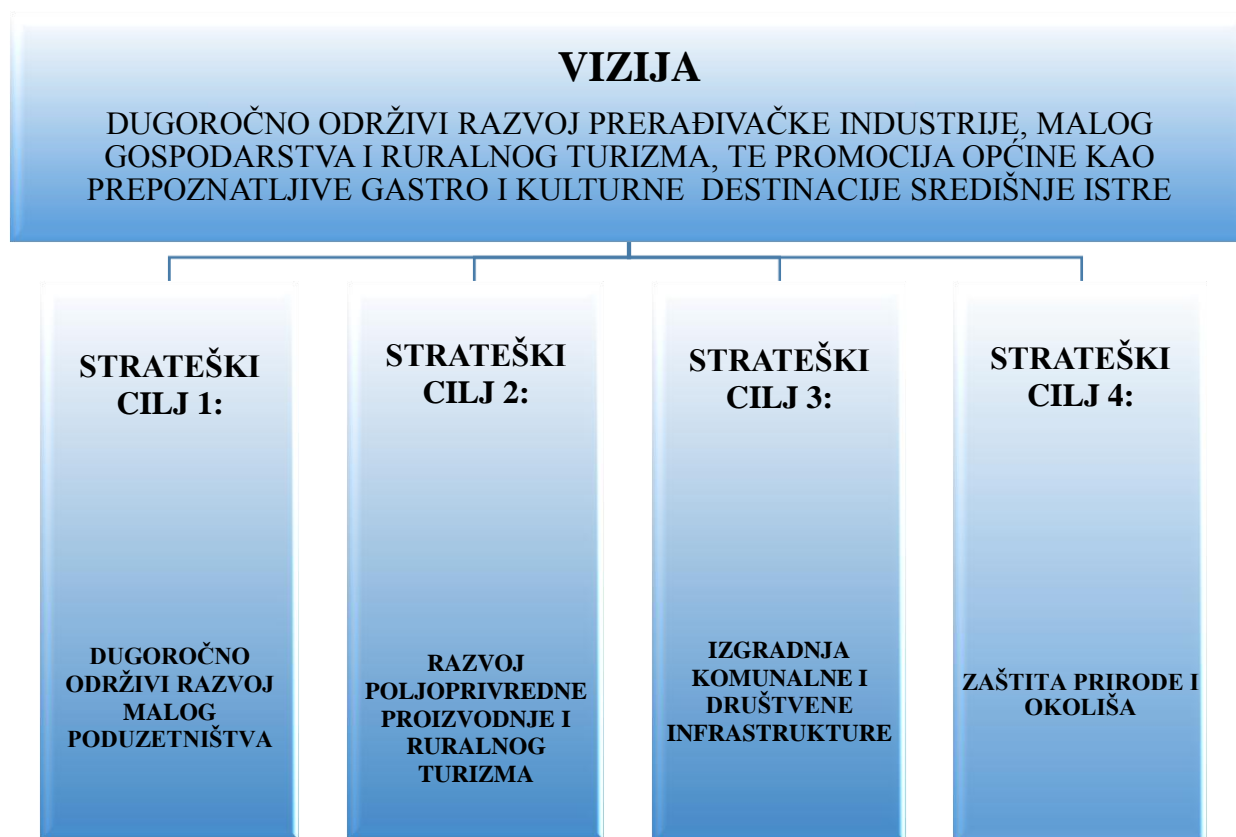
strateškim operativnim planovima na regionalnoj, nacionalnoj i višim razinama po vertikalnoj, kao i srodnim planovima i nacrtima na horizontalnoj liniji.

U cilju ostvarenja vizije, a vodeći računa o sinergiji gospodarskih, poljoprivrednih i turističkih resursa te socijalne uključenosti i zaštite okoliša identificirano je pet strateških ciljeva razvoja općine Sveti Petar u Šumi kao prvi korak u ostvarenju vizije i to:

1. Dugoročno održivi razvoj malog poduzetništva
2. Razvoj poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma
3. Izgradnja komunalne i društvene infrastrukture
4. Zaštita prirode i okoliša

Da bi došlo do ostvarenja vizije potrebno je definirati strateške prioritete kao „temeljne stupove“ postizanja općinske razvojne vizije, a u nastavku je dat grafički prikaz definiranih prioriteta razvoja.

Slika 11: Vizija i strateški razvojni ciljevi općine Sveti Petar u Šumi

6. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Temeljem analize postojećih čimbenika koji najviše utječu na cjelokupni održivi razvoj područja općine Sveti Petar u Šumi, na temelju provedene rasprave i definirane vizije u nastavku su obrazloženi strateški ciljevi tako da ih se povezuje s prije utvrđenim razvojnim potrebama, mogućnostima, opasnostima i prijedlozima.

6.1. STRATEŠKI CILJ 1: Dugoročno održivi razvoj malog poduzetništva

Razvoj konkurentnog gospodarstva predstavlja jedno od najvažnijih područja i fokusa ulaganja i investiranja u svekolikom razvoju zemalja, a posebice onih koje su netom ušle u Europsku uniju. Osnaživanjem gospodarstva s posebnim naglaskom na proizvodne djelatnosti s visokim stupnjem dodane vrijednosti omogućuje se zauzimanje bolje početne pozicije prilikom otvaranja velikog i prihodovno snažnog europskog tržišta, a osigurava se istovremeno i zadovoljenje domaće potražnje što u postojećem stanju gospodarstva Republike Hrvatske svakako treba predstavljati prioritet. Poseban naglasak je pritom neophodno pridati pokretanju malog poduzetništva te njegovom jačanju i razvoju, budući se na taj način potiče najefikasnija valorizacija raspoloživih materijalnih i nematerijalnih resursa pojedinog područja čime se njegovi postojeći resursi preoblikuju u konkurentne prednosti i omogućuju pojedinoj lokalnoj samoupravi i gospodarskim subjektima s tog područja dobro pozicioniranje na tržištu, ostvarivanje pozitivnih financijskih rezultata i novostvorene vrijednosti.

Dugoročno održivi razvoj malog poduzetništva, kao prvi strateški cilj, svoje ishodište ima u tradiciji proizvodnih djelatnosti na području općine Sveti Petar u Šumi, geoprometnom položaju te raspoloživoj infrastrukturi. Svjesna važnosti i uloge proizvodnih djelatnosti u općem gospodarskom razvoju, Općina Sveti Petar u Šumi postavila je na prvo mjesto razvoj prvenstveno malog proizvodnog poduzetništva, ne umanjujući pritom značenje ostalih djelatnosti, među kojima su one za razvoj najznačajnije, zauzele zasluženno mjesto, kako u ovom, tako i u zasebnom razvojnom cilju. Uz moderno oživljavanje nekad snažnih proizvodnih djelatnosti prvim ciljem obuhvaćen je također i razvoj konkurentnog

gospodarstva čime Općina želi povećati zaposlenost i materijalni standard svojih žitelja. Strateški cilj razvoja i poticanja malog i srednjeg poduzetništva obuhvaća ukupno četiri prioriteta s ukupno 16 mjera te su prikazani u sljedećoj tablici.

Tablica 5: STRATEŠKI CILJ 1: Dugoročno održivi razvoj malog poduzetništva

PRIORITET	MJERA
Prioritet 1.1. Izgradnja poslovne infrastrukture i jačanje malog poduzetništva	Mjera 1.1.1. Dovršetak izgradnje infrastrukture u postojećim gospodarskim zonama s ciljem jačanja proizvodne djelatnosti Mjera 1.1.2. Povećanje primjene znanja, inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu Mjera 1.1.3. Povezivanje malih poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednih gospodarstva u razne oblike udruživanja s ciljem racionalizacije poslovanja (klasteri, zadruge i dr.)
Prioritet 1.2. Poticanje ulaganja	Mjera 1.2.1. Osiguranje novih prostornih kapaciteta postojećim i novim poduzetnicima Mjera 1.2.2. Programi poticanja poduzetništva Mjera 1.2.3. Programi poticaja poduzetništva putem raznih olakšica vezanih uz komunalna davanja Mjera 1.2.4. Poticanje djelatnosti od strateškog interesa za Općinu Sveti Petar u Šumi
Prioritet 1.3. Edukacija poduzetnika	Mjera 1.3.1. Programi edukacije putem specijalističkih programa namijenjenih potrebama gospodarstva Mjera 1.3.2. Programi poticanja cjeloživotnog obrazovanja Mjera 1.3.3. Osnivanje savjetodavnog centra za poduzetnike Mjera 1.3.4. Stipendiranje i sufinanciranje deficitarnih zanimanja Mjera 1.3.5. Edukacija poduzetnika vezano uz mogućnosti korištenja EU fondova
Prioritet 1.4. Poticanje mladih osoba da se bave poduzetništvom	Mjera 1.4.1. Programi poticanja mladih poduzetnika Mjera 1.4.2. Programi stručnog osposobljavanja mladih poduzetnika Mjera 1.4.3. Programi edukacije mladih poduzetnika Mjera 1.4.4. Programi poticajne stanogradnje za mlade

Prvi prioritet u okviru strateškog cilja dugoročno održivog razvoja malog poduzetništva je izgradnja poslovne infrastrukture i jačanje malog poduzetništva kroz razne mjere jačanja malog poduzetništva. Bez ulaganja u gospodarstvo i poduzetništvo nema stvaranja nove

vrijednosti u društvu te je osiguranje kvalitetne infrastrukturne opremljenosti postojećih gospodarskih zona, uz istodobno osmišljavanje raznih programa poticanja poduzetništva i davanja olakšica poduzetnicima koji će razvijati projekte od strateškog značaja za općinu Sveti Petar u Šumi, jedan od najbitnijih strateških prioriteta. Tradicija malog poduzetništva na području općine Sveti Petar u Šumi ponajviše je rezultat posttranzicijskih gospodarskih kratanja u Republici Hrvatskoj 90-ih godina prošloga stoljeća u Općini Sveti Petar u Šumi i okolnim urbanim sredinama, nakon čega su stručne osobe iskoristile svoje znanje i mogućnost pokretanja privatnog posla i osnovale uspješne tvrtke koje do dana današnjeg uspješno posluju. Po formiranju značajnijeg broja malih poduzetnika nije uslijedilo njihovo daljnje jačanje i okrupnjavanje što je neophodno za oživljavanje i razvoj konkurentnog gospodarstva. Najveći generator novostvorene vrijednosti u Općini Sveti Petar u Šumi, u prošlosti, je bila tvrtka Puris d.d., koja se trenutno nalazi u stečaju, a u njenim se pogonima nastavila uspješna proizvodnja novih vlasnika i korisnika prostora, uz znatno manji obim proizvodnje i zaposlenika.

Sa svojom dugom tradicijom malog poduzetništva i obrtništva, Općina Sveti Petar u Šumi je jedna od najagilnijih općina u Istarskoj županiji po pitanju građevinarstva i obrtničkih radova, a da bi se nastavilo s dugoročno održivim razvojem, potrebno je dovršiti izgradnju potrebne infrastrukture do gospodarskih subjekata kojima je to potrebno, povećati primjenu znanja, inovacija i novih tehnologija kod lokalnih poduzetnika te povezati male poduzetnike, obrtnike i poljoprivredna gospodarstva u razne oblike udruživanja. Kako bi došlo do stvaranja dodatne sinergije svih gospodarstvenika s područja općine Sveti Petar u Šumi, potrebno je njihovo udruživanje u klastere, zadruge ili druge oblike zajedničkog funkcioniranja radi uspješnijeg nastupa na sve zahtjevnijem hrvatskom i europskom tržištu. Da bi došlo do bržeg razvoja malog poduzetništva i obrtništva na području Općine, potrebno je osigurati nove prostorne kapacitete postojećim i novim poduzetnicima, osmisлити i provesti nekoliko programa poticaja poduzetništva putem raznih olakšica i po potrebi poticati djelatnosti od strateškog interesa za Općinu Sveti Petar u Šumi.

Održivi gospodarski rast i razvoj konkurentnog gospodarstva nemoguć je bez dostatnih i kvalitetnih ljudskih resursa. U tom smislu, Općina Sveti Petar u Šumi definirala je više mjera

u cilju edukacije stanovništva putem specijalističkih programa namijenjenih potrebama gospodarstva, poticanja cjeloživotnog obrazovanja, osnivanja savjetodavnog centra za poduzetnike, stipendiranjem i sufinanciranjem deficitarnih zanimanja te organizacijom raznih radionica i edukacija poduzetnika vezano uz mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova. Uzimajući u obzir da su mladi ljudi najugroženija radno sposobna populacija koja sve teže pristupa tržištu rada, Općina će sukladno vlastitim financijskim mogućnostima i mogućnostima dobivanja sredstava iz vanjskih izvora osmisliti programe poticaja, stručnog osposobljavanja i edukacije za mlade poduzetnike.

6.2. STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma

Reljefni oblik i geoprometni prirodni položaj općine Sveti Petar u Šumi pogoduju razvoju poljoprivredne djelatnosti s naglaskom na mediteranske kulture, a u posljednje vrijeme sve više na važnosti dobivaju i selektivni oblici turizma. Općina Sveti Petar u Šumi je definirala razvoj poljoprivrede i ruralnog turizma, sukladno načelima održivog razvoja, kao drugi strateški cilj, a vodeći računa paralelno o nizu prirodnih i nematerijalnih resursa,. Općina Sveti Petar u Šumi svjesna je da demografska kretanja u većini zemalja obilježavaju naglašeni pritisci na gradske sredine, odnosno koncentriranost stanovništva u tim sredinama što je slučaj i u Republici Hrvatskoj. Navedeno vrlo često rezultira zapuštanjem ruralnih predjela uz istovremenu pojavu niza problema svojstvenih pritiscima na urbane sredine. Sukladno tome, Općina Sveti Petar u Šumi je u ovom strateškom cilju integrirala razvoj ruralnih predjela i to ponajprije putem razvoja poljoprivrede i ruralnog turizma. Strateški cilj razvoja poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma s posebnim naglaskom na razvoj ruralnih predjela sadrži osam prioriteta koja su razrađena kroz ukupno 46 mjere.

Tablica 6: STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj poljoprivredne proizvodnje
i ruralnog turizma

PRIORITET		MJERA
Prioritet 2.1.	Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda u finalne proizvode	Mjera 2.1.1. Osnivanje zadruge ili klastera proizvođača poljoprivrednih proizvoda
		Mjera 2.1.2. Udruživanje i zajednički nastup proizvođača poljoprivrednih proizvoda
		Mjera 2.1.3. Brandiranje autohtonih poljoprivrednih proizvoda

PRIORITET	MJERA
Prioritet 2.2. Poticanje selektivnih oblika poljoprivredne proizvodnje	Mjera 2.2.1. Okrupnjavanje poljoprivrednih površina Mjera 2.2.2. Sufinanciranje nabavke sadnica Mjera 2.2.3. Programi poticanja razvoja vinogradarstva i vinarstva Mjera 2.2.4. Programi poticanja razvoja maslinarstva, voćarstva i povrtlarstva Mjera 2.2.5. Programi poticanja razvoja pčelarstva Mjera 2.2.6. Programi poticanja razvoja stočarstva Mjera 2.2.7. Programi poticanja ekološke poljoprivredne proizvodnje Mjera 2.2.8. Izgradnja sustava za navodnjavanje
Prioritet 2.3. Edukacija poljoprivrednih proizvođača	Mjera 2.3.1. Organizacija putovanja s ciljem stjecanja znanja iz primjera dobre prakse Mjera 2.3.2. Organizacija edukativnih tečajeva za poljoprivrednike Mjera 2.3.3. Organizacija tematskih predavanja za poljoprivrednike
Prioritet 2.4. Poticanje poljoprivrednih marketinških aktivnosti	Mjera 2.4.1. Organizacija sajma "S klobasicom u Europu" i marketinška promocija lokalnih Mjera 2.4.2. Poticanje nastupa na poljoprivrednim sajmovima i manifestacijama Mjera 2.4.3. Poticanje zajedničkog oglašavanja
Prioritet 2.5. Razvoj selektivnih oblika turizma	Mjera 2.5.1. Programi poticanja za razvoj vjerskog turizma Mjera 2.5.2. Programi poticanja za razvoj kulturnog turizma Mjera 2.5.3. Programi poticanja za nove turističke projekte Mjera 2.5.4. Programi poticanja izgradnje ugostiteljskih objekata Mjera 2.5.5. Programi poticanja razvoja seoskog turizma Mjera 2.5.6. Programi poticanja razvoja lovno-gostinskog turizma Mjera 2.5.7. Programi poticanja razvoja turizma lokalnih govora i narječja Mjera 2.5.8. Programi poticanja razvoja izletničkog i sportskog turizma Mjera 2.5.9. Programi poticanja razvoja eno i gastro turizma Mjera 2.5.10. Programi poticanja konjičkog turizma Mjera 2.5.11. Poboljšanje kvalitete turističkih smještajnih kapaciteta na području općine Sveti Petar u Šumi Mjera 2.5.12. Trasiranje i izgradnja pješačkih, biciklističkih, planinarskih staza Mjera 2.5.13. Stvaranje preduvjeta za izgradnju novih turističkih naselja Mjera 2.5.14. Promocija turističkih sadržaja

PRIORITET	MJERA
Prioritet 2.6. Razvoj turističke ponude osmišljavanjem novih turističkih proizvoda	Mjera 2.6.1. Kvantitativno i kvalitativno poboljšanje turističko-ugostiteljske usluge Mjera 2.6.2. Turistička valorizacija postojećih prirodnih i kulturnih resursa u općini Sveti Petar u Šumi Mjera 2.6.3. Podizanje kvalitete i kvantitete turističke ponude Mjera 2.6.4. Turistička valorizacija pavlinskog samostana Mjera 2.6.5. Zaštita i obnova graditeljske baštine Mjera 2.6.6. Turistička valorizacija naselja Sveti Petar u Šumi Mjera 2.6.7. Povezivanje turizma i ugostiteljstva s poljoprivrednom proizvodnjom i industrijskom baštinom Mjera 2.6.8. Očuvanje i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta u funkciji turizma
Prioritet 2.7. Edukacija dionika u turističkoj djelatnosti	Mjera 2.7.1. Organiziranje seminara, edukacija, stručnih skupova i putovanja o temama bitnim za razvoj turizma i ugostiteljstva Mjera 2.7.2. Organizacija stručnih radionica o mogućnostima korištenja domaćih i EU fondova Mjera 2.7.3. Organizacija edukacija vezano uz oglašavanje i promociju vlastitih turističkih Mjera 2.7.4. Izrada web portala i poboljšanje komunikacije i razmjene informacija (informiranje internetom, izdavanjem promidžbenih materijala, organiziranje događaja)
Prioritet 2.8. Promocija i marketing	Mjera 2.8.1. Poticanje marketinških aktivnosti za pojedina događanja i manifestacije Mjera 2.8.2. Osmišljavanje zajedničkog brenda koji bi mogli koristiti svi zainteresirani lokalni proizvođači Mjera 2.8.3. Poticanje zajedničke promocije na tuzemnom i inozemnom tržištu

Poticanje razvoja poljoprivrede u drugom strateškom cilju obuhvaća četiri prioriteta i to: poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda u finalne proizvode, poticanje selektivnih oblika poljoprivredne proizvodnje, edukaciju poljoprivrednih proizvođača i poticanje poljoprivrednih marketinških aktivnosti. Vinogradarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, pčelarstvo i stočarstvo, u okviru kojega posebno mjesto zauzima uzgoj vinove loze i povrća, spadaju u kulture s najvećim uzgojnim potencijalom na području općine Sveti Petar u Šumi. Uz

poticanje navedenih grana poljoprivrede odgovarajućim programima, neophodno je, također poduzeti aktivnosti usmjerene ka okrupnjavanju poljoprivrednih posjeda, izgradnji sustava za navodnjavanje te sufinanciranju nabavke sadnica i repromaterijala.

U cilju dugoročno održive proizvodnje te da bi došlo do ostvarenja prioriteta prerade poljoprivrednih proizvoda potrebno je organizirati sustav prerade poljoprivrednih proizvoda kroz zadruge ili klastere, omogućiti zajednički nastup proizvođača poljoprivrednih prerađevina na lokalnom, regionalnom i nacionalnom tržištu kao i brendiranje izvornih vrsta poljoprivrednih proizvoda uz isticanje zemljopisnog porijekla. Uzimajući u obzir kontinuirani razvoj tehnologije i poljoprivredne struke, sustavni razvoj poljoprivrede nemoguć je bez odgovarajuće educiranosti poljoprivrednika i osoba uključenih u poticanje i razvoj poljoprivredne proizvodnje. Sustava edukacije poljoprivrednika namjerava se provesti organizacijom edukativnih tečajeva i tematskih predavanja te organizacijom stručnih putovanja s ciljem stjecanja znanja na primjerima dobre prakse. Kako bi se autohtoni lokalni poljoprivredni proizvodi mogli bolje i uspješnije plasirati na tržište biti će potrebno osmisliti razne marketinške aktivnosti, promociju tih proizvoda na raznim sajmovima i manifestacijama te poticati zajedničko oglašavanje u lokalnim i nacionalnim medijima. S obzirom na već dugogodišnje iskustvo u organizaciji prepoznatljive gastro manifestacije „S klobasicom u Europu“, potrebno je na istoj omogućiti lokalnim proizvođačima da se promoviraju i ponude svoje proizvode posjetiteljima te da se onda svojom kvalitetom izbore za svoju poziciju na tržištu.

Kao i područje cijelog obalnog prostora Republike Hrvatske, područje Istarske županije ima naglašeni sezonski karakter dolazaka i noćenja turista (ljetni mjeseci), no odgovarajućom valorizacijom prirodnih i kulturnih resursa putem razvoja selektivnih oblika turizma, općina Sveti Petar u Šumi bitno može utjecati na povećanje broja gostiju i izvan središnje ljetne sezone. Upravo zato, razvoj kulturnog, zavičajnog, vjerskog, eno-gastro i ostalih oblika selektivnog turizma, programi poticanja novih turističkih projekata, razni programi poticanja izgradnje ugostiteljskih objekata, ulaganje u podizanje kvalitete turističkog smještaja i sadržaja, izgradnja pješačkih, tematskih i biciklističkih staza te promocija postojećih

turističkih sadržaja mogu pozitivno utjecati na dugoročno održivi rast turističke ponude i potražnje u općini Sveti Petar u Šumi.

Općina Sveti Petar u Šumi iz godine u godinu nastoji osmisliti razne načine podizanja kvalitete turističko – ugostiteljskih usluga na svome području u cilju održivog razvoja turizma, ukupne turističke ponude te turistički valorizirati svoje znamenitosti, vodeći računa o zaštiti i obnovi graditeljske baštine. Isto tako, bit će potrebno povezati turističku i ugostiteljsku djelatnost s poljoprivrednim proizvođačima te povijesnom i kulturnom baštinom uz poticanje očuvanja starih zanata i tradicijsko-umjetničkih vještina. Da bi došlo do bržeg razvoja turizma na području općine, potrebna je intenzivna edukacija svih turističkih dionika u javnom i privatnom sektoru, a to se prije svega odnosi na organizaciju stručnih radionica o mogućnostima korištenja domaćih i EU fondova, organizaciju seminara, stručnih skupova i putovanja. U cilju bolje promocije turističkih projekata i usluga s područja općine Sveti Petar u Šumi bit će potrebno izraditi web portal radi bolje uspješnije prezentacije turističke ponude i bolje komunikacije svih dionika te osmisliti razne promotivne i marketinške aktivnosti u cilju stvaranja prepoznatljivog branda destinacije.

6.3. STRATEŠKI CILJ 3: Izgradnja komunalne i društvene infrastrukture

Pretpostavka razvoja svih djelatnosti unutar općine Sveti Petar u Šumi, a ujedno i značajan čimbenik kvalitete života stanovništva, jest izgradnja suvremene komunalne i društvene infrastrukture. U nastojanju da izgradi kvalitetno polazište svekolikog razvoja, Općina Sveti Petar u Šumi kao treći razvojni cilj postavila je izgradnju komunalne i društvene infrastrukture sukladne razvojnim potrebama u okviru kojeg je utvrđeno devet prioriteta za naredno razdoblje s ukupno 47 mjera.

Tablica 7: STRATEŠKI CILJ 3: Izgradnja komunalne i društvene infrastrukture

PRIORITET	MJERA
Prioritet 3.1. Rekonstrukcija i izgradnja infrastrukturnog sadržaja na području općine Sveti Petar u Šumi	Mjera 3.1.1. Rekonstrukcija i izgradnja nerazvrstanih cesti i puteva Mjera 3.1.2. Izgradnja sustava odvodnje i pročištača Mjera 3.1.3. Izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava Mjera 3.1.4. Izgradnja reciklažnog dvorišta Mjera 3.1.5. Proširenje i rekonstrukcija elektroenergetske infrastrukture i javne rasvjete Mjera 3.1.6. Proširenje i rekonstrukcija telekomunikacijske i mrežne infrastrukture Mjera 3.1.7. Osiguranje dovoljnog broja parkirališnih mjesta Mjera 3.1.8. Uređenje javnih površina i javnih prostora u vlasništvu Općine (ulice, trgovi, parkovi te ostale javne površine i prostori) Mjera 3.1.9. Rekonstrukcija starogradskih ulica Mjera 3.1.10. Priprema natječajne dokumentacije za domaće i EU fondove Mjera 3.1.11. Uređenje pješačko - biciklističkih staza Mjera 3.1.12. Proširenje groblja i izgradnja mrtvačnice
Prioritet 3.2. Infrastrukturno opremanje gospodarskih zona	Mjera 3.2.1. Izgradnja i kompletiranje prometne infrastrukture u gospodarskim zonama Mjera 3.2.2. Izgradnja i kompletiranje elektroenergetske mreže u gospodarskim zonama Mjera 3.2.3. Izgradnja i kompletiranje sustava vodoopskrbe i odvodnje u gospodarskim zonama Mjera 3.2.4. Izgradnja sustava plinifikacije u gospodarskim zonama Mjera 3.2.5. Uređenje okoliša u gospodarskim zonama
Prioritet 3.3. Unapređenje sporta i rekreacije	Mjera 3.3.1. Izgradnja sportske zone Mjera 3.3.2. Uređenje i opremanje sportskih igrališta Mjera 3.3.3. Izgradnja sportske infrastrukture Mjera 3.3.4. Uređenje prostora za konjičke sportove Mjera 3.3.5. Izgradnja uzletišta za ultralight zrakoplove Mjera 3.3.6. Programi poticanja svih dobnih skupina za bavljenje sportom
Prioritet 3.4. Briga o starijim i nemoćnim osobama	Mjera 3.4.1. Izgradnja doma i osiguranje dnevnog boravka za samce, starije i nemoćne osobe Mjera 3.4.2. Realizacija programa pomoći u kući starijim osobama Mjera 3.4.3. Izrada informativnog vodiča za starije osobe

PRIORITET	MJERA
Prioritet 3.5. Podizanje kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja	Mjera 3.5.1. Proširenje kapaciteta i opremanje dječjeg vrtića Mjera 3.5.2. Dodatno opremanje osnovne škole Mjera 3.5.3. Organizacija različitih programa cjeloživotnog obrazovanja
Prioritet 3.6. Razvoj kulturnih sadržaja i očuvane kulturne baštine	Mjera 3.6.1. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvenih domova Mjera 3.6.2. Očuvanje i obnova kulturne baštine, izrada konzervatorske dokumentacije Mjera 3.6.3. Osiguranje potrebnog stručnog kadra zaduženog za područje kulture i čakavskog narječja Mjera 3.6.4. Izgradnja i/ili rekonstrukcija, uređenje i opremanje tematskih muzeja Mjera 3.6.5. Rekonstrukcija i opremanje kino dvorane
Prioritet 3.7. Poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite	Mjera 3.7.1. Osiguranje kvalitetne zdravstvene zaštite djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom Mjera 3.7.2. Organizacija preventivnih zdravstvenih programa Mjera 3.7.3. Osiguranje specijalističkih djelatnosti sukladnih potrebama stanovništva Mjera 3.7.4. Osiguranje prostora za primarnu zdravstvenu zaštitu
Prioritet 3.8. Unapređenje ostalih društvenih sadržaja	Mjera 3.8.1. Uključivanje osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u život zajednice Mjera 3.8.2. Organizacija radionica za osobe s posebnim potrebama Mjera 3.8.3. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje vatrogasnog doma Mjera 3.8.4. Osiguravanje nužnog smještaja za osobe bez stana (smještaja) Mjera 3.8.5. Umrežavanje i veća suradnja socijalnih ustanova i udruga
Prioritet 3.9. Razvoj civilnog sektora	Mjera 3.9.1. Promocija aktivnosti civilnog sektora Mjera 3.9.2. Uređenje prostora za predstavnike civilnog sektora Mjera 3.9.3. Organizacija raznih radionica i edukacija za predstavnike civilnog sektora Mjera 3.9.4. Potpora programima civilnog društva

Projekt rekonstrukcije i izgradnje infrastrukture na području općine Sveti Petar u Šumi zahtjeva nekoliko rekonstrukcija i izgradnji nerazvrstanih cesti i puteva, dovršenje izgradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnog sustava, izgradnju (ili dogradnju) sustava odvodnje i mini pročistača (njegovu tehnološku prenamjenu), uređenje ostalih prometnica, dovršetak javne

rasvjete te unapređenje telekomunikacijske i elektroenergetske infrastrukture kako bi se osigurale pretpostavke razvoja djelatnosti u tim područjima te spriječilo iseljavanje stanovništva. S obzirom da se većina manifestacija na području općine održava upravo u naselju Sveti Petar u Šumi, potrebno je u neposrednoj blizini osigurati dovoljan broj parkirališnih mjesta za sve potencijalne posjetitelje.

Uzimajući u obzir bogatu povijesnu i nematerijalnu kulturnu baštinu te pavlinski samostan, naselje Sveti Petar u Šumi postaje sve značajnije turističko odredište mnogim prolaznicima i ljubiteljima povijesti, a da bi se omogućio kvalitetniji prijem svih tih gostiju i posjetitelja, potrebno je dodatno urediti javne površine, dovršiti rekonstrukciju ulica uz centar naselja te izgraditi nekoliko pješačko – biciklističkih staza oko naselja Sveti Petar u Šumi.

Infrastrukturno uređenje gospodarskih zona podrazumijeva izgradnju novih i dovršenje izgradnje započetih infrastrukturnih sadržaja. Infrastrukturno opremanje gospodarskih zona pretpostavka je razvoja gospodarstva i to posebice proizvodnih djelatnosti koje su u prošlosti zauzimale najznačajniji udio u gospodarstvu općine Sveti Petar u Šumi te koje treba dalje stimulirati, budući se one nalaze u temeljima postojanog razvoja svakog gospodarstva. Postojeće stanje infrastrukture u gospodarskoj zoni Škripelj je zadovoljavajuće, no veći dio zone je i dalje neiskorišten te je potrebno za njega osmisliti konkretnu namjenu, infrastrukturno ga urediti te pronaći strateške poslovne partnere koji bi bili zainteresirani za ulaganje kako bi se čitav prostor planirane zone stavio u funkciju obavljanja gospodarske djelatnosti. Druga planirana gospodarska zona Dragovanci je također uvrštena u Prostorni plan, no za sada nema nekih konkretnijih gospodarskih aktivnosti koje bi tu zonu gospodarski počele koristiti.

U cilju podizanja kvalitete zdravlja svojeg stanovništva, lokalna samouprava treba voditi računa o izgradnji sportske i rekreativne infrastrukture za svoje stanovništvo, kako bi aktivno sudjelovala u prevenciji raznih problema koji nastaju uslijed smanjene fizičke pokretljivosti stanovništva. Ovim se programom definira više mjera u cilju ostvarenja ovog prioriteta s posebnim naglaskom na izgradnju sportske zone, opremanje sportskih igrališta, izgradnju

dodatne sportske infrastrukture, uređenje prostora za konjičke sportove te se daje mogućnost izgradnje uzletišta za ultralight zrakoplove.

Posebna briga o starijim i nemoćnim osobama predstavlja jedan od najvažnijih prioriteta o čemu Općina Sveti Petar u Šumi mora posebice voditi računa, budući da demografska kretanja ukazuju na relativno staro stanovništvo čije će potrebe u budućnosti biti vjerojatno sve naglašenije. Programom je predviđena izgradnja doma za starije i nemoćne osobe (ili uređenjem postojećeg prostora za sličnu namjenu), osmišljavanje programa pomoći u kući starijim osobama te izrada informativnog vodiča za skupinu starijih osoba kojima bi se na taj način olakšale svakodnevne aktivnosti.

U cilju podizanja kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja definirano je više mjera od kojih je jedna proširenje postojećeg vrtića i njegovo dodatno opremanje (u slučaju potrebe s obzirom da već postoji novi vrtić). Osim toga, planom je predviđeno dodatno opremanje osnovne škole te organizacija različitih programa cjeloživotnog obrazovanja. Razvoj kulturnih sadržaja i očuvanje kulturne, povijesne i prirodne baštine općine Sveti Petar u Šumi prepoznate su kao potrebe kojima u narednom razdoblju treba također ozbiljno pristupiti te je Općina Sveti Petar u Šumi izdvojila mjere koje se uglavnom odnose na osiguranje materijalne osnove za kvalitetno organiziranje kulturnih sadržaja, sanaciju prioritetnih objekata kulturne baštine te osiguranje stručnog kadra zaduženog za područje kulture.

Vođenje računa o poboljšanju kvalitetne zdravstvene zaštite kao postavljeni prioritet obuhvaća osiguranje kvalitetne zdravstvene zaštite djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, organizaciju preventivnih zdravstvenih programa, osiguranje specijalističkih djelatnosti te osiguranje prostora za primarnu zdravstvenu zaštitu. U prioritetu unapređenja različitih društvenih sadržaja definirane su mjere čija je svrha organizacija radionica za osobe s posebnim potrebama, izgradnja i opremanje vatrogasnog doma, osiguranje nužnog smještaja za osobe bez smještaja te umrežavanje i veća suradnja socijalnih ustanova i udruga.

U cilju razvoja civilnog sektora, kao sfere društvenog života koja ne pripada niti državnom, niti privatnom - profitnom sektoru, predlažu se mjere kojima će se promovirati aktivnosti

civilnog sektora, urediti prostor za predstavnike civilnog sektora, organizirati razne radionice i edukacije te omogućiti potporu daljnjem razvoju civilnog sektora. Razvijeni civilni sektor znači aktivan odnos građanki i građana prema javnim službama i poslovima: od sudjelovanja u javnim raspravama u utjecaju na formiranje političke volje, preko konkretnih inicijativa usmjerenih na određene političke i pravne mjere, do preuzimanja dijela javnih poslova kojeg država i javne institucije ne mogu obaviti uopće, u potpunosti ili dovoljno kvalitetno. Civilni sektor može se ustrojiti u obliku udruga, zaklada i fundacija, privatnih ustanova, sindikata i neformalnih građanskih inicijativa.

6.4. STRATEŠKI CILJ 4: Zaštita prirode i okoliša

Općina Sveti Petar u Šumi četvrtim je strateškim ciljem utvrdila ulogu zaštite prirode i okoliša u svojem razvoju. Donošenje odgovarajućih strateških i prostorno-planskih dokumenata u kojoj su znanstveno utemeljeno razrađene odrednice relevantne za prostorno planiranje, stavljajući pritom poseban naglasak na zaštitu prirode i okoliša koji predstavljaju jedan od temeljnih razvojnih resursa, te u kojoj su uvažene razvojne potrebe, neizostavan je element koji zaslužuje odgovarajuću pozornost prilikom razmatranja dugoročnog strateškog održivog razvoja. Ovim strateškim ciljem naglašena su tri prioriteta s ukupno 17 provedbenih mjera.

Tablica 8: STRATEŠKI CILJ 4: Zaštita prirode i okoliša

PRIORITET	MJERA
Prioritet 4.1. Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općine	Mjera 4.1.1. Izrada ili izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine
	Mjera 4.1.2. Izrada i izmjena Urbanističkih planova nižeg reda za građevinska, gospodarska i turistička područja
	Mjera 4.1.3. Izrada i izmjena ostalih planova definiranih prostornim planom uređenja i zakonskim aktima
	Mjera 4.1.4. Izrada ili izmjena i dopuna strateškog razvojnog programa
	Mjera 4.1.5. Izrada ili izmjena i dopuna strateških planova razvoja pojedinih gospodarskih sektora
	Mjera 4.1.6. Izrada ili izmjena i dopuna planova zaštite i upravljanja koji se odnose na područja visoke prirodne vrijednosti

PRIORITET	MJERA
Prioritet 4.2. Očuvanje bioraznolikosti područja i okoliša	Mjera 4.2.1. Kontinuirano utvrđivanje kvalitete zraka, tla, vode te razine buke Mjera 4.2.2. Analiza i prikupljanje postojećih podataka o bioraznolikosti područja Mjera 4.2.3. Analiza podzemnih špilja, jama i ostalih prirodnih lokaliteta u cilju njihove zaštite i turističke eksploatacije Mjera 4.2.4. Definiranje i zaštita postojećeg stanja pojedinih lokaliteta i učinkovito Mjera 4.2.5. Izgradnja, rekonstrukcija ili uređenje Mjera 4.2.6. Održivo gospodarenje šumama
Prioritet 4.3. Zbrinjavanje otpada i korištenje obnovljivih izvora energije	Mjera 4.3.1. Sanacija i zatvaranje zatečenih starih ("divljih") deponija Mjera 4.3.2. Edukacija stanovništva vezana uz zbrinjavanje otpada, zaštitu okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije Mjera 4.3.3. Organizacija selektivnog prikupljanja otpada Mjera 4.3.4. Korištenje obnovljivih izvora energije Mjera 4.3.5. Povećanje energetske učinkovitosti u sektorima industrije, zgradarstva, prometa i javne rasvjete

U cilju dugoročno održivog razvoja, maksimalno se vodilo računa o očuvanju okoliša i zaštiti prirode te je u Programu definirano da je potrebno prilagoditi prostorno – plansku dokumentaciju novim zakonskim uvjetima i strateškim odrednicama Europske unije, očuvati bioraznolikost područja i okoliša, nastaviti s kvalitetnim zbrinjavanjem otpada te poticati korištenje obnovljivih izvora energije. Da bi se ostvarili predloženi prioriteti biti će nužno uskladiti Prostorni plan općine Sveti Petar u Šumi s trenutnim potrebama, a vodeći maksimalno računa o zaštiti okoliša i očuvanju prirode te donijeti ostale planove nižih razina kojima će se definirati mogućnosti i zaštite intervencija u prostoru. Da bi se postigli kvalitetni uvjeti življenja svih stanovnika predlaže se kontinuirano utvrđivanje kvalitete zraka, tla, vode i buke, analiza bioraznolikosti na području općine te obilježavanje zaštićenih lokaliteta i učinkovito gospodarenje istima.

Zbog sve veće globalizacije i suvremenog načina života dolazi do prijetnje zaštiti prirode i okoliša, a poseban naglasak u tom je smislu usmjeren na otpad. Općina Sveti Petar u Šumi je odredila zbrinjavanje otpada kao jedan od vrlo važnih prioriteta za naredno razdoblje u okviru kojeg će se sanirati i zatvoriti sva postojeća stara („divlja“) odlagališta te organizirati

selektivno prikupljanja otpada. U cilju očuvanja kvalitete prirode i okoliša potrebno je organizirati razne akcije usmjerenih na edukaciju stanovništva i njihovog aktivnog uključivanja u aktivnosti zaštite prirode i okoliša.

7. FINANCIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE

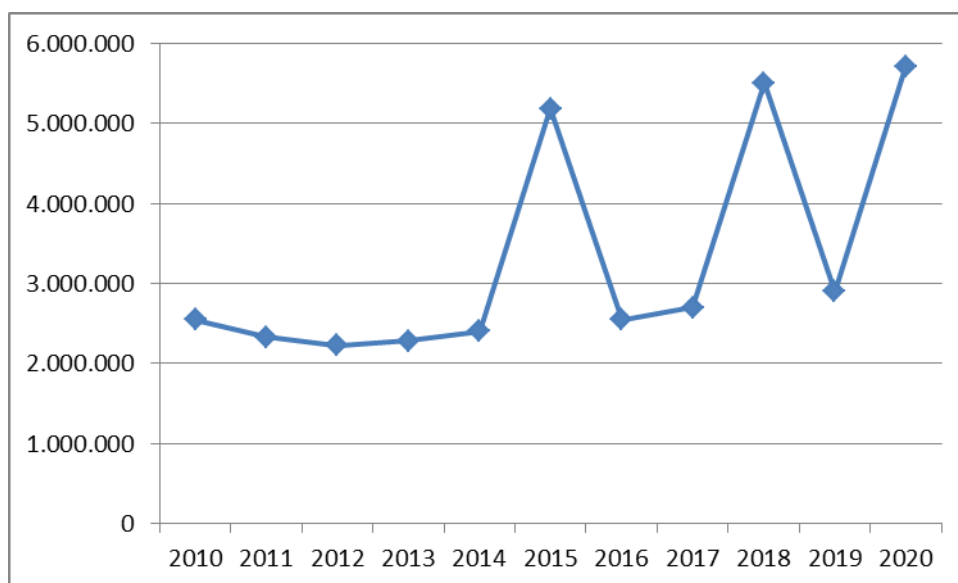
U cilju realizacije strateških projekata, Općina Sveti Petar u Šumi je u svojim dugoročnim planovima za razdoblje 2015.-2020. godine definirala Financijski plan koji okvirno daje prikaz alokacije sredstava prema izvorima financiranja, strateškim ciljevima i vremenskim razdobljima. Metodologija korištena pri izračunu raspodjele sredstava prema izvorima financiranja podrazumijeva planiranje na osnovu slijedećih pokazatelja:

- vlastite financijske mogućnosti
- financijske mogućnosti privatnih subjekata na području općine
- mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova
- mogućnosti korištenja sredstava iz domaćih fondova Ministarstava
- kreditna sredstva

Republika Hrvatska u posljednjih nekoliko godina bilježi konstantan pad gospodarskih aktivnosti što ima svoje negativne implikacije na proračune lokalnih samouprava čiji prihodi ovise o trendu rasta, odnosno pada gospodarskih kretanja u okruženju. Pretpostavka je da će lokalne samouprave (uključujući i općinu Sveti Petar u Šumi) u narednom razdoblju još teže dolaziti do realizacije raznih infrastrukturnih projekata kako u javnom, tako i u privatnom sektoru, bez pomoći iz domaćih ili stranih (EU fondova) institucija. Proračun Općine Sveti Petar u Šumi nije dovoljan za financiranje čak ni dijela projekata koji su zadani svim prioritetima i mjerama u ovome Programu, već se proračunom financiraju tekuci troškovi funkcioniranja Općine, sufinanciranja rada društvenog sektora, sporta i kulture te ulaganja u manje infrastrukturne projekte od bitnog značaja za širu zajednicu. Slijedeći grafikoni prikazuju projekciju ukupnih prihoda Općine Sveti Petar u Šumi, prihoda od komunalnog doprinosa i naknada te projekciju planiranih pomoći građanima i kućanstvima do 2020. godine.

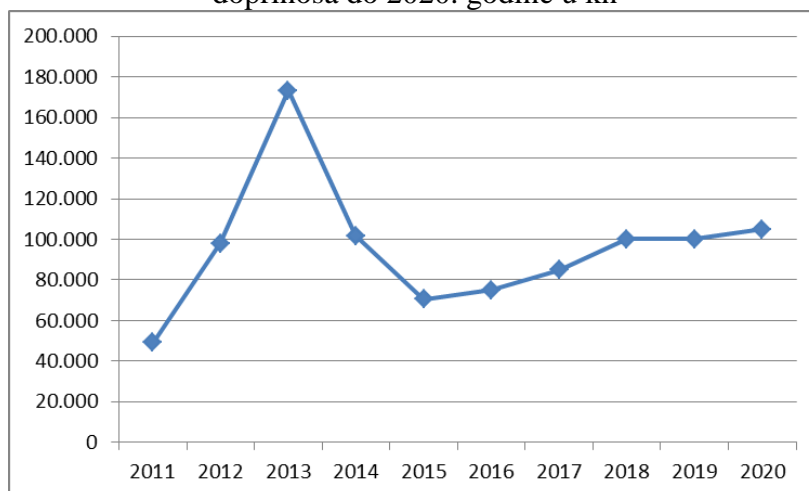
Grafikon 6: Projekcija ukupnih prihoda Općine Sveti Petar u Šumi do 2020. godine u kn

Izvor: Izrađeno na temelju dostupnih podataka na: www.minf.hr i procjene

Iz projekcije se vidi da su realni proračunski prihodi Općine Sveti Petar u Šumi između dva i pol i tri milijuna kuna. U projekciji je uzeta u obzir mogućnost apliciranja raznih infrastrukturnih projekata prema EU fondovima i realizacija istih u 2018. i 2020. godini, što može akumulirati ukupne prihode proračuna od cca. šest milijuna kuna uz obvezu namjenskog trošenja ostvarenih kapitalnih subvencija.

Grafikon 7: Projekcija ukupnih prihoda od komunalnog doprinosa do 2020. godine u kn

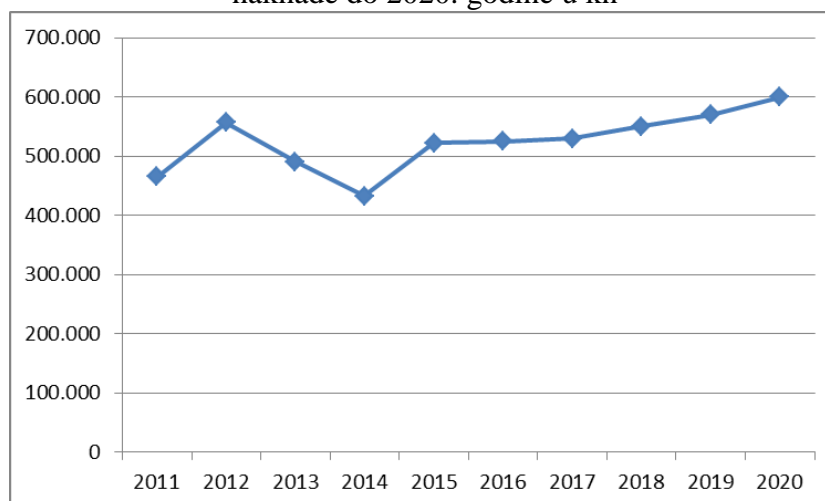

Izvor: Izrađeno na temelju dostupnih podataka na: www.minf.hr i procjene

Komunalni doprinos Općine Sveti Petar u Šumi nije velik, a uz neintenzivnu gradnju novih objekata komunalni doprinos čini prihod općinskog proračuna od oko 100 tisuća kuna godišnje.

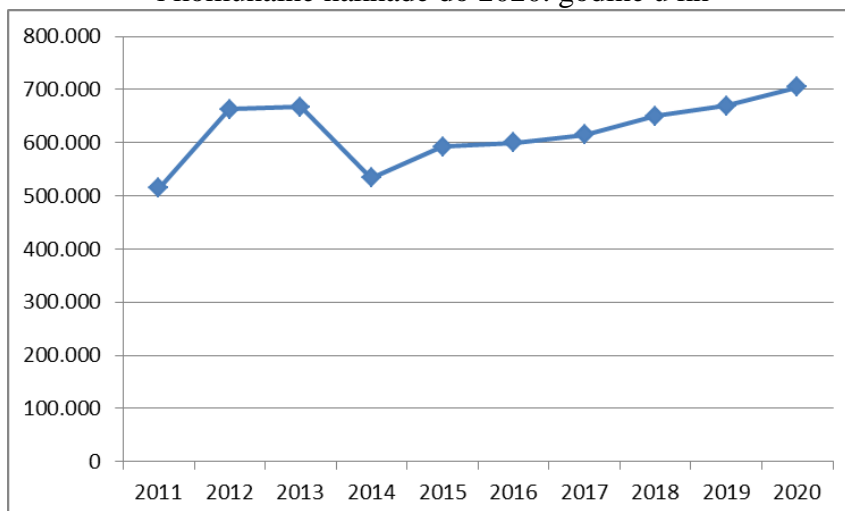
Grafikon 8: Projekcija ukupnih prihoda od komunalne naknade do 2020. godine u kn

Izvor: Izrađeno na temelju dostupnih podataka na: www.minf.hr i procjene

Jedan od najizdašnijih općinskih poreza Općine Sveti Petar u Šumi čini komunalna naknada i to je jedan od najkonstantnijih poreza kojim se Općina i financira. Godišnje Općina od tog poreza naplati oko 600 tisuća kuna.

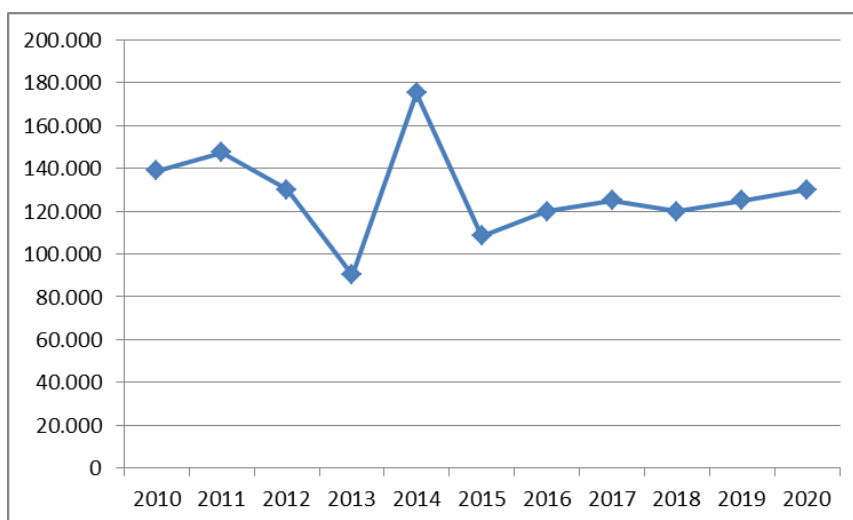
Grafikon 9: Projekcija ukupnih prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade do 2020. godine u kn

Izvor: Izrađeno na temelju dostupnih podataka na: www.minf.hr i procjene

Grafikon 10: Pomoći građanima i kućanstvima do 2020. godine u kn

Izvor: Izrađeno na temelju dostupnih podataka na: www.minf.hr i procjene

Analizirajući ostvarenje proračuna u proteklih nekoliko godina, stanje gospodarstva i buduću procjenu, iz prethodnih je grafikona vidljivo da Općina Sveti Petar u Šumi trenutno ostvaruje ukupne proračunske prihode u visini od cca. tri milijuna kuna što je dostatno za pokrivanje tekućih troškova funkcioniranja svih djelatnosti na području općine te ulaganja u manje infrastrukturne projekte. Projekcija ukupnih prihoda do 2020. godine ukazuje na optimistično promišljanje općinske uprave u kontekstu oporavka ukupnog gospodarstva, cjelokupne gospodarske situacije, nastavka realizacije investicijskih projekata (svake dvije godine), što će se u konačnici odraziti i na povećanje prihoda lokalnog proračuna. Veće se investicije, a sukladno tomu i prihodi, očekuju u 2018. i 2020. godini zbog projekata koji će se financirati iz EU fondova. Općina Sveti Petar u Šumi trenutno ostvaruje prihode od naplate komunalnog doprinosa u iznosu od cca. 100 tisuća kuna te komunalne naknade 520 tisuća kuna. U projekciji predmetnih prihoda do 2020. godine očekuje se konstantno povećanje istih te njihovo ulaganje u izgradnju i rekonstrukciju postojeće i nove infrastrukture uz istodobno korištenje ostalih izvora financiranja (EU fondovi, sredstva Ministarstava, razne druge potpore iz proračuna te sufinanciranje projekata od strane privatnih partnera). Općina Sveti Petar u Šumi želi dugoročno ostati socijalno osjetljiva sredina, a projekcija izdataka za pomoći građanima i kućanstvima kroz razne naknade pokazuje trend njihovih povećanja do 2020. godine, što će u konačnici rezultirati ostvarivanjem cilja socijalne pravednosti i

osiguravanjem minimalnog životnog standarda svim stanovnicima s područja općine Sveti Petar u Šumi.

7.1. Financijski instrumenti kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2014.-2020.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju (01.07.2013.) javnim i privatnim osobama omogućeno je da svoje projekte apliciraju na razne natječaje koji se objavljuju od strane fondova Europske unije. Nakon korištenja pretpristupnih fondova (IPA) Republici Hrvatskoj je dana mogućnost korištenja svih fondova kohezijske politike kao što je to i prikazano na sljedećoj slici.

Slika 12: Instrumenti kohezijske politike i EU fondovi za razdoblje 2014.-2020.

Izvor: www.mrrfeu.hr

Republika Hrvatska kao punopravna članica Europske unije sudjeluje u provedbi zajedničkih europskih strategija i politika u okviru višegodišnjeg financijskog razdoblja od 2014. do 2020.

godine. Pristupanjem Europskoj uniji, Republika Hrvatska postaje i dio zajedničkog prostora s ciljem postizanja gospodarske i teritorijalne kohezije europskog prostora. Republici Hrvatskoj i svim njenim regionalnim i lokalnim područjima se ulaskom u Europsku uniju značajno povećavaju mogućnosti društvenog i gospodarskog rasta i razvoja kroz financiranje razvojnih projekata iz dostupnih EU fondova. Za očekivati je da će i Općina Sveti Petar u Šumi te poduzetnici s područja općine bar djelomično koristiti europske fondove u tom razdoblju za izgradnju infrastrukture i održivi gospodarski razvoj u svim sektorima, od poljoprivrede i ruralnog razvoja do novih tehnologija i inovacija. Da bi se maksimalno iskoristili fondovi Europske unije važno je razumjeti prioritete i ciljeve Europske unije, njene strateške i programske dokumente te fondove koji ih prate. Dogovorenom zajedničkom politikom svih zemalja članica, ciljevi Europske unije se prenose u sve nacionalne strategije i daju im okvir unutar kojeg svaka zemlja članica može definirati svoje vlastite nacionalne prioritete kako bi oni bili usklađeni i na taj način pravilno iskorištena sredstva. Projekt koji se želi financirati iz fonda Europske unije mora biti usklađen sa strateškim razvojnim dokumentima lokalne samouprave, te pridonositi EU prioritetima i ciljevima, inače neće moći ostvariti financiranje iz EU fondova te su iz tog razloga u ovom Programu obuhvaćeni svi strateški projekti bitni za dugoročni održivi razvoj općine Sveti Petar u Šumi.

Republika Hrvatska kao ispodprosječna razvijena zemlja Europske unije, može kao punopravna članica, koristiti većinu instrumenata kohezijske politike, kao jedne od najvažnijih politika Europske unije koja ima za cilj ujednačiti razvoj svih članica unije. Kohezijska politika stavlja na raspolaganje članicama Europske unije sredstva Kohezijskog fonda i Strukturnih fondova. Strukturni fondovi su Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond. Republika Hrvatska se u sklopu Kohezijske politike ima na raspolaganju sredstva iz Fonda za pomorstvo i ribarstvo te Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Kohezijska, odnosno regionalna politika je s aspekta utjecaja na razvoj regija i ulaganja u regionalne razvojne projekte najznačajnija politika Europske unije. Ogleda se to u iznosu financijskih sredstava kojima raspolažu instrumenti / fondovi kohezijske politike. Ta su sredstva raspoređena u Europski fond za regionalni razvoj (ERDF), Europski socijalni fond (ESF), Kohezijski fond te novi financijski instrument Connecting Europe Facility. Strukturni

fondovi i Kohezijski fond glavni su instrumenti kojima Europska unija financira i provodi tzv. Kohezijsku politiku. Promatrajući financijske pokazatelje može se zaključiti da je riječ o financijski drugoj po redu najznačajnijoj politici, odmah iza Zajedničke poljoprivredne politike, na koju u aktualnoj sedmogodišnjoj perspektivi Europske komisije otpada 35,7% ukupnog budžeta Unije, odnosno 308 milijardi eura. Kohezijskom politikom, koja se naziva još i politikom solidarnosti, Europska unija osigurava sredstva za manje razvijene regije, odnosno slabije razvijene zemlje članice Europske unije.

Kohezijska politika kao instrument poravnavanja razlika među regijama značajno treba pridonijeti dugoročno održivom rastu pomažući i potičući investicije i projekte koji dotiču energetske, klimatske i područje zaštite okoliša. Nova europska inicijativa koja potiče učinkovito korištenje resursa naglašava značaj snažnije upotrebe fondova za regionalni razvoj (strukturni i kohezijski) u ovom važnom području. Pretpostavka je da će korištenje europskih fondova dodatno potaknuti nacionalna javna sredstva ali i privatna ulaganja. Kohezijska politika konstantno financira projekte vodoopskrbe, odvodnje i gospodarenja otpadom pomažući regijama postići ciljeve zacrtane direktivama za ova područja. Isto tako, sve se više naglašava potreba učinkovitog korištenja resursa, energetska učinkovitost, smanjenje negativnih učinaka na klimu smanjenom emisijom stakleničkih plinova, prilagodba klimatskim promjenama, smanjenje negativnog učinka na okoliš u svim područjima ljudskog djelovanja te poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora.

Jedan od glavnih prioriteta kohezijske politike predstavlja uključivi rast, a u sklopu tog će se prioriteta poticati i financirati projekti ulaganja u ljudski kapital, obrazovni sustav, programi obuke i cjeloživotno obrazovanje. Sastavni dio kohezijske politike je poticanje programa modernizacije tržišta rada, restrukturiranja i prekvalifikacije te diversifikacije djelatnosti u gospodarstvu. Kohezijska politika također sudjeluje u unapređenju usluga i projekata u zdravstvu, održivosti socijalnog sustava, borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva.

Postizanje definiranih ciljeva u glavnoj strategiji razvoja Europske unije – „Europe 2020“ u značajnom će dijelu ovisiti i o odlukama koje će se donositi na lokalnoj i regionalnoj razini. Razni instrumenti politike kohezijskog razvoja najvećim dijelom trebaju potaknuti razvojne projekte i potencijale Europske unije promičući razvoj u svim regijama. Kohezijska politika

to može postići tako da poboljša uvjete za pametan rast, uvjete za obrazovanje i inovacije, potičući istraživanja i razvoj, investicije zasnovane na znanju i novim tehnologijama te aktivnosti koje rezultiraju visokom dodanom vrijednošću. Kohezijska politika zauzima središnju ulogu u uključivanju i promicanju investiranja prema projektima koji potiču održivi rast, zaštitu okoliša i razvoj solidarnosti.

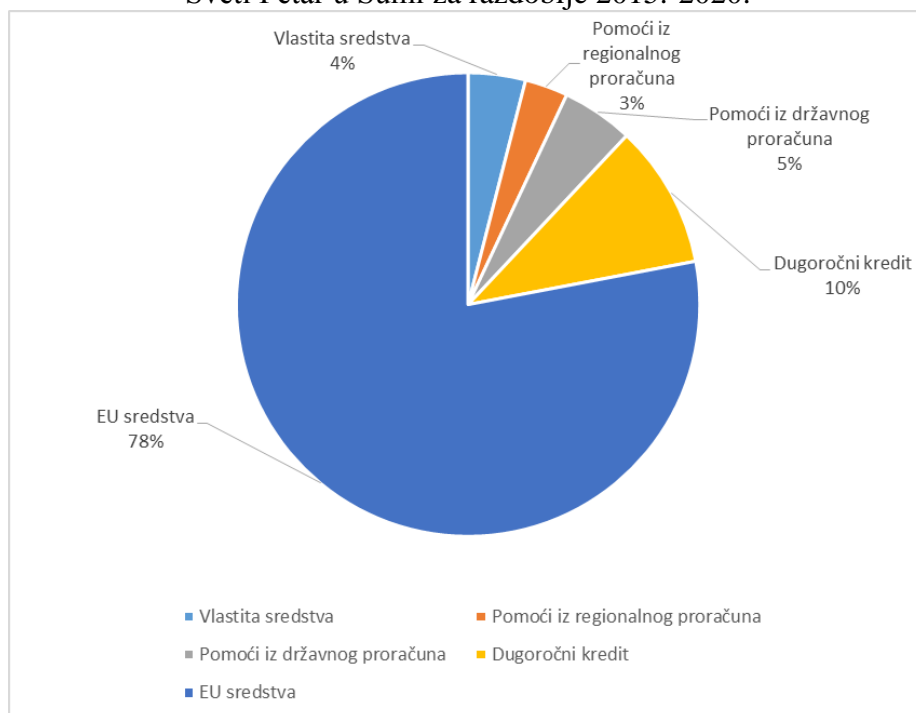
Najvažnija svrha kohezijske politike jest smanjiti značajne gospodarske, socijalne i teritorijalne razlike koje postoje između EU regija, ali također i jačati globalnu konkurentnost europskog gospodarstva. Pri tome Europska unija nastoji djelovati po takozvanom principu „catching up“ sukladno kojem stope rasta slabije razvijenih regija trebaju dostići stope rasta natprosječno razvijenih regija, međutim pri tome se ne smije ograničavati rast vodećih regija. Okosnicu Kohezijske politike čini djelovanje u smjeru ostvarenja tri temeljna cilja, a to su: konvergentnost, konkurentnost i zapošljavanje te europska teritorijalna suradnja.

7.2. Financiranje strateških projekata u općini Sveti Petar u Šumi

Komunalni doprinos, komunalna naknada i ostali lokalni porezi, izrada i izmjena prostornog plana, formiranje raznih udruženja – klastera i sufinanciranje strateških djelatnosti, samo su neki od institucionalnih mehanizama na koje općinska uprava može utjecati u cilju dugoročnog razvoja svog prostora. Korištenjem mogućnosti takvog utjecaja općinska uprava može ubrzati razvitak i efikasnije korištenje svih resursa na području općine Sveti Petar u Šumi kao posebnom području Istarske županije koje je karakteristično po nedovoljno iskorištenom gospodarskom i turističkom potencijalu, ali i velikom potencijalu bogate kulturne i povijesne baštine, te očuvane prirodne ljepote. Analizirajući skromni proračun lokalne samouprave, stanje cjelokupnog gospodarstva, no i otvaranje mogućnosti korištenja kohezijskog, strukturnih i drugih fondova može se zaključiti da općina Sveti Petar u Šumi ima velike komparativne prednosti za razvoj raznih gospodarskih, poljoprivrednih i turističkih djelatnosti uz istovremenu brigu o socijalnom statusu svojeg stanovništva. Da bi se to provelo, potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose na parcelama na kojima se želi graditi nova infrastruktura ili rekonstruirati postojeća, uskladiti prostorno plansku i stratešku dokumentaciju s razvojnim ciljevima te ishoditi potrebne dozvole za sve one projekte koje se

želi aplicirati na objavljene natječaje. Uzimajući u obzir sadašnji financijski kapacitet, realno je za očekivati da će se većina projekata realizirati uz korištenje vanjskih izvora sufinanciranja te korištenjem povoljnijih dugoročnih kredita. S obzirom na dane mogućnosti korištenja EU sredstava sljedeći grafikon prikazuje predviđenu projekciju financiranja javnih projekata u kojima će Općina Sveti Petar u Šumi biti nositelj.

Grafikon 11: Projekcija izvora financiranja projekata čiji će nositelj biti Općina Sveti Petar u Šumi za razdoblje 2015.-2020.

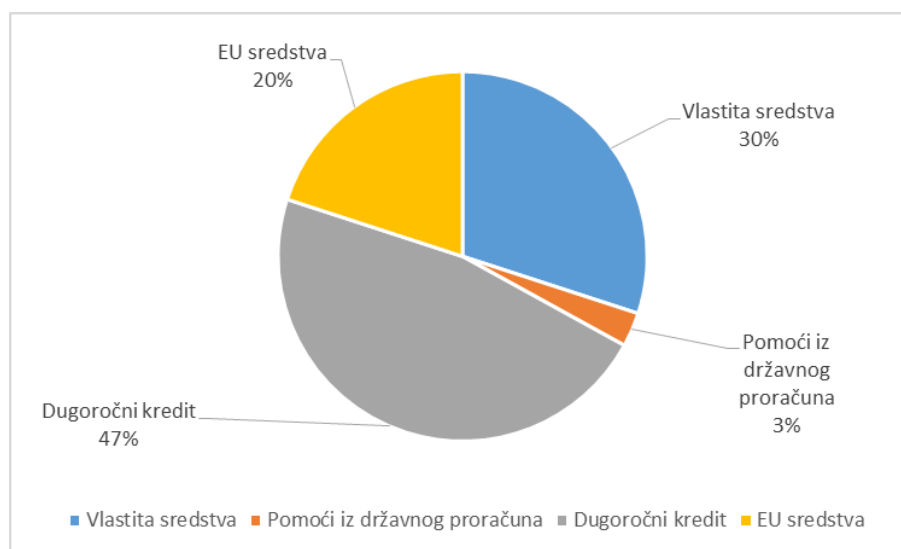

Izvor: Procjena općinske uprave

Iz grafikona je vidljivo da bez sufinanciranja javnih projekata od strane EU fondova neće biti moguća njihova realizacija, odnosno, procjenjuje se da će udio EU sredstava u ukupnoj realizaciji projekata vezanih uz investicije Općine Sveti Petar u Šumi iznositi cca. 78%. Osim EU sredstava Općina će u svojim proračunima predvidjeti i dio vlastitih sredstava, prvenstveno za rješavanje imovinsko-pravnog stanja nekretnina i ishodovanja potrebne dokumentacije. Dio sufinanciranja se očekuje iz proračuna Istarske županije, dio iz državnog proračuna, a onaj dio koji ne bude moguće ishoditi kroz sufinanciranje (po procjeni cca. 10%) realizirati će se uz uzimanje dugoročnih kredita kod komercijalne banke ili Hrvatske banke za obnovu i razvoj.

Kod realizacije projekata od javnog značaja postoji mogućnost većeg sufinanciranja u odnosu na projekte čiji je nositelj privatni investitor. Dakle, privatni investitori također imaju na raspolaganju razne mogućnosti korištenja domaćih i EU sredstava, no postotak sufinanciranja takvih projekata je manji u odnosu na projekte od javnog značaja. Ovisno o vrsti natječaja i investitoru, sljedeći grafikon daje prikaz procjene financiranja projekata u privatnom sektoru na području općine Sveti Petar u Šumi u razdoblju 2015.-2020.

Grafikon 12: Projekcija izvora financiranja projekata na području općine Sveti Petar u Šumi čiji će nositelji biti privatni investitori za razdoblje 2015.-2020.

Izvor: Procjena općinske uprave

Iz grafikona je vidljivo da procjena ukazuje na podatak da će privatni investitori s područja općine Sveti Petar u Šumi za realizaciju vlastitih projekata (po procjeni općinske uprave) u razdoblju od 2015.-2020. godine koristiti cca. 30 % vlastitih sredstava, 3 % pomoći iz državnog proračuna, samo 20 % EU sredstva, dok će najveći dio financirati sredstvima dugoročnih kredita kod komercijalnih banaka ili povoljnijim kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR).

8. INSTITUCIONALNI MODEL RAZVOJA

Uzimajući u obzir izrađenu SWOT analizu te dobivene podataka i pokazatelje o poljoprivrednom, gospodarskom i turističkom sektoru općine Sveti Petar u Šumi, može se zaključiti da je područje općine Sveti Petar u Šumi posebno s obzirom na prirodne, ljudske, kulturne i povijesne resurse te je vrlo teško doći do takvog analitičko-ekonomskog institucionalnog modela razvoja koji bi bio „optimalan“ i primjenjiv u svakoj situaciji i na svakome području. Bolje rečeno, može se zaključiti da takav model nije niti moguće konstruirati zbog specifičnosti područja. Ipak, moguće je konstruirati takav „prihvatljivi model“ kojim bi se trebali rukovoditi predstavnici javnog sektora prilikom izrade strategije razvoja općine Sveti Petar u Šumi, vodeći računa o uključivanju svojih stanovnika u sve strateške projekte razvoja. Takav *prihvatljivi model* bi trebao uzeti u obzir analizu stanja, dosadašnje iskustvo u zemlji i inozemstvu, komparativne prednosti kraja, želje stanovnika, mišljenje javnog, ali i privatnog sektora o njihovim potrebama i očekivanjima te ekonomsku opravdanost pojedinog projekta bez koje projekti sami po sebi nemaju smisla. U sljedećim poglavljima objašnjene pretpostavke uvođenja takvog modela, kako bi on trebao izgledati te je objašnjeno koji su očekivani učinci *Institucionalnog modela razvoja općine Sveti Petar u Šumi (IMR)*.

8.1. Pretpostavke uvođenja institucionalnog modela razvoja

U cilju izrade „prihvatljivog“ analitičko-ekonomskog institucionalnog modela razvoja, korištene su razne metode, izvori literature, iskustva sličnih lokalnih samouprava te zakonska osnova. Najprije se pošlo od osnovnih postulata menadžmenta koji govori o tome da se svaki proces sastoji od pet koraka i to: analize i planiranja, organiziranja, kadroviranja, vođenja i kontroliranja. Nakon detaljne analize stanja na nekome području, potrebno je definirati dugoročnu strategiju razvoja, viziju, prioritete i mjere sa što preciznijim aktivnostima koje treba provesti. Nakon što se javni i privatni sektor usuglase oko zajedničke strategije dugoročnog razvoja područja, treba definirati osnovne akcije i radnje koje su potrebne u cilju početka realizacije te strategije. U tom smislu planiranje predstavlja proces utvrđivanja ciljeva i izbor instrumenata adekvatnih za realizaciju te strategije. Planiranje mora omogućiti

predstavnicima javnog i privatnog sektora da bolje sagledaju koje je njihovo glavno područje djelovanja, da znaju koje su dobre i loše strane realizacije pojedinih zadataka, da mogu identificirati i uspostaviti odgovarajuće standarde performansi te da definiraju pravila ponašanja koja će slijediti sudionici u projektu u izvršavanju ciljeva projekta.

U fazi organiziranja dolazi do izgradnje strukture, postupaka i primjene sredstava važnih za uspješnu provedbu Programa ukupnog razvoja lokalne samouprave. Kadroviranje predstavlja fazu u kojoj se okupljaju svi potrebni stručnjaci koji moraju sudjelovati u procesu implementacije programa i njegove implementacije. Nakon kadroviranja tima koji vodi postupak realizacije i provedbe programa razvoja, važno je motivirati ljude kako bi pridonijeli ostvarenju tog programa – potrebno je ustrojiti vodstvo i podijeliti zadatke s točno definiranim rokovima izvršenja. U završnoj se fazi (tijekom realizacije) primjenom odgovarajućih aktivnosti provodi se mjerenje i korekcija performansi, a radi ostvarenja funkcija provedbe definiranog programa. To se ostvaruje na način da se postavljaju standardi, mjeri uspješnost, uspoređuju standardi sa ostvarenjem i poduzimaju akcije u cilju uklanjanja uočenih nedostataka.

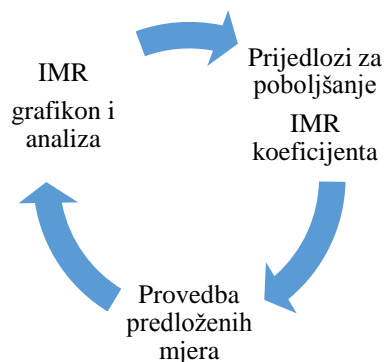
8.2. Prijedlog institucionalnog modela razvoja

Rukovodeći se hipotezom da je nemoguće formirati takav optimalni Institucionalni model razvoja (IMR) općine Sveti Petar u Šumi koji bi bio univerzalni, u nastavku je dan prijedlog *prihvatljivog modela IMR-a*. Za model je od ključne važnosti da ukaže svim nositeljima javnih i privatnih aktivnosti u općini Sveti Petar u Šumi na jedan novi način promišljanja i osmišljavanja strategija razvoja. Model mora prilagođavati odluke stvarnim potrebama, biti u službi podizanja razine općeg obrazovanja, bolje upotrebe svih dostupnih resursa, te potrebe za iznalaženjem dodatnih i alternativnih načina financiranja projekata od strateškog značaja za Općinu. Institucionalni model razvoja (IMR) obuhvaća tri faze i to:

1. Izrada IMR grafikona i njegova analiza;
2. Davanje prijedloga za poboljšanje IMR koeficijenta;
3. Provedba predloženih mjera.

Sljedeći grafikon prikazuje faze IMR procesa koji se stalno nadopunjuje novim idejama, prijedlozima i načinima povećanja IMR koeficijenta, na način da se za svako postojeće stanje traže novi prijedlozi koji će poboljšati i unaprijediti postojeće stanje.

Shema 1: IMR proces

Predložena shema prikazuje međusobnu povezanost između IMR grafikona, novih prijedloga i provedbe predloženih mjera u cilju stalnog traženja boljih rješenja i uspostave kontinuiranog procesa dugoročnog razvoja. Temeljem izrađene analize stanja u općini Sveti Petar u Šumi izrađen je IMR grafikon koji se analizira i temeljem analize se predlažu konkretne mjere u cilju dugoročnog razvoja. Nakon definiranja konkretnih mjera potrebno je predložene mjere provesti te nakon toga ponovno izraditi analizu stanja i procijeniti koliko se situacija poboljšala. Nakon toga ponovno se izrađuje IMR grafikon, izračunava se IMR koeficijent te se postupak ponavlja u težnji da IMR koeficijent postane maksimalan (IMR=1).

8.3. Grafikon Institucionalnog modela razvoja (IMR) općine Sveti Petar u Šumi

U cilju izrade IMR grafikona bilo je potrebno izraditi detaljnu analizu stanja u općini Sveti Petar u Šumi te doći do realnih i relevantnih pokazatelja koji utječu na ukupni gospodarski razvoj. Temeljem analize stanja, odrađenih radionica i prikupljenih informacija došlo se do spoznaje da postoji pet pokazatelja pomoću kojih se može izmjeriti razina razvoja općine Sveti Petar u Šumi a to su:

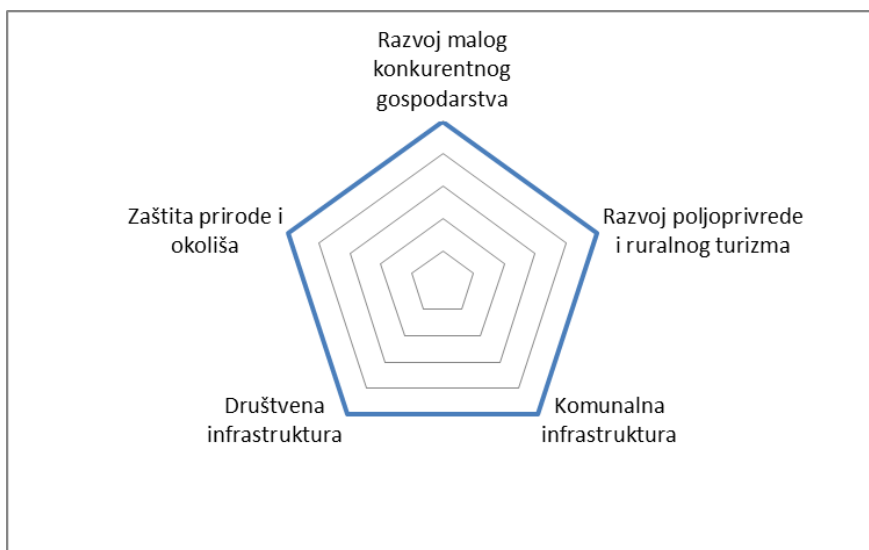
1. Razvoj malog konkurentnog gospodarstva
2. Razvoj poljoprivrede i ruralnog turizma
3. Komunalna infrastruktura
4. Društvena infrastruktura
5. Zaštita prirode i okoliša

Kod IMR grafikona svi se čimbenici ocjenjuju ocjenama od jedan do pet (1..5) i to na sljedeći način:

- 1= uopće nije razvijeno/prilagođeno/efikasno/iskorišteno/pristupačno i vrlo negativno utječe na ukupni razvoj;
- 2= slabije je razvijeno/prilagođeno/efikasno/iskorišteno/pristupačno i negativno utječe na ukupan razvoj;
- 3= srednje je razvijeno/prilagođeno/efikasno/iskorišteno/pristupačno i nema utjecaja na ukupni razvoj;
- 4= vrlo dobro razvijeno/prilagođeno/efikasno/iskorišteno/pristupačno i pozitivno utječe na ukupni razvoj;
- 5= odlično razvijeno/prilagođeno/efikasno/iskorišteno/pristupačno i predstavlja veliku snagu u cilju ukupnog razvoja.

Sljedeći grafikon prikazuje Osnovni IMR grafikon koji se sastoji od peterokuta koji su međusobno povezani linijama koje označavaju jedinice pomoću kojih se vrši analiza ili ocjenjivanje postojećeg stanja na terenu.

Grafikon 13: Osnovni IMR grafikon

Osnovni IMR grafikon predstavlja ukupnu površinu između pet pokazatelja, a računa se kao:

$$P = \frac{5 * a^2 * \sin(72)}{2}, \text{ gdje je}$$

P = površina IMR grafikona

a = maksimalna veličina ocjenjivanja varijable (max. vrijednost =5)

$\sin(72)$ = sinus od $360/5$

S obzirom da peterokut IMR grafikona zatvara puni kut od 360 stupnjeva, svaki kut trokuta ima 72 stupnja, a sinus od 72 iznosi 0,951057. Iz toga proizlazi da je poznat i taj podatak pa je površina IMR grafikona:

$$P = 59,44103$$

Površina Realnog IMR grafikona računa se na način da se zbroje površine svih trokuta koje zatvaraju s ishodištem grafikona, a računa se kao:

$$P = \frac{a * b * \sin(72)}{2} + \frac{b * c * \sin(72)}{2} + \frac{c * d * \sin(72)}{2} + \frac{d * e * \sin(72)}{2} + \frac{e * f * \sin(72)}{2},$$

ili:

$$P = 0,475528 * (a*b + b*c + c*d + d*e + e*f), \text{ gdje je:}$$

a = ocjena razvoja malog konkurentnog gospodarstva u općini Sveti Petar u Šumi

b = ocjena razvijenosti selektivnih oblika poljoprivrede i turizma

c = ocjena kvalitete izgrađenosti komunalne infrastrukture

d = ocjena kvalitete izgrađenosti društvene infrastrukture

e = ocjena stanja očuvane prirode i okoliša

Nakon izrade Realnog IMR grafikona može se izračunati Koeficijent institucionalnog modela razvoja općine Sveti Petar u Šumi ($k_{(IMR)}$), a on predstavlja omjer između površine Realnog IMR grafikona i Osnovnog IMR grafikona ili:

$$k_{(IMR)} = \frac{P_O}{P_R}, \text{ gdje je:}$$

$k_{(IMR)}$ = koeficijent Institucionalnog modela razvoja općine Sveti Petar u Šumi

P_O = površina Realnog IMR grafikona

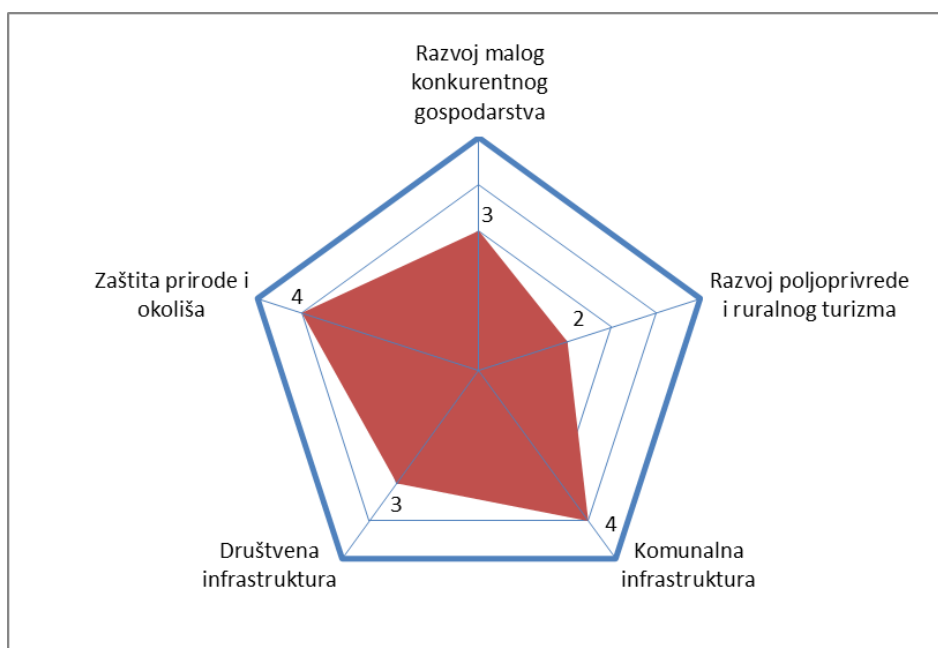
P_R = površina Osnovnog IMR grafikona

Koeficijent Institucionalnog modela razvoja općine Sveti Petar u Šumi $k_{(IMR)}$ mjeri stupanj razvoja Općine. Temeljem izvršenog istraživanja i izrađenih tablica stupanj razvoja može se pozicionirati u pet kategorija i to:

1. $0,00 < k_{(IMR)} > 0,04$ – nazadovoljavajuće
2. $0,04 < k_{(IMR)} > 0,16$ – slabo
3. $0,16 < k_{(IMR)} > 0,36$ – dobro
4. $0,36 < k_{(IMR)} > 0,64$ – vrlo dobro
5. $0,64 < k_{(IMR)} > 1,00$ – odlično

Sljedeći grafikon prikazuje Realni IMR koji je izračunat na osnovi analize stanja, provedenih radionica i prikupljenih podataka o čimbenicima koji najviše utječu na ukupnu kvalitetu dugoročnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi.

Grafikon 14: Realni IMR općine Sveti Petar u Šumi

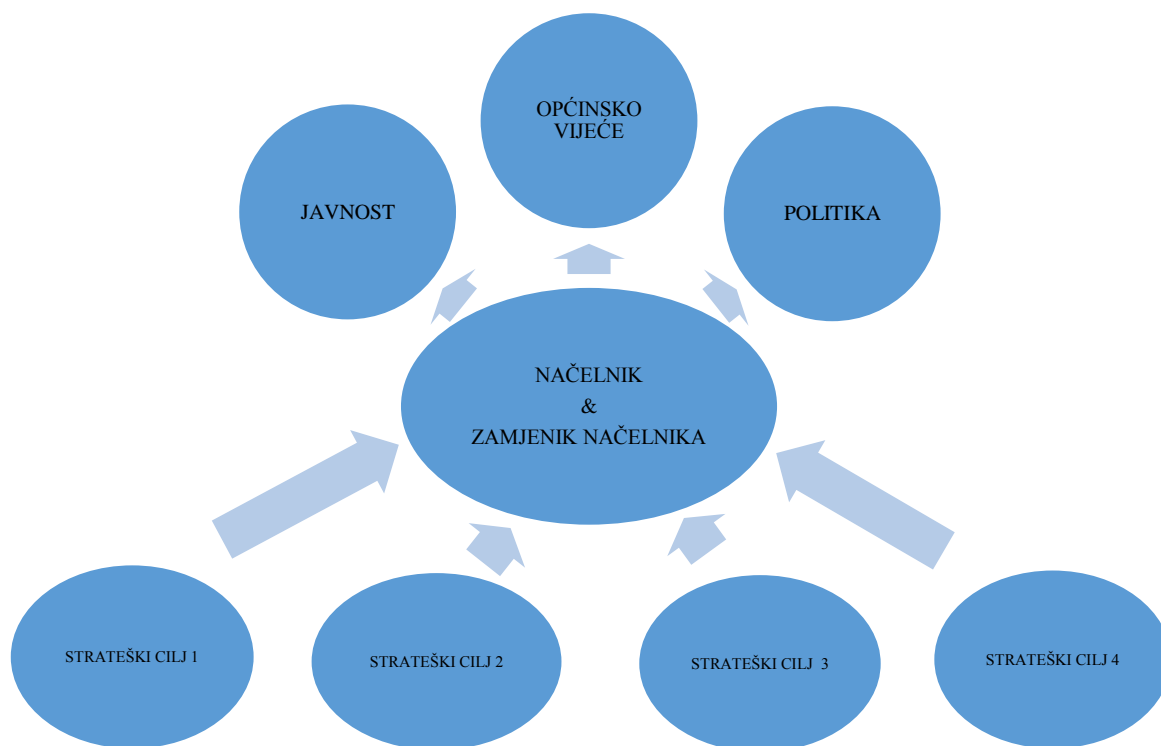
Temeljem provedenog istraživanja i izrade Realnog IMR-a općine Sveti Petar u Šumi može se izračunati Koeficijent Institucionalnog modela razvoja $k_{(IMR)}$ te na osnovi njega zaključiti na kojem je stupnju razvoja općina Sveti Petar u Šumi, uzimajući u obzir subjektivnu procjenu izrađivača Programa ukupnog razvoja. Računajući $k_{(IMR)}$ dolazi se do podatka da on iznosi 0,4, a to znači da su čimbenici koji utječu na dugoročni razvoj prostora općine Sveti Petar u Šumi vrlo dobro razvijeni, no da i dalje traže kontinuirano ulaganje posebice u razvoju poljoprivrede i ruralnog turizma, razvoju malog konkurentnog gospodarstva i izgradnji društvene infrastrukture.

Nakon izrade Institucionalnog modela razvoja za Općinu potrebno je odrediti smjernice razvoja i poboljšanja onih značajki koje utječu na cjelokupan razvoj pojedinog područja unutar općine Sveti Petar u Šumi, tj. potrebno je definirati daljnje korake vezano uz razvoj konkurentnog gospodarstva, definiranje strategije koja će omogućiti razvoj selektivnih oblika poljoprivrede i turizma, izgradnju potrebne infrastrukture, strategije i aktivnosti zaštite prirode i okoliša te strategiju razvoja društvenih djelatnosti i civilnog sektora.

9. PROVEDBA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE SVETI PETAR U ŠUMI

Provedba definirane vizije, prioriteta i mjera sastavni je dio Programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi za razdoblje 2015.–2020. godine. Provedbenim planom osigurava se implementacija Programa ukupnog razvoja tako da se u provedbi strateških ciljeva, prioriteta i pripadajućih mjera određuju nositelji i njihove nadležnosti. U sljedećoj shemi prikazana je odgovornost za cjelokupnu provedbu Programa ukupnog razvoja.

Shema 2: Odgovornost za provedbu cjelokupnog PUR-a

Izvor: Izrađeno na temelju procjene općinske uprave

Iz sheme je vidljivo da Načelnik sa Zamjenikom preuzima odgovornost za provedbu cjelokupnog Programa ukupnog razvoja, o čemu redovito trebaju izvještavati Općinsko vijeće, političke stranke i građane općine Sveti Petar u Šumi (javnost). Način i dinamika izvještavanja bit će definirani posebnim aktom kojeg će donijeti Općinsko vijeće Općine Sveti Petar u Šumi.

Permanentno praćenje i vrednovanje provedbe Programa ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi omogućit će transparentnu i učinkovitu provedbu programa. Pri ocjeni učinkovitosti provedbe Programa analizira se i vrednuje:

1. opravdanost- utvrđivanje potrebe postojanja PUR-a;
2. relevantnost- kvaliteta i potpunost informacija sadržanih u PUR-u u odnosu na trenutno stanje u općini;
3. dosljednost ciljeva, prioriteta i mjera- njihova međusobna usklađenost i usklađenost sa strategijama i programima više razine;
4. ostvarenje ciljeva, prioriteta i mjera, te efikasnost u korištenju dostupnih resursa općine.

Praćenje provedbe i kontinuirano izvješćivanje prema nadležnom tijelu (Općinskom vijeću) omogućit će stalnu informiranost nositelja predstavničke i izvršne vlasti u Općini o svim aktualnostima, projektima koji se namjeravaju provoditi, koji se provode te onima koji se tek namjeravaju realizirati. Redovitim se izvješćivanjem mogu poboljšati učinci različitih mjera i programa, a sukladno metodologiji izrade i načinu vrednovanja Općina će pratiti sljedeće osnovne skupine pokazatelja:

- stupanj ostvarenja utvrđenih ciljeva prioriteta i mjera;
- ostvarene rezultate i učinke na razvoj, učinkovitost i uspješnost u korištenju financijskih sredstava;
- ostvarenje prema utvrđenom financijskom okviru;
- sudjelovanje i doprinos partnerstva;
- učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe;
- periodički računati IMR koeficijent i uspoređivati ga s prethodnim razdobljem.

Praćenje provedbe PUR-a se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima provedbe najmanje jednom godišnje izvješćuje se Općinsko vijeće i to najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

10. BAZA RAZVOJNIH PROJEKATA

U cilju dugoročno održivog razvoja područja općine Sveti Petar u Šumi u nastavku su nabrojani glavni razvojni projekti u koje se ubrajaju projekti izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, turističke, poljoprivredne, socijalne, okolišne i energetske te druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnju i/ili jačanje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i drugih kapaciteta, jačanje i izgradnju društvenog kapitala te drugi projekti kojima se pridonosi lokalnom ili regionalnom razvoju.

Općina Sveti Petar u Šumi je na temelju realnih potreba u gospodarstvu, kulturi, obrazovanju, sportu i ostalim društvenim djelatnostima kreirala bazu podataka većih infrastrukturnih i neinfrastrukturnih projekata koje bi trebalo realizirati u cilju bržeg i kvalitetnijeg razvoja područja općine Sveti Petar u Šumi. Općina Sveti Petar u Šumi će izrađeni popis projekata iz područja gospodarstva, poljoprivrede, turizma, društvenih djelatnosti i civilnog sektora jednom godišnje revidirati (usklađivati) te na taj način održavati ovaj Program „živim dokumentom“ koji će realno prikazivati stanje stvari u općini. Na taj će način Popis potencijalnih projekata biti relevantan s obzirom na trenutno stanje i mogućnosti financiranja u danom trenutku. U nastavku je dat prikaz potencijalnih projekata Općine Sveti Petar u Šumi za proračunsko razdoblje 2015.-2020.

Tablica 9: Projekti u općini Sveti Petar u Šumi za obračunsko razdoblje 2015.-2020.

R.br.	Naziv Projekta	Opis projekta	Područje
1	Komunalna infrastruktura	Izgradnja sustava odvodnje u naselju Sv. Petar u Šumi u sklopu IVS	Općina Sv. Petar u Šumi
2		Izgradnja pročištača otpadnih voda u naselju Sv. Petar u Šumi	Općina Sv. Petar u Šumi
3		Izgradnja reciklažnog dvorišta	Općina Sv. Petar u Šumi
4		Rekonstrukcija ceste- županijske ceste Lušetići- Sv. Petar u Šumi	Općina Sv. Petar u Šumi, Grad Pazin
5		Rekonstrukcija ceste - županijske ceste Jopi-Krajcar brijeg	Općina Sv. Petar u Šumi
6		Izgradnja i uređenje pločnika na županijskoj cesti od škole do Banovci.	Općina Sv. Petar u Šumi
7		Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete na području općine	Općina Sv. Petar u Šumi
8		Asfaltiranje nerazvrstanih cesta	Općina Sv. Petar u Šumi
9		Uređenje protupožarnih puteva	Općina Sv. Petar u Šumi
10		Rekonstrukcija cjevovoda-Vodosprema Boljki/Poslovna zona "Škripelj"	Općina Sv. Petar u Šumi
11	Gospodarstvo	Poticajne mjere za razvoj poljoprivrede	Općina Sv. Petar u Šumi
12		Edukacija poljoprivrednika i poduzetnika	Općina Sv. Petar u Šumi
13		Poticajne mjere za mlade poduzetnike i razvoj maloga gospodarstva	Općina Sv. Petar u Šumi
14		Komunalno opremanje i razvoj gospodarske zone "Škripelj"	Općina Sv. Petar u Šumi
15		Uređenje poduzetničkog centra "Stara farma"	Općina Sv. Petar u Šumi
16		Uređenje poslovno turističkog kompleksa "Stara farma"	Općina Sv. Petar u Šumi
17		Poticanje ulaganja u obnovljene izvore energije	Općina Sv. Petar u Šumi
18		Komunalno opremanje i razvoj turističkih zona na području općine	Općina Sv. Petar u Šumi
19		Izrada planova prostornog uređenja općine Sv. Petar u Šumi	Općina Sv. Petar u Šumi
20		Izrada Programa ukupnog razvoja općine Sv. Petar u Šumi	Općina Sv. Petar u Šumi
21		Realizacija projekta "Katastar nekretnina"	Općina Sv. Petar u Šumi
22	Društvena infrastruktura	Izgradnja/uređenje Društvenog doma "Malenica"	Općina Sv. Petar u Šumi
23		Energetska obnova javnih, vjerskih i ostalih zgrada	Općina Sv. Petar u Šumi
24		Izgradnja širokopojasne infrastrukture-brzi internet	Općina Sv. Petar u Šumi
25		Rekonstrukcija i opremanje kuće kobasica- S klobasicom u EU	Općina Sv. Petar u Šumi
26		Izgradnja/uređenje polivalentnog sportskog centra "Plac"	Općina Sv. Petar u Šumi
27		Sv. Petar park-pupak svita	Općina Sv. Petar u Šumi
28		Izgradnja i uređenje parkirališta u sklopu trga	Općina Sv. Petar u Šumi
29		Izgradnja i uređenje komunalne infrastrukture-grobno parkiralište	Općina Sv. Petar u Šumi
30		Uređenje sportskih i dječjih igrališta na području općine	Općina Sv. Petar u Šumi
31		Projekt "valorizacija kapelica i križeva"-izgradnja i uređenje	Općina Sv. Petar u Šumi
32	Razvoj turizma	Izgradnja objekata u funkciji turizma	Općina Sv. Petar u Šumi
33		Izgradnja biciklističko-pješačkih i tematskih staza	Općina Sv. Petar u Šumi
34		Uređenje i opremanje suvenirnice i info punkta-prostor pavlinski samostan i općinski trg	Općina Sv. Petar u Šumi
35		Projekt "Ekološko uređena općina"	Općina Sv. Petar u Šumi
36		Supetarsko kulturno ljetno- Petrova, Makinača po starinski, Maša po starinski, tematski ljetni event, konjička natjecanja	Općina Sv. Petar u Šumi
37		Razvoj postojećih turističkih atrakcija i manifestacija- Međunarodni sajam "S klobasicom u EU"	Općina Sv. Petar u Šumi
38		Projekt "Rekreacija i zdrav život"-sportaske manifestacije i natjecanja	Općina Sv. Petar u Šumi
39		Projekt "Prometna i turistička signalizacija"	Općina Sv. Petar u Šumi
40		Razvoj i valorizacija "sakralnog turizma" općine Sv. Petar u Šumi	Općina Sv. Petar u Šumi

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

(Program ukupnog razvoja općine Sveti Petar u Šumi 2015.-2020.)

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85 % EU, 15 % RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja